

BUSKSKVETTEN

2005 * 21. årgang

LAKSAND

REDAKSJONELT:

REDAKTØR: Jens Erik Nygård
Brinken 19
3400 Lier
Epost : jenygard@online.no

Stoff til Buskskvetten sendes fortrinnsvis direkte til redaktøren. Manuskripter bør leveres via epost eller på diskett. Stoff som er skrevet på data behøver ikke å ha ferdig layout. Buskskvetten blir utgitt som nett-tidsskrift. Etter årets slutt blir det produsert en PDF-fil med forside og innholdsfortegnelse.

NOF AVD. BUSKERUDS STYRE 2005

Leder:	Egil Mikalsen	Øvre Eiker l.l.	
Nestleder:	Tonny Andersen	D.O. l.l.	tonnyan@online.no
Kasserer:	Terje Bakken	Øvre Eiker l.l.	terje.bakken@sensewave.com
1. styremedlem	Torkild S. Lundberg	D.O. l.l.	torkild@stud.ntnu.no
2. styremedlem:	Jan Mjåland	D.O. l.l.	jan.mjaaland@primrose.no
Varamedlem	Erland Tollefsen	D.O. l.l.	erland.t.tollefsen@moller.no
Revisor:	Per Øistein Klunderud	Øvre Eiker l.l.	

Medlemskap :

Man blir medlem av NOF avd. Buskerud gjennom et av lokallagene. Det er ingen aktivitet i fylkesavdelingen utenom styret og redaksjonen av Buskskvetten og nettsidene.

Laksanda på forsiden er fotografert av Jens Erik Nygård

Innhold :

Side 4	Fugler ved Fiskumvannet i 2004	Terje Bakken
Side 13	Lommer i Buskerud	Steinar Stueflotten
Side 16	Årsberetning og referat fra årsmøte i NOF Buskerud.	Egil Mikalsen
Side 18	Tyrkerdua i Buskerud	Steinar Stueflotten
Side 20	Kjerrsangere i Buskerud	Steinar Stueflotten
Side 26	Sjeldne fugler i Buskerud 2004	Steinar Stueflotten
Side 40	Fuglelivet i Linnestranda Naturreservat. Rapport 2004	Jens Erik Nygård
Side 52	Lerker i Buskerud	Steinar Stueflotten

BILLEDGALLERI 2005

Foto: Steinar Stueflotten (de 2 øverste)
og Jens Erik Nygård

Norsk Ornitologisk Forening
ØVRE EIKER LOKALLAG
Pb. 31, 3301 Hokksund

FUGLER VED FISKUMVANNET 2004 av Terje Bakken

FUGLEÅRET 2004

145 arter er registrert ved Fiskumvannet i 2004. Det er ingen nye arter dette året. Fra loggboka i fugleåret net leser vi:

Antallet registreringsdager er 119 i tiden 15/1 til 31/12.

Antall besøk ca. 530.

Antall besøkspersoner ca 300.

Antall skoleklasser er 11, i tillegg 3 større samlinger med besøkende.

De mest aktive fuglekikkerne er Jan Trygve Bollerud med 63 besøk, Terje Bakken med 15 besøk og Bjørn Tore Bollerud med 14 besøk.

Vannet var isfritt 14. april.

Registreringsdager pr. måned:

Januar	:	2 dager
Februar	:	5 dager
Mars	:	4 dager
April	:	19 dager
Mai	:	24 dager
Juni	:	11 dager
Juli	:	7 dager
August	:	7 dager
September	:	17 dager
Oktober	:	13 dager
November	:	7 dager
Desember	:	3 dager

ANTALL ARTER OG UNDERARTER TOTALT VED FISKUMVANNET PR. 31/12-2004.

Etter siste beregninger er vi kommet til at det pr. 31. desember 2004 er registrert:

Antall arter	:	235
Antall underarter	:	16

ARTSOMTALE

Observerte arter i 2004

STORLOM *Gavia arctica*
5 observasjoner ved vannet i 2004, alle obs. i april, 12/4, 17/4, 23/4, 24/4 og 28/4.

Ligger vanligvis langt ute på vannet og blir ofte oversett.

DVERGDYKKER *Tachybaptus ruficollis*
4 observasjoner ved vannet i 2004. 1 eks 11/10, 1 eks 12/10, 2 eks 19/10 og 1 eks 24/10.

TOPPDYKKER *Podiceps cristatus*
En vanlig fugl i Fiskumvannet i 2004. Første og siste årsobs. er 8/4 og 6/11.

HORNDYKKER *Podiceps auritus*
2 observasjoner ved vannet i 2004. 1 eks hver gang 21/8 og 28/8.

STORSKARV *Phalacrocorax carbo*
Ble observert en rekke ganger ved vannet i 2004. Første og siste årsobs. er 20/4 og 21/11. Max 4/9 med 24 eks.

GRÅHEGRE *Ardea cinerea*
Observert relativt ofte ved vannet i 2004. Første og siste årsobs. er 31/3 og 21/11.

KNOPPSVANE *Cygnus olor*
Vanlig art ved vannet i 2004. Første og siste årsobs. er 16/3 og 7/11.

SANGSVANE *Cygnus cygnus*
En vanlig art ved Fiskumvannet hele året 2004. Vekselsvis 2 og 3 fugler er observert hele sesongen, størst antall er 13 eks 21/11.

- SNØGÅS** *Anser caerulescens*
1 observasjon ved vannet i 2004. Ble observert av Terje Bakken 21/4 i en flokk av kortnebbgjess.
- KORTNEBBGÅS** *Anser brachyrhynchus*
Ble observert med store flokker vår og høst også i 2004. 1. flokk vår:17/4, 1. flokk høst:11/10.
- GRÅGÅS** *Anser anser*
Ble observert regelmessig vår og høst i 2004. Første og siste årsobs. er 4/4 og 2/10.
- KANADAGÅS** *Branta canadensis*
Vanlig art ved vannet i 2004 i lite antall. Størst antall er 24 eks 21/11.
- GRAVAND** *Tadorna tadorna*
Ble observert 2 ganger ved Fiskumvannet i 2004. Datoene var 17/4 og 13/6.
- BRUNNAKKE** *Anas penelope*
Vanlig art hele sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs. er 10/4 og 7/11.
- KRIKKAND** *Anas crecca*
Vanlig art i vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs. er 8/4 og 6/10.
- STOKKAND** *Anas platyrhynchos*
Vanlig art i vannet i 2004. Første og siste årsobs. er 31/3 og 20/11.
- STJERTAND** *Anas acuta*
4 observasjoner ved vannet i 2004. 2 eks 12/5, 18/4 (?), 21/4 (1), 2/10 (4) og 7/10 (2).
- KNEKKAND** *Anas querquedula*
Vanlig art i lite antall på forsommeren i 2004. Sett jevnlig fra 19/4 til 25/5. Hunn med 2 unger sett 25/5 (JTB).
- TAFFELAND** *Aythya ferina*
3 observasjoner ved Fiskumvannet i 2004. 19/4 (1), 3/9 (1) og 2 eks 31/10.
- SKJEAND** *Anas clypeata*
Observert 6 ganger i 2004. 1 eks alle dagene 8/6, 4/9, 9/9, 11/10, 12/10 og 5/11.
- TOPPAND** *Aythya fuligula*
Vanlig art ved vannet i 2004. Første og siste årsobs. er 10/4 og 21/11.
- BERGAND** *Aythya marila*
6 observasjoner ved vannet i 2004. 7/5 (?), 9/10 (6), 11/10 (6), 12/10 (?), 17/10 (12) og 31/10(?).
- SVARTAND** *Melanitta nigra*
7 observasjoner ved vannet i 2004. 23/4 (?), 7/5 (?), 8/5 (?), 17/10 (1), 19/10 (1), 24/10 (8) og 7/11 (2).
- KVINAND** *Bucephala clangula*
Observert jevnlig gjennom hele året 2004. Første og siste årsobs. er 29/3 og 21/11.
- LAPPFISKAND** *Mergus albellus*
Observert 4 ganger i 2004. 1 eks hver gang 12/4, 13/4, 12/10 og 19/10.
- SILAND** *Mergus serrator*
Observert jevnlig ved Fiskumvannet i 2004.. Første og siste årsobs. 30/4 og 8/8, størst antall 8/8 med 28 eks.
- LAKSAND** *Mergus merganser*
En relativt vanlig art i Fiskumvannet i 2004. Observert i tiden 29/3 til 21/11, størst antall 21/11 30+ eks.
- VEPSEVÅK** *Pernis apivorus*
5 observasjoner fra Fiskumvannet i 2004. 1 eks hver gang 12/6, 27/7, 1/8, 12/8 og 28/8.
- HAVØRN** *Haliaeetus albicilla*
Observert 1 gang ved Fiskumvannet i 2004. Observert av Terje Bakken 22/5. Fjerde kjente observasjon ved Fiskumvannet. Tidligere 18/3-2000, 26/10-2002 og 28/8-2003.
- SIVHAUK** *Circus aeruginosus*
Observert en rekke ganger i 2004. Først og siste årsobs. er 17/4 og 9/9.
- MYRHAUK** *Circus cyaneus*
Observert 3 ganger ved Fiskumvannet i 2004. 1 eks hver gang 13/4, 11/9 og 31/10.
- HØNSEHAUK** *Accipiter gentilis*
Observert en rekke ganger i 2004 i tiden 10/4 til 6/11.
- SPURVEHAUK** *Accipiter nisus*
Vanlig rundt vannet i 2004 i tiden 18/4 til 31/10.
- MUSVÅK** *Buteo buteo*
Ble observert ved og rundt Fiskumvannet i hele som-

merhalvåret 2004. Første og siste årsobs. er 29/3 og 27/10.

FJELLVÅK *Buteo lagopus*
Kun 2 observasjoner ved vannet i 2004, 1 eks 20/4 og 1 eks 28/8.

KONGEØRN *Aquila chrysaetos*
1 observasjon ved Fiskumvannet i 2004. 1 eks ble sett 24/4 (NOF Ø.E.L ekskursjon).

FISKEØRN *Pandion haliaetus*
Regelmessig observert ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs. er 10/4 og 12/8.

TÅRNFALK *Falco tinninculus*
2 observasjoner ved vannet i 2004. 1 eks hver gang 18/4 og 21/4.

DVERGFALK *Falco columbarius*
3 observasjoner ved vannet i 2004. 1 eks hver gang 23/4, 5/9 og 8/11.

LERKEFALK *Falco subbuteo*
Observed en rekke ganger ved Fiskumvannet i 2004. Første og siste årsobs. er 4/5 og 11/9, størst antall 6 stk 29/8. Gledelig utvikling av denne arten.

VANDREFALK *Falco peregrinus*
4 observasjoner ved vannet i 2004. 13/4 (1), 17/4 (1), 24/4 (1) og 3 eks 29/8.

JAKTFALK *Falco rusticolus*
Observed 1 gang ved vannet i 2004. 1 eks obs av Berit og Frank Brandbu 29/8. Første obs. siden 1997.

VAKTEL *Coturnix coturnix*
Observed 1 gang ved Fiskumvannet i 2004. Ble observert 23/5 av Jo-Inge Vidal fra Finnmark.

VANNRIKSE *Rallus aquaticus*
Observed 4 ganger ved vannet i 2004. 1 eks dagene 1/5, 30/5, 28/8 og 4/9.

SIVHØNE *Gallinula chloropus*
Observed 1 gang ved vannet i 2004. 1 eks ble sett 23/5 av Jo-Inge Vidal fra Finnmark.

SOTHØNE *Fulica atra*
Vanlig art i Fiskumvannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs. er 7/4 og 21/11. Stort antall obs 67 eks 19/9.

TRANE *Grus grus*
Observed i 2004 en rekke ganger i tiden 31/3 til 29/9.

HEILO *Pluvialis apricaria*
I 2004 ble heilo observert på våren fra 17/4 og på høsten 12/8, størst antall 28/4 100+ eks.

VIPE *Vanellus vanellus*
Vanlig ved vannet hele sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 16/3 og 23/9.

TEMMINCKSNIPE *Calidris temminckii*
Observed 2 ganger ved Fiskumvannet i 2004. 1 eks dagene 20/5 og 23/5.

BRUSHANE *Philomachus pugnax*
Observed 2 ganger ved Fiskumvannet i 2004. 1 eks hver gang dagene 28/4 og 5/5.

ENKELTBEKKASIN *Gallinago gallinago*
Observed hele sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 21/3 og 06/11.

DOBBELTBEKKASIN *Gallinago media*
Observed 1 gang ved Fiskumvannet i 2004. Datoen var 28/8 og observatør var LP og TB 1 eks.

RUGDE *Scolopax rusticola*
Observed 2 ganger ved vannet i 2004. Datoene var 23/4 og 28/6.

SMÅSPOVE *Numenius phaeopus*
Er observert 6 ganger ved vannet i 2004. Datoene 10/4, 1/5, 15/5, 16/5, 28/8 og 19/10. Størst antall 28/8 (7).

STORSPOVE *Numenius arquata*
Observed en rekke ganger ved Fiskumvannet i 2004. Første og siste årsobs. er 13/4 og 4/9.

RØDSTILK *Tringa totanus*
Er i 2004 observert ved vannet i tiden 21/4 til 11/10.

GLUTTSNIPE *Tringa nebularia*
Er i 2004 observert i tiden 28/4 til 12/8 ved Fiskumvannet. Størst antall 1/5 med 8 eks.

SKOGSNIPE *Tringa ochropus*
Observed i tiden 7/4 til 28/8 i 2004.

GRØNNSTILK *Tringa glareola*
Relativt vanlig art ved vannet i 2004. Første og siste årsobs er 12/4 og 8/8.

STRANDSNIPE *Actitis hypoleucos*
Vanlig art ved vannet i 2004 i lite antall. Første og siste årsobs. Er 30/4 og 28/6.

SVØMMESNIPE *Phalaropus lobatus*
Observert 1 gang ved Fiskumvannet i 2004. 3 eks obs 22/5 av Tonny Andersen. Første obs siden 1996.

HETTEMÅKE *Larus ridibundus*
Registrert regelmessig i 2004 i tiden 13/4 til 12/6, størst antall 21/4 med 10 eks.

FISKEMÅKE *Larus canus*
Vanlig ved vannet hele sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs. er 9/4 og 7/11.

SILDEMÅKE *Larus fuscus*
Observert 7 ganger ved vannet i 2004 i tiden 24/4 til 11/10.

GRÅMÅKE *Larus argentatus*
Vanlig art ved vannet i hele 2004.

SVARTBAK *Larus marinus*
7 observasjoner ved vannet i 2004. Første obs 12/4 og siste obs 8/8.

DVERGMÅKE *Larus minutus*
Observert 1 gang ved vannet i 2004, datoen 7/10 og observatør var TB. Første obs. siden 1998.

MAKRELLTERNE *Sterna hirundo*
Observert regelmessig ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 7/5 og 28/8.

LOMVI *Uria aalge*
Observert 1 gang ved vannet i 2004, datoen var 11/10 og observatør var JTB. Første obs. siden 2000.

BYDUE *Columba livia var. domestica*
Observert 1 gang ved vannet i 2004. Datoen var 27/6. Da så JTB 12 eks.

SKOGDUE *Columba oenas*
Observert bare 2 ganger ved Fiskumvannet i 2004. Datoene var 8/5 og 14/5.

RINGDUE *Columba palumbus*
Vanlig art ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 29/3 og 19/10. Mest 12/8 100+ eks.

GJØK *Cuculus canorus*
Gjøken er hørt 5 ganger fra Fiskumvannet i 2004 i tiden 20/5 til 13/6.

TÅRNSEILER *Apus apus*
Vanlig art i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 12/5 og 28/8

VENDEHALS *Jynx torquilla*
Observert 2 ganger ved Fiskumvannet i 2004. 13/4 og 23/5, 1 eks hver gang.

GRØNNSPETT *Picus viridis*
Observert 5 ganger ved vannet i 2004, i tiden 17/4 til 31/10.

SVARTSPETT *Dryocopus martius*
Observert 4 ganger ved vannet i 2004, i tiden 13/4 til 21/11.

FLAGGSPETT *Dendrocopos major*
Vanlig art i hele 2004 ved Fiskumvannet.

SANGLERKE *Alauda arvensis*
Vanlig ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs. 16/3 og 31/10.

SANDSVALE *Riparia riparia*
Vanlig art ved Fiskumvannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 17/4 og 30/7.

LÅVESVALE *Hirundo rustica*
Vanlig art ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 17/4 og 3/10.

TAKSVALE *Delichon urbica*
Vanlig art ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 19/4 og 23/9.

Et ”mylder” av disse 3 svaleartene (hundrevis) enkelte dager.

TREPIPLERKE *Anthus trivialis*
I 2004 er den observert ved Fiskumvannet i tiden 23/5 til 4/9.

HEIPIPLERKE *Anthus pratensis*
Vanlig art ved vannet i trekktidene i 2004. Første og siste årsobs er 7/4 og 19/10.

GULERLE *Motacilla flava*
Observert ved vannet i 2004 i tiden 7/5 til 28/8.

VINTERERLE *Motacilla cinerea*
Observert 5 ganger ved Fiskumvannet i 2004 i tiden 13/4 til 2/10.

LINERLE *Motacilla alba*
Vanlig art ved Fiskumvannet i 2004. Første og siste årsobs. er 7/4 og 16/9.

GJERDESMETT *Troglodytes troglodytes*
Observert jevnlig ved vannet i 2004 i tiden 12/4 til 21/11, observert mest på høsten.

SIDENSVANS *Bombycilla garrulus*
Observert på høsten 2004 ved Fiskumvannet, størst antall 11/10 med 60 eks.

JERNSPURV *Prunella modularis*
Observert 1 gang ved Fiskumvannet i 2004, datoen var 7/4, 1 eks ble observert av JTB.

RØDSTRUPE *Erithacus rubecula*
Vanlig art ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 7/4 og 6/11.

NATTERGAL *Luscinia luscinia*
Observert jevnlig ved vannet i 2004 i tiden 20/5 til 10/6.

BLÅSTRUPE *Luscinia svecia*
Observert 1 gang ved Fiskumvannet i 2004, datoen var 23/9, 1 eks ble sett av TB.

BUSKSKVETT *Saxicola rubetra*
Observert jevnlig ved Fiskumvannet i sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 30/4 og 23/9.

STEINSKVETT *Oenanthe oenanthe*
Relativt vanlig art ved vannet i sommerhalvåret 2004, men ble observert bare i tiden 10/4 til 23/5.

SVARTTROST *Turdus merula*
Observert ved vannet hele sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 31/3 og 5/11.

GRÅTROST *Turdus pilaris*
Vanlig ved vannet hele sommerhalvåret 2004. Første

og siste årsobs. er 7/4 og 21/11.

MÅLTROST *Turdus philomelos*
Relativt vanlig art ved vannet hele sommeren 2004, men er observert bare i tiden 11/4 til 20/5.

RØD Vingetrost *Turdus iliacus*
Vanlig art ved vannet hele sommerhalvåret 2004. Første og siste årsobs er 7/4 og 31/10.

DUETROST *Turdus viscivorus*
Observert 4 ganger ved Fiskumvannet i 2004. 12/4, 13/4, 19/4 og 24/4 (4).

GRESSHOPPESANGER *Locustella naevia*
Observert 6 ganger ved Fiskumvannet i 2004 i tiden 31/5 til 28/6 med 1 eks hver gang.

MYRSANGER *Acrocephalus palustris*
Observert jevnlig ved Fiskumvannet i 2004 i tiden 1/6 til 28/6.

RØRSANGER *Acrocephalus scirpaceus*
Observert regelmessig ved Fiskumvannet i 2004 i tiden 30/4 til 12/8.

GULSANGER *Hippolais icterina*
Observert regelmessig ved vannet i 2004 i tiden 14/5 til 10/6.

MØLLER *Sylvia curruca*
Observert regelmessig ved vannet i 2004 i tiden 8/5 til 12/6.

TORNSANGER *Sylvia communis*
Observert regelmessig ved vannet i 2004 i tiden 13/5 til 28/8.

SIVSANGER *Acrocephalus schoenobaenus*
Observert 1 gang ved Fiskumvannet i 2004, dato 12/6 på nattsangerturen.

HAGESANGER *Sylvia borin*
Observert regelmessig ved vannet i 2004 i tiden 15/5 til 14/7.

MUNK *Sylvia atricapilla*
Observert regelmessig ved vannet i 2004 i tiden 7/5 til 10/9.

GRANSANGER *Phylloscopus collybita*
Observert regelmessig ved vannet i 2004 i tiden 8/4 til 2/10.

LØVSANGER *Phylloscopus trochilus*
Vanlig art ved vannet hele sommerhalvåret 2004.
Første og siste årsobs er 28/4 og 19/10.

FUGLEKONGE *Regulus regulus*
Vanlig ved vannet hele året 2004. Tidligste obs. er
9/4 og senest på høsten er 20/11.

GRÅFLUESNAPPER *Muscicapa striata*
Observert bare 3 ganger ved Fiskumvannet i 2004,
datoene var 22/5, 23/5 og 7/6.

SVARTHVIT FLUESNAPPER *Ficedula hypoleuca*
Er observert 1 gang ved vannet i 2004, datoen var
23/5 observatør var RH. Arten er nok her hele som-
meren.

STJERTMEIS *Aegithalos caudatus*
Er nok vanlig rundt vannet hele året 2004 i vari-
erende antall, ble observert 6 ganger på høsten, max
ant. 10

GRANMEIS *Parus montanus*
Vanlig art ved vannet i 2004 i lite antall, men bare
observert 3 ganger, 10/10, 11/10 og 17/12.

SVARTMEIS *Parus ater*
Er observert bare 1 gang ved Fiskumvannet i 2004,
24/10, men er sikkert relativt vanlig rundt vannet
hele året.

BLÅMEIS *Parus caeruleus*
Vanlig hele året 2004.

Kjøttmeis. Foto: Jens Erik Nygård

KJØTTMEIS *Parus major*
Vanlig hele året 2004.

SPETTMEIS *Sitta europaea*
Observert bare 1 gang ved Fiskumvannet i 2004,
datoen var 12/8, men er nok her hele året.

TREKRYPER *Certhia familiaris*
Er nok relativt vanlig ved vannet i 2004, men ob-
servert bare 3 ganger, 12/4, 24/10 og 20/11.

TORNSKATE *Lanius collurio*
Observert 4 ganger ved Fiskumvannet i 2004. 15/5,
16/5, 21/5 og 28/8 med 1 eks hver gang.

VARSLER *Lanius excubitor*
Observert ved Fiskumvannet på høsten 2004, da-
toene 2/10, 3/10, 7/10, 31/10 og 8/11.

NØTTESKRIKE *Garrulus glandarius*
Vanlig hele året 2004 rundt Fiskumvannet. Er ob-
servert 7 ganger i tiden 9/9 til 21/11, max ant. 10+
3/10.

SKJÆRE *Pica pica*
Vanlig art ved vannet hele 2004.

KAIE *Corvus monedula*
Vanlig hele året 2004, observert fra 16/3 til 6/11.
Størst antall er 100+ eks 17/10

KRÅKE *Corvus corone*
Observert gjennom hele året 2004 ved Fiskumvan-
net.

RAVN *Corvus corax*
3 observasjoner ved vannet i 2004. Relativt vanlig
art rundt Fiskumvannet.

STÆR *Sturnus vulgaris*
Vanlig art ved vannet i sommerhalvåret 2004. Første
og siste årsobs er 16/3 og 28/9.

GRÅSPURV *Passer domesticus*
3 observasjoner ved vannet i 2004. Er en vanlig fugl
i bebyggelsen rundt Fiskumvannet.

PILFINK *Passer montanus*
Vanlig art ved Fiskumvannet hele året 2004. Flokk
på 50 eks observert 28/8.

BOKFINK *Fringilla coelebs*
Vanlig art ved vannet hele sommerhalvåret 2004.
Første og siste årsobs er 29/3 og 26/9.

BJØRKEFINK *Fringilla montifringilla*
Vanlig art ved vannet hele sommerhalvåret 2004.
Første og siste årsobs er 12/4 og 11/10.

GRØNNFINK *Carduelis chloris*
Vanlig ved vannet hele 2004.

STILLITS *Carduelis carduelis*
Vanlig art ved vannet hele sommerhalvåret 2004.
Første og siste årsobs 7/4 og 31/10.

GRØNNISISIK *Carduelis spinus*
Vanlig art ved vannet i 2004.

TORNIRISK *Carduelis cannabina*
Observert 3 ganger ved vannet i 2004, 13/4, 30/4 og 21/6.

GRÅSISIK *Carduelis flammea*
Observeret regelmessig ved Fiskumvannet i 2004 i tiden 19/4 til 7/11. (kan også ha vært brunsisik)

BRUNISISIK *Carduelis cabaret*
Observert regelmessig ved vannet i 2004, men blir nok ofte tatt for gråsisik.

ROSENFINK *Carpodacus erythrinus*
Blir observert jevnlig ved vannet i 2004 i tiden 20/5 til 7/6, ofte med 2 eks hver gang.

DOMPAP *Pyrrhula pyrrhula*
Vanlig art rundt vannet hele 2004, i tiden 23/2 til 31/12.

GRANKORSNEBB *Loxia curvirostra*
Er observert 3 ganger ved Fiskumvannet i 2004, 12/8, 21/8 (3 eks) og 5/11 (2 eks). Ikke ofte obs ved vannet.

GULSPURV *Emberiza citrinella*
Vanlig ved vannet hele 2004.

SIVSPURV *Emberiza schoeniclus*
Vanlig art ved vannet i sommerhalvåret 2004.
Første og siste årsobs er 29/3 og 12/10.

Observatører

Jan Trygve Bollerud
Iselin Dehnes
Terje Bakken
Tonny Andersen
Christoffer Mikalsen
Jo-Inge Vidal
Magne Sjøblom
Jon Ludvik Hals
Kristen Grøslund
Geir Tveit
Tom Engstrøm
Bjørn Rustad
Olav Gilde
Arne Nævra
Målfrid Hilleren
Bjørn Roar Skullestad
Lise Hilleren
Tommy Sætre

Ingunn Bollerud
Bjørn Tore Bollerud
Finn Gregersen
Jon Trygve Johnsen
Olav Såtvedt
Bård Engelstad
Frank Brandbu
Morten Hunn
Arild Halvorsen
Hans J. Hovelstad
Robert Nysæther
Roger Holmen
Bent Ellingsen
Terje Fossan
Svein Dale
Joakim Steinvåg
Lasse Sætre
Tobias Sætre

Steinar Stueflotten
Leif Palmstrøm
Håkon Gregersen
Egil Mikalsen
Per Øystein Klunderud
Inger T. Steen
Berit Brandbu
Sindre Hunn
Øyvind Solberg
Kjell Værnes
Stian Landsverk
Øyvind Stranna Larsen
Sølve Hunn
Sondre Esnali
Gunnar Hilleren
Arve Olsen
Anne Kvam

KLIPP FRA TÅRNBOKA 2004

Det er skrevet ned en del kommentarer i tårnboka i tillegg til registreringen av fugl. Her følger en del av disse kommentarene:

4. februar: Mange plussgrader. Påskevær-all nysnøen som har kommet siste uka har falt skikkelig sammen. En død rev ved jernbanelinja, masse kråke og skjærespor...Jan Trygve B.

10. april: En fisker vadet rundt i området, dumt!!... Terje B. Fiskeørn, så koselig å se den igjen...Jan Trygve B.

12. april: Spissnutefroskkonsert..Jan Trygve.

13.april: Den sterke sønnavinden bryter opp den gjenværende isen..Jan Trygve. 15. april: Hundrevis av frosk i parringsleik i vannkanten og en kjempegjedde på grunt vann i full jakt etter frosk. 3A Raumyr skole.

24. april: Noen av oss var først på fuglestasjonen til Anders Hals..Jan Trygve.

1.mai: En litt spesiell dag for BTB; 10 år nøyaktig siden første besøk på tårnet og 10 år med fuglekikking ved Fiskumvannet og andre steder. Unte meg både vin og oliven til middag forut for besøket... Bjørn Tore B.

8.mai: Moralen, la ikke teleskopet ligge i bilen!!!... Bent E.

16. mai: Gulsanger hørt og sett ved Dørja. Større repertoire enn hele Idol. Enkeltbekkasin fulgt under lang ferd på sletta foran tårnet. Vakker skapning... Bent Ellingsen.

1. juli: Shakka! Jeg har sett et fugletårn! Haha.. Kos deg her...Elise.

6. juli: Er her for å se på botanikken. Litt info over de vanligste plantene hadde vært nyttig i tårnet.

25. juli: 3 speedbåter som kjørte opp elva helt til fugletårnet skremte vekk både fugl og fisk. Ble filmet..

7. august: Ellers var det 2 vepsevåk, 2 fiskeørn og en hønehauk å se fra verandaen i Dunserudhagan tidligere i dag..Jan Trygve.

29. august: Rundt 20 grader, litt vind på formidda-

gen, vi har hatt noen utrolige timer her på tårnet i nydelig solskinn. Dette var falkenes dag, minst 2 lerkefalker samtidig på øyestikkerjakt. Antagelig dreier det seg om 4-6 stk. da man mister dem fort av syne. En vandrefalk snappet en liten fugl rett utenfor tårnet og forsvant mot Flesaker. En jaktfalk prøvde seg på 2 stökkender, skrudde seg så opp i høyden med 2 vandrefalker på hjul. Alle forsvant i himmelrommet. Charterbåten duret pent forbi odden, mens en lerkefalk jaktet rundt den. Håper passasjerene så den. Utrolig mye annet å se også, det minst morsomme var 2 gutter i båter med motor. Den ene kom ned Dørja og møtte den andre utpå vannet. Deretter duret de inn i Dørja igjen, men snudde da de så "videomannen". Et sangsvanepar i middagsluren var de eneste som synlig ble uroet av opptrinnet. Ellers en kjempedag med parrende øyestikkere alle veier og jaktende lerkefalker hele dagen...

Berit og Frank Brandbu.

11.september: Det blåste veldig..Pernille 11 år. 28. september: Første gang jeg er her, det har tatt 46 år før jeg har skjont de utendørs verdier. Fint sted, kommer sikkert tilbake..Aud Karin F.

7. oktober: Hønehauken satte seg på rekkverket 2 meter fra meg. Vi ble like overrasket begge 2..TB.

24. oktober: Anne og Ingvild rodde en liten tur hit i strålende solskinn. Merkelig nok var det ingen andre her. Vi så ingen spesielle fugler men mange svaner, kjedelig da, vi har ikke peiling. Ikke enig i at det er kjedelig...Fin opplevelse å være her igjen, selv om vi ikke vet hva vi ser...Ingvild og Anne.

1. november: Utrolig nok er det flere øyestikkere i aktivitet. De sitter på sørsida av tårnet, på kamuflasjen. Alle hører til arten vestlig høstlibelle, en rød art som er Norges mest hardføre. Ekstremumstiden i Norge er 6/11, så det kan bli ny ekstremumstid om mildværet holder seg...Kjell Værnes.

8. november: Jeg tok en tur nærmest for å konstatere at øyestikkersesongen er over. Ingen ble sett den 7. og heller ikke i dag. Takk for observasjonen av ? 6/11. Dermed har vi tangert den norske ekstremumstiden. Ikke dårlig når vi konkurrerer med den milde vestlandsnaturen...Kjell Værnes.

18. desember: Førjulstur og tårngruppejobb. Børstet og kastet ut etter sesongen..Jan Trygve. 31. desember: Årets siste tur, nydelig vær. Det ble 63 turer hit til tårnet i år...Jan Trygve.

LITT HISTORIKK

Antall arter og antall registreringsdager siden tårnet ble bygget høsten 1993:

År:	Antall arter:	Antall reg. dager:
1994	159	86
1995	167	113
1996	160 (justert til 158)	137
1997	168	150
1998	172	142
1999	170	131
2000	157	140
2001	156	135
2002	150	129
2003	152	143
2004	145	119

Kvinand hann. Foto: Jens Erik Nygård

Lommer i Buskerud

Steinar Stueflotten, Damenga 19, 3032 Drammen, e-post: steinarstue@c2i.net

Lomfamilien har fire representanter i Norge, alle fire arter er observert i Buskerud. Smålom og storlom er begge hekkefugler i fylket, mens islom og gulneblom kun er sjeldne gjester. Beskrivelsene er basert på kunnskapen som LRSK i Buskerud for tiden har om de aktuelle artene.

Smålom *Gavia stellata*

Smålommen har en nordlig cirkumpolar utbredelse. I Norge hekkes arten over det meste av landet, men er relativt fåtallig til sjelden i Sør-Norge. Arten overvintrer langs Norskekysten og rundt Nordsjøen. Den norske bestanden er anslått til 2.000-5.000 par.

Forekomst i Buskerud

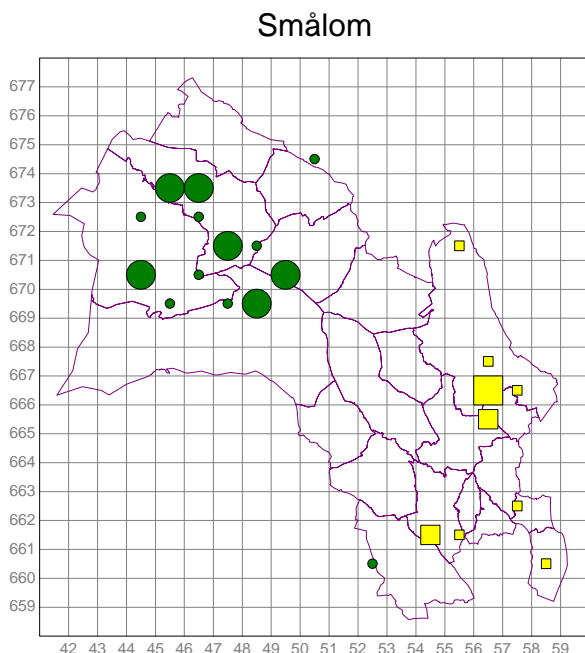
Status: Sjelden og fåtallig hekkefugl i nordfylket, fåtallig på vårtrekket i sørfylket, sjelden ellers.

Bestand: Smålommen hekkes nå kun spredt og fåtallig i enkelte fjellvatn i nordboreal og lavalpin sone i kommunene Ål og Hol, mer sjeldent i Nes og Nore & Uvdal. Det foreligger også et par observasjoner fra Meheia, Kongsberg i hekketida i seinere år (B.Engelstad).

Arten har nok hatt en større utbredelse tidligere, men bestanden har som ellers i Sør-Norge, gått mye tilbake siden midten av forrige århundre. Både vassdragsreguleringer og tidligere tiders etterstrebing av lom som antatt skadegjører i fiskevann, har vært negativ for arten. Bestandsstørrelsen i Buskerud er vanskelig å anslå, men det hekkes nå neppe mer enn 10-15 par i fylket. Smålommen er rødlistet i Buskerud, og må pga den lille bestanden, anses som en truet art i fylket. Smålommen hekkes i småvann, myrtjern og dammer som ofte er helt fisketomme, sjelden i større vann.

Smålom, Fet 2004, foto: Kjetil Hansen.

Utbredelse til smålom i Buskerud per 2004 (mørke runde prikker viser funn med Atlas-hekkekode B, C og D; lyse firkanter viser trekk- og vinterfunn, små prikker 1-5, mellomstore 6-10 og store >10 funn).

Trekk: Smålommen opptrer regelmessig på vårtrekket i Tyrifjorden utenfor Røysehalvøya, Hole i siste halvdel av april til primo mai, ellers bare sporadisk på vårtrekket i Eikeren og Fiskumvannet, Øvre Eiker. Gjennomsnittlig ankomstdato i nedre Buskerud: 17.04. (9 år), tidligst Frognyøya, Hole 08.04.04, ekstremumstider: 08.04. - 25.05. På det meste er det sett mellom 10 og 20 individer i Nordre Tyrifjorden, maks 22 individer 01.05.00. Arten ankommer hekkeplassene etter isløsninga i mai og trekker bort igjen i september. Smålommen er heller sjelden å se på høsttrekket, og det foreligger kun noen få sporadiske observasjoner fra de siste årene: 1 juv Linnenstranda, Lier 09.-22.10.99, 1 juv Steinsfjorden, Ringerike 07.11.99, 1 ind Nordfjorden 23.10.01, 1 ind Linnenstranda 08.12.01 og 1 ind Verket, Hurum 20.10.04. Verdt å nevne er også 1 ind midt ute i Holsfjorden i Hole 25.07.02 (V.Ree m.fl.). Slike sommerobservasjoner i lavlandet er også kjent fra Mjøsa (NOF avd. Oppland 1998).

Storlom *Gavia arctica*

Storlommen har en nordlig utbredelse fra Skottland og Skandinavia østover til Sibir. I Norge hekker arten spredt til vanlig over hele landet med bestands-tyngdepunkt mot øst. Arten overvintrer langs Nordsjøkystene, noen også langs sørlige deler av norskekysten. Den norske bestanden er anslått til 5.000-10.000 par.

Forekomst i Buskerud

Status: Vanlig men spredt og heller fåtallig hekkefugl over hele fylket.

Storlom, Hardangervidda, foto: L.Palmstrøm

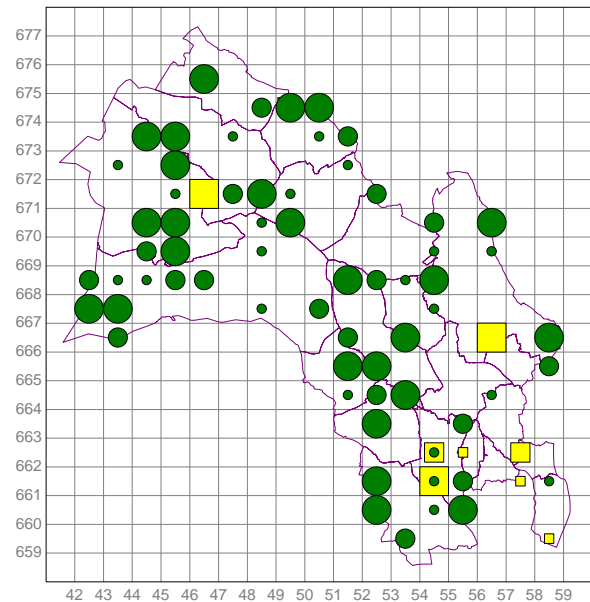
Storlom, foto: Kendt Myrmo.

Bestand: Selv om bestanden til storlommen nok har gått noe tilbake i nyere tid, så hekker arten fortsatt spredt til vanlig over store deler av fylket. Bestandsstørrelsen er vanskelig å anslå, men det hekker trolig 100-300 par i Buskerud. Arten har tilhold i større, fiskerike og klare vann og innsjøer både i barskogsområdene og i fjellbjørkeskogen.

Storlommen er sky og svært forsiktig på hekkeplassen, og unngår derfor helst lokaliteter med mye ferdsel. Det er ingen tvil om at arten, på samme måte som for smålommen, har hatt en negativ bestandsutvikling pga at den tidligere ble sterkt

etterstrebet, endatil med skuddpremie. Vassdragsreguleringer har også bidratt til å ødelegge hekkel-plasser flere steder i Buskerud.

Storlom

Utbredelse til storlom i Buskerud, oppdatert per 2004 (koder som for smålom).

Trekk: Storlommen observeres regelmessig på vårtrekket i sør fylket fra ultimo april til ut mai, sjelden til begynnelsen av juni. Gjennomsnittlig ankomstdato i sør fylket: 25.04. (20 år), tidligst Eikeren, Øvre Eiker 14.04.81. Til nord fylket ankommer arten omkring midten av mai. Gjennomsnittlig ankomstdato til Strandafjorden, Ål: 15.05. (7 år), og den er normalt på plass på hekkel-plassene i nord fylket i slutten av mai.

Normalt sees bare 1-5 ind sammen, men opp til 10-20 individer er sett på det meste; maksimalt antall i Nordre Tyrifjorden er 22 ind 27.04.97 og 21 ind 21.04.98, i Fiskumvannet 12 ind 15.05.77, Linnerstranda, Lier 8 ind 16.05.01 og Hovsfjorden, Hol 11 ind 19.05.93. Storlommen forlater hekkel-plassene i august-september, men sees bare sjeldent og fåtallig på høsttrekket i Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet fra medio august til ultimo oktober, seinest 1 adult i Steinsfjorden 25.10.98; normalt bare 1-2 ind sammen, maks 5 ind (3 ad + 2 juv) Fiskumvannet 23.08.00. Arten kan av og til også sees på høsttrekket i innsjøer i nord fylket, for eksempel 8 ind i Hovsfjorden, Hol 30.08.99 (T.Breiehagen).

Vinter: Arten er svært sjelden i Oslofjordsområdet om vinteren. Fra Buskerud foreligger bare ett vinterfunn: 1 ind Østnestangen, Hurum 17.12.98 (J.L.Hals og L.T.Poppe).

Islom *Gavia immer*

Islommen hekker i nordlige deler av USA og Kanada, Grønland og Island. Overvintrer i Nord-Amerika, langs Nordsjøkystene og norskekysten.

Islom i vinterdrakt, foto: S.Stueflotten.

Forekomst i Buskerud

Status: Meget sjelden og tilfeldig gjest.

Godkjente funn (3/3):

- 1990 HURUM: 1 ind Storsand 09.03. (A.Hals).
- 1997 HOLE: 1 juv Bønsnes 25.11. (J.L.Hals, B.H.Larsen, K.Myrmo, L.T.Poppe, V.Ree).
- 2000 HOL: 1 ad Ustevatn 09.06. (B. Génsbøl m.fl.).

Arten observeres regelmessig langs norskekysten spesielt i vinterhalvåret. Funn i innlandet og i Oslofjords-området er derimot meget sjeldne. Buskeruds tredje funn av denne store arktiske lommen, en adult fugl i sommerdrakt, ble svært overraskende gjort helt oppe i Ustevatnet 985 moh! i juni måned av et par erfarne danske ornitologer.

Gulnebbblom *Gavia adamsii*

Gulnebbblommen hekker langs arktiske kyster fra NV-Russland og østover i Sibir, samt i nordlige Alaska og Kanada. Overvintrer langs norskekysten.

Forekomst i Buskerud

Status: Meget sjelden og tilfeldig gjest.

Godkjente funn (3/3):

- 2000 HURUM: 1 ad vest for Håøya 23.05. (E.Grønningsæter).
- 2001 HURUM: 1 ad ved Mølen 02.05. (G.Fjørtoft Karlsen).
- 2004 HURUM: 1 ad utenfor Filtvet 15.05. (E.Gates).

Alle funnene av denne store arktiske lomarten er gjort i mai måned i Oslofjorden utenfor Hurum. Alle tre individene var adulte fugler i sommerdrakt. Arten var tidligere svært sjelden å se i Oslofjorden, men er blitt sett her nesten årlig om våren de siste årene; noe også funnene i Buskerud vitner om. Den første fuglen ble observert fra båt, den andre ble sett fra Møringa i Horten idet den kom flygende inn Oslofjorden og landet ved Mølen like utenfor Hurumlandet, den tredje lå midtjords utenfor Filtvet.

Det antas at nærmere 1500 gulnebbblommer overvintrer langs norskekysten fra Lista til Finnmark – faktisk en ganske stor andel av verdensbestanden til denne arktiske lommen (Byrkjedal m.fl. 2000).

Referanser

Byrkjedal, I., Breistøl, A., Mjøs, A.T. og Strann, K-B. 2000. Winter habitat of White-billed and Great Northern Divers (*Gavia adamsii* and *G. immer*) on the coast of Norway. *Ornis Norvegica* 23: 50-55.

Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red) 1994: Norsk fugleatlas. NOF, Klæbu, 552 s.

NOF avd. Oppland 1998. Fugler i Oppland. Lillehammer, 280s.

Styrets årsberetning for NOF avd. Buskerud 2004

1. Styrets sammensetning:

Leder: Egil Mikalsen
Nestleder: Tonny Andersen
Kasserer: Terje Bakken
1. Styremedlem: Jan Mjåland
2. Styremedlem: Torkild Svorkmo Lundberg
Varamedlem: Erland Tollefsen

Andre funksjoner underlagt NOF avd. Buskerud:

Web ansvarlig: Jens Erik Nygård
Valgkomite: Ole Edvart Bakken
Revisor: Per Øistein Klunderud
Landstyremedlem: Egil Mikalsen
LRSK: Vegard Bunes, Lars Thomas Poppe, Kendt Myrmo,
Jon Ludvig Hals og Steinar Stueflotten

2. Styremøter:

Det har vært avholdt ett styremøte i perioden.

3. NOF avd. Buskerud har hatt følgende prosjekter:

Norsk Hekkefugltaksering (Steinar Stueflotten)
Buskerudfuglen 2004 Ravn (Per Furuseth)

4. Saker som leder/styret har jobbet med:

Deltatt 2 dager på eplefestivalen i Lier med fuglkassesnekring.
Svart på endel henvendelser fra media og privatpersoner.

5. Buskskvetten:

Buskskvetten hadde sin første sesong som web-utgave i 2004 og ble da registrert med eget ISSN-nummer. Det ble laget 1 nummer på 79 sider totalt.

6. Regnskap v/Terje

7. NOF's prosjekter og komiteer

Egil Mikalsen , leder

NOF avd. BUSKERUD

Referat fra årsmøtet 31. mars 2005

Dag og dato: 31. mars 2005 kl. 19.00

Sted : Veiavangen ungdomskole, Mjøndalen, 2 personer møtte.

- 1. Godkjenning av årsmøteinnkaling og dagsorden.**
Godkjent uten merknader
- 2. Valg av dirigent, referent og tellekorps på 2 personer.**
Bare referent ble valgt. Resten ble litt vanskelig å velge.
- 3. Årsberetning for NOF avd. Buskerud.**
Ble utlevert uten anmerkninger.
- 4. Årsberetning for NOF avd. Buskerud sine prosjekter.**
Norsk Hekkefugltaksering (Steinar Stueflotten)
Buskerudfuglen 2004 Ravn (Per Furuseth)
- 5. Regnskap.**
Kasserer Terje Bakken leverte et regnskap i pluss. Godkjent.
- 6. VALG.**
Alle i styret ble gjenvalgt for 1. år.
Leder: Egil Mikalsen- Nestleder: Tonny Andersen- Kasserer: Terje Bakken-
Styremedlem: Jan Mjåland- Styremedlem: Torkild S. Lundberg-
Varamedlem: Erland Tollefsen. Revisor: Per Øystein Klunderud.
Landstyrerepresentant: Egil Mikalsen. Valgkomite: Ole Edvart Bakken.
Webansvarlig: Jens Erik Nygård.
- 7. Fastsettelse av kontingent for 2005.**
Den ble satt til kroner 10,-
- 8. Innkomne forslag.**
Ingen saker var kommet.
- 9. Arbeidsplan for 2005-2006.**
Ingen store saker på planen for tiden.
- 10. Eventuelt.**
Valgkomiteene i lokallagene **MÅ** passe på og velge en til valgkomiteen i fylkeslaget.

Mjøndalen 3.april 2005. Egil Mikalsen (referent)

Tyrkerdua i Buskerud

Steinar Stueflotten, Damenga 19, 3032 Drammen, e-post: steinarstue@c2i.net

Tyrkerdua ble valgt til årets prosjektfugl i Buskerud for 2003. Bakgrunnen for dette var at vi hadde mangelfulle opplysninger om artens nåværende status i fylket. Det var mye fokus på denne arten da den etablerte seg som ny hekkefugl i fylket på 1960-tallet, men i seinere år har ikke tyrkerdua blitt viet like stor oppmerksomhet.

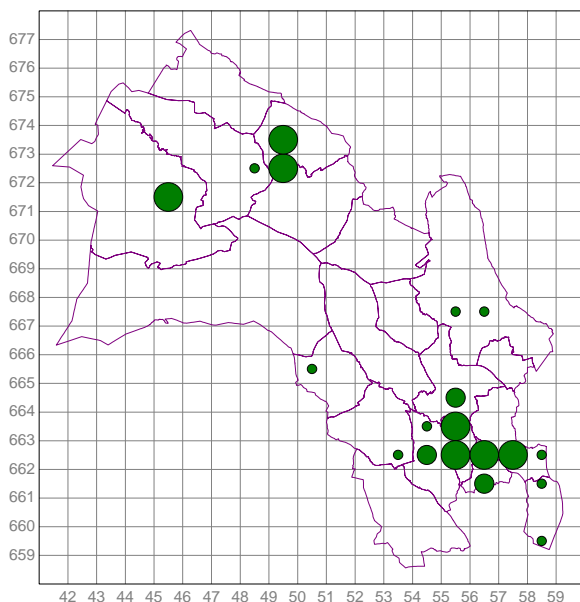
Tyrkerdua var opprinnelig en asiatisk art som spredte seg vest- og nordover til Europa med stor fart fra ca. 1930. Den nådde Danmark og Sør-Sverige i perioden 1948-1950. Haftorn (1971) angir første sikre observasjon i Norge fra Stavanger i 1954, men seinere undersøkelser har vist at arten ble sett på Fokstua, Dovre allerede 20.06.1949, og at det ble gjort flere observasjoner i Moss og Oslo i årene 1951-1953 (Ree 1984). Tyrkerdua innvandret til Norge langs to hovedruter, en fra Sør-Sverige mot Østlandet og en fra Jylland over Skagerrak til Sør-Vestlandet og videre oppover langs kysten. Arten nådde Møre og Trøndelag på begynnelsen av 1960-tallet og Tromsø i 1969. Første kjente observasjoner i Buskerud: 1 ind Nesbyen juli 1961, 2 ind Hokksund 28.09.1962 og 3 ind Herbru st i Numedal desember 1962 (Haftorn 1971). Arten etablerte seg som fast hekkefugl i Drammen allerede på 1960-tallet. Det samme skjedde trolig også andre steder i sørfylket. Første registrerte hekkefunn fra nordfylket ble gjort på Geilo i 1973 og på Gol i 1974 (Breiehagen 1976). Stort antall: 20 ind på Gol 03.10.1977 (I.Johnsen). Utover på 1970- og 1980-tallet spredte tyrkerdua seg stadig mer, og den ble etter hvert sett mange steder i fylket. Første kjente observasjon i Røyken stammer fra Nærnes i mai 1976.

I Atlas-prosjektet (1975-1984) ble arten registrert i 19 ruter i Buskerud (se figur), og trolig hekket det mellom 40-80 par i fylket i denne perioden. Hovedutbredelsen var i Drammen/Hokksund-området, men det hekket også flere par på Gol og Geilo.

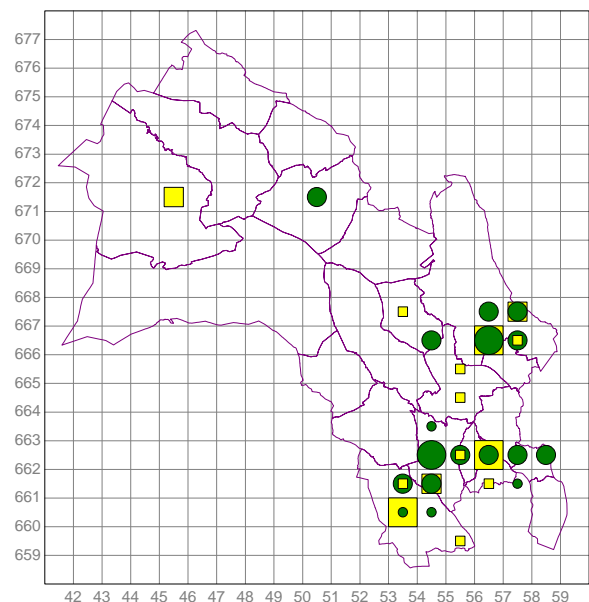
Hva så med dagens status? Det kan synes som at det nå blir gjort færre observasjoner enn for 20-30 år siden. Har bestanden gått tilbake, eller skyldes dette bare at tyrkerdua på 1970- og 1980-tallet var en ny og fremmed art som av den grunn fikk stor oppmerksomhet, mens den nå er blitt en mer ordinær fugl som det ikke er så interessant å rapportere?

I VinterAtlas-prosjektet ble det samlet inn opplysninger om tyrkerduas vinterutbredelse i fylket i perioden 1994-2003. I tillegg er det i forbindelse med årets Buskerud-fugl samlet inn en rekke nye observasjoner fra årene 1990-2004. Figuren nedenfor viser oppdatert status for artens utbredelse i Buskerud per 2004 (grønne prikker er hekkekoder jfr Atlas-prosjektet, gule firkanter viser vinterutbredelsen). Merk at det fra denne perioden ikke er rapportert noen observasjoner fra Hurum, Flesberg, Rollag, Gol og Ål. (Her mangler det dessverre noen opplysninger fra nordfylket).

Tyrkerdue Atlas-prosjektet 1975-84

Tyrkerdue 1990-2004

Tabell 1: Observasjoner av tyrkerdue i Buskerud i perioden 1990-2004

Kommune	Observasjon
Røyken	3 ind Nærnes 30.05.2003 (A.Myrvang).
Lier	Sist sett på Linnestranda 1998, (1 ind 11.05.05, R.E.Andersen), 1 ind Kjellstad 09.05.03 (J.Mjåland).
Drammen	2 ind Vestbygda, Skoger 07.09.02 (S.Stueflotten), 7 ind Konnerudbakken okt.2002 (V.Andersen), 1-2 ind observert jevnlig på Konnerud de siste par årene (S.Stueflotten), 1 ind Knive 12.05.04 (R.E.Andersen), skal også være sett andre steder i Drammen i seinere år.
Nedre Eiker	1 ind Miletjern 23.09.95 og 24.04.04 (S.Stueflotten).
Øvre Eiker	Er sett flere ganger både i Hokksund, Vestfossen og ved Fiskumvannet i seinere år. Tidligere opptil 20-30 ind i Hokksund, bl.a. ved Eiker mølle. 1 par Darbu vår/sommer 2002, 6 ind Darbu 05.12.04 (J.T.Bollerud), 1 ind Loesmoen 28.04.03 og 02.02.04 (J.T.Bollerud), 2 ind ved Skotselv vinteren 1995/96 (VinterAtlas).
Kongsberg	1 ind Øyen-Lågen 22.08.98 (H.J.Hovelstad), flere observasjoner i området Skollenborg-Gomsrud 1999-2004, bl.a. 10 ind ved Rud gård 30.09.02 (B.R.Skullestad) og 6-7 ind ved Felleskjøpet på Skrubbmoen 29.09.03 (B.Engelstad). Også flere observasjoner av 1-3 ind i Kongsberg by i seinere år. For 10-15 år siden var arten langt vanligere her, men den ble så borte noen år før den vente tilbake igjen (F.T.Brandbu). 1 ind Hvittingfoss 09.03.04 (A.Hangård).
Modum	2 ind Åmot 04.02.04 (O.Tobiassen), 1 ind Drolsum vinteren 1998/99 (VinterAtlas).
Hole	Flere observasjoner av 1-2 ind ved Stein gård og Steinsvika i seinere år (K.Myrmo, A.H.Qvale), 1 ind Stein 22.05.04 (S.Stueflotten), 1 ind Sælabonn 07.06.94 (K.Myrmo), 1-2 par har hekket på Røyse de siste årene (V.Ree), også flere observasjoner av 1-2 ind på Helgelandsmoen (A.Rolid, K.Myrmo).
Ringerike	20 ind Norderhov 27.11.90, 1 ind flere ganger på Sokna 1992-93, 1 ind Tyrstrand 15.09.92, 1 ind Ask 21.02.95, 1-2 ind flere ganger på Snyta 1992-2002, flere observasjoner av 1-4 ind i Hønefoss i seinere år (K.Myrmo).
Krødsherad	2 ind Glesne kirke 19.06.96 (P.O.Syvbertsen), 2 ind ved Noresund vinteren 1997/98 (VinterAtlas).
Nes	Har hatt fast tilhold i Nesbyen i de siste årene (M.Akervold).
Gol	Ingen observasjoner er kjent etter 1980.
Hol	2 ind er sett på foringsplass flere vintrer, seinest i 2002 (T.Bølstad), maks 8 ind vinteren 1995/96 (VinterAtlas).

I perioden 1990-2004 er tyrkerdua blitt observert i 17 Atlas-ruter i hekketida og i 23 ruter totalt, jamført 19 ruter i Atlas-prosjektet 1975-1984. Så i hovedtrekk har ikke utbredelsen endret seg vesentlig, men hvis vi sammenligner de to utbredelseskartene, er det likevel noen forskjeller som vi kan merke oss. Arten har tilsynelatende økt i antall i Hønefoss-Røyse området og i Kongsberg-området, mens den ser ut til å ha gått tilbake i Gol og Modum, men dette kan like gjerne skyldes manglende rapportering av funn som en reell tilbakegang. Fra Drammen melder flere observatører at de synes det nå er færre tyrkerduer å se enn for 10-20 år siden. Hyggelig er det å se at tyrkerdua fortsatt har tilhold i Nesbyen der den ble observert for første gang i Buskerud i 1961.

Tyrkerdua er en utpreget kulturmarksfugl som er sterkt knyttet til bebyggelse, hager, parker, skogholt og andre landlige kulturmarksområder. Reiret legges i varierende høyde både i løvtrær og bartrær. På Gol

har tyrkerduer også hekket i en heisekran (1975), og på toppen av en lykestolpe (1976-77). Tyrkerdua kan starte hekkingen tidlig om våren og legge opptil 3 kull per sesong. Dette er en hardfør art som klarer seg bra her i Norge, men den er avhengig av menneskelig virksomhet i form av foringsplasser, kornlagre, gårdsbruk o.l. for å klare seg gjennom vinteren.

Referanser

Breiehagen, T. 1976. Faunistisk rapport fra Buskerud til og med 1975. *Sterna* 15(3): 159-167.

Haftorn, S. 1971. Norges Fugler. Universitetsforlaget, Oslo.

Ree, V. 1984. Norges første tyrkerduer *Streptopelia decaocto*. *Vår Fuglefauna* 7 (3): 119-129.

Kjerrsangere i Buskerud

Steinar Stueflotten, Damenga 19, 3032 Drammen, e-post: steinarstue@c2i.net

Sangerne representerer en stor og tallrik familie med mange vanlige arter, men har også noen av de mest sjeldne og varmekjære artene som er påvist i Buskerud. I denne artikkelen skal vi ta for oss en spesiell gruppe sangere, de såkalte kjerrsangerne her definert som slektene *Achrocephalus* og *Locustella*. Flere av disse artene er nattsangere som synger mest aktivt om natta. Av de sju artene som er påvist i Buskerud, er det bare myrsanger og rørsanger som hekker årvisst. Beskrivelsene er basert på den kunnskapen som LRSK for tiden har om de aktuelle artene.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Arten hekker i nordlige Eurasia fra Vest-Europa og øst til sentrale deler av Sibir. Vanlig hekkefugl i Nord-Norge og langs deler av kysten i Sør-Norge. Trekkfugl som overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Forekomst i Buskerud

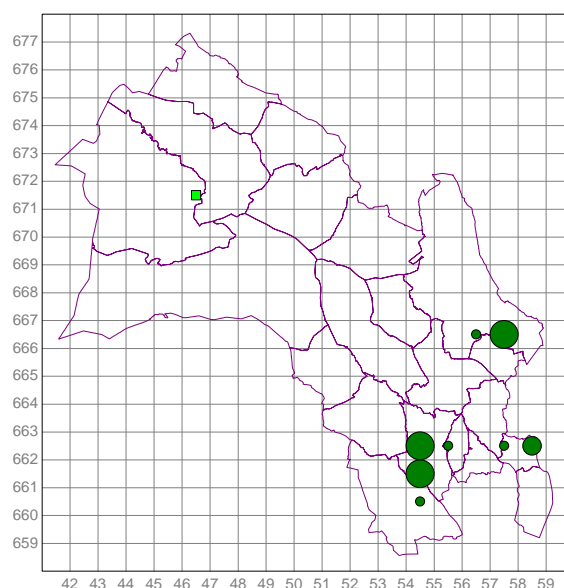
Status: Fåtallig men årvisst sommergjest, sjelden og sporadisk hekkefugl.

Bestand/funn: Tidligere hekket sivsangeren bare i Nord-Norge. Den etablerte seg som hekkefugl på Sørøstlandet først på 1950-tallet. I Buskerud ble arten første gang påvist hekkende ved Fiskumvannet, Øvre Eiker i 1974 (K.Værnes). Ut over dette kjenner ikke LRSK til sikre hekkefunn i fylket, men syngende hanner er hørt jevnlig gjennom hele sommeren flere år, seinest i 1998 og 2000. Til sammen er det registrert over 40 funn av sivsanger i Buskerud, men bare halvparten av disse er innrapportert til og godkjent av LRSK. Arten er m.a.o. sterkt underreportert. Over halvparten av funnene er fra Fiskumvannet. I tillegg er arten observert flere ganger på Linnestranda i Lier, ved Steinsfjorden (Hårum og Åsa) og Karlsrudtangen i Hole/Ringerike. Øvrige funn i fylket stammer fra: Kleiva i Ål høsten 1985 (L.O.Odden), Lahellbukta i Lier 28.5.1997 (T.Jensen) og Øyen-Lågen i Kongsberg 20.6.1998 (H-J.Hovelstad). De fleste funnene dreier seg om enslige syngende hanner, men opp til 3 syngende hanner er hørt enkelte år ved Fiskumvannet på siste halvdel av 1970-tallet og i 1992-93.

Sivsangeren foretrekker insektsrike lokaliteter med tett og frodig vegetasjon av busker, høye urter, siv, gras og takrør på fuktig mark i kanten av vann, sumper, langs grøfter o.l.

Arten synger både dag og natt. Sangen er variert og livlig med mange snerrrende og skurrrende lyder som fremføres i raskt tempo. Sangen er ikke fullt så melodios og klangfull som myrsangers, og minner kanskje vel så mye om en livlig rørsanger.

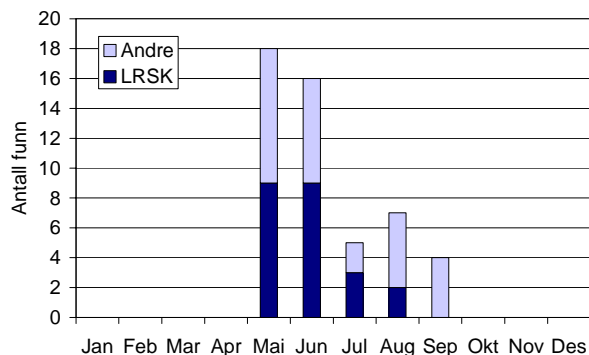
Sivsanger

Utbredelse til sivsanger i Buskerud (runde prikker viser funn med Atlas-hekkekode B, C og D; firkant funn på høsttrekket). Status per 2004.

Sivsanger, Linnestranda 1977. Foto: J.E.Nygård

Funnfordeling til sivsanger i Buskerud per 2004.

Trekk: Sivsangeren sees hyppigst på vårtrekket fra medio mai til primo juni. Gjennomsnittlig ankomstdato: 18.5. (15 år), tidligst Fiskumvannet 10.5.1995. Arten opptrer også sporadisk på høsttrekket fra medio august til primo september, noe bl.a. tidligere ringmerkinger på Linnestranda (1977-80) viste. Seinest observert 17.9.1995.

Foto: Eli Gates
Busksanger, Tofte 2002. Foto: E.Gates

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*

Busksangeren er i hovedsak en sentralasiatisk art med utbredelse vestover til Sør-Finland og Baltikum. Arten er en sjelden sommergjest i Norge, og står på sjeldenhetslista til NSKF. Per 2002 er det gjort 43 funn av arten i Norge. Trekkfugl som overvintrer i India og Sri Lanka.

Forekomst i Buskerud

Status: Meget sjelden og tilfeldig sommergjest.

Godkjente funn (3/3):

- 1989 ØVRE EIKER: 1M Fiskumvannet 17-18.6. (M.Bilet, B.Hamsund, P.O.Syvertsen m.fl.).
- 1996 HOLE: 1M Domholt 24-26.6. (V.Bunes, T.Jensen, K.Myrmo, V.Ree m.fl.).
- 2002 HURUM: 1M Sagene, Tofte 14.6.-1.7. (E.Gates, J.Mjåland m.fl.).

Busksangeren har vært under ekspansjon vestover i de siste 50 årene og er blitt observert årlig i økende antall i Sverige i de siste 10 årene. Også i Sør-Norge er arten blitt observert hyppigere i seinere år, og 2002 var et meget godt år for arten med til sammen 6 funn. Busksangeren er som myrsangeren, en meget dyktig sanger som hovedsakelig synger om natta. Sangen ligner myrsangerens, men er roligere og med repeterte temaer. Fuglen ved Tofte i 2002 sang også om dagen. Siste halvdel av juni er beste tiden for å observere busksanger.

Arten foretrekker åpne lokaliteter med buskmark og mindre trær og med frodig urtevegetasjon i feltskiktet, men tiltrekkes ikke spesielt av fuktmark.

September 2005

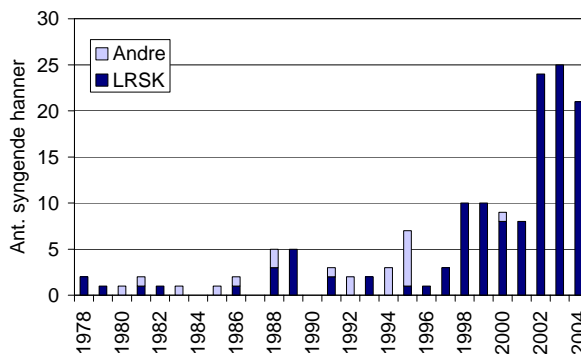
Myrsanger *Acrocephalus palustris*

Arten hekker i Sentral-Europa vest til Frankrike og Sør-England, nord til Sør-Finland og videre østover gjennom midt-Russland til Ural. Arten har blitt en stadig vanligere hekkefugl i Sør-Norge de siste tiårene. Trekkfugl som overvintrer i Øst- og Sørøst-Afrika. Den norske bestanden er anslått til 50-200 par (1980-tallet).

Forekomst i Buskerud

Status: Fåtallig hekkefugl i nedre deler av Buskerud. Bestand i framgang. Trekkfugl.

Bestand: Den første observasjonen av myrsanger i Norge ble gjort ved Grimstadvatnet i Møre og Romsdal i 1967, og det første hekkefunnet i Tønsberg, Vestfold i 1970. Det første sikre funnet av myrsanger i Buskerud ble gjort på Lahellholmen og Linnestranda, Lier i 1978.

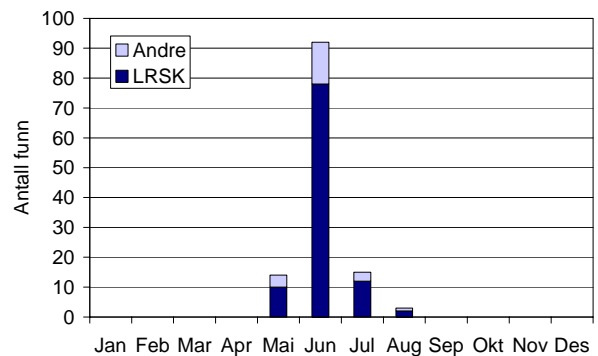
Utvikling av antall funn av myrsanger i Buskerud.

Per 2004 foreligger det 88 godkjente funn av myrsanger i Buskerud. I tillegg kjenner vi til rundt tjue funn fra før 2001 som ikke er innrapportert til LRSK. Arten er blitt stadig vanligere å høre i nedre Buskerud i seinere år, og 2002 og 2003 var de beste årene så langt med 17 funn av 24 individer i 2002 og 17 funn av 25 ind i 2003. Etter det er det gjort noen færre funn.

Det foreligger bare en konstatert hekking så langt (Linnestranda i 1978), men det er registrert flere sannsynlige hekkinger (Atlas-kode C og B). Trolig hekker det nå 10-20 par i fylket i gode år for arten. Flest funn er gjort i området Fiskumvannet-Vestfossen, Øvre Eiker og på Linnestranda, Lier. Andre lokaliteter med flere funn er: Øvre Lågendalen (Kongsberg), Nordre Tyrifjorden/Steinsfjorden (Hole/Ringerike), Miletjern (Nedre Eiker), Skoger (Drammen), Lahell (Lier) og Sætre (Hurum), sjelden og mer tilfeldig ellers. Nordligste funn i Buskerud ble gjort på Sokna i Ringerike 21. og 28.6.1981 (Ø.Syvertsen). Antall Atlas-ruter med myrsanger er blitt nesten tredoblet siden Atlas-prosjektet på 1970/80-tallet.

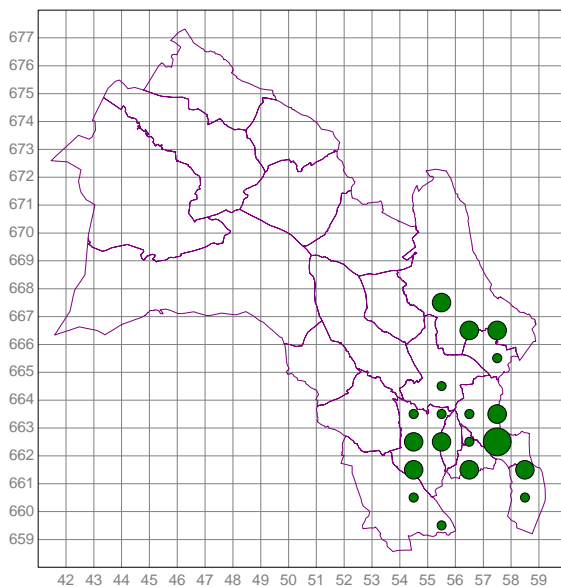
Myrsanger, Linnestranda 2003. Foto: J.E.Nygård.

Funnfordeling til myrsanger i Buskerud per 2004.

Trekk: Myrsangeren ankommer normalt Buskerud i månedsskiftet mai/juni, gjennomsnittlig ankomstdato: 29.5. (18 år), tidligst Fiskumvannet 15.5.2001. De aller fleste funn blir gjort i juni. Etter at den mest aktive sangperioden er over ultimo juni, blir det gjort få funn av arten. Typisk nok dreier augustfunnene seg stort sett om ringmerkede individer på høsttrekket, seinest 1 juv Linnestranda 20.8.1979.

Myrsanger

Utbredelse til myrsanger i Buskerud (prikkene viser funn med Atlas-hekkkode B, C og D), oppdatert per 2004.

Arten foretrekker lokaliteter med frodig og høyvokst urtevegetasjon, gjerne med litt busker og kratt på litt fuktig mark. Myrsangeren er en mestersanger med en utrolig variert og vakker sang som ofte preges av mange dyktig utførte hermelyder. Arten må nok regnes som vår aller beste nattsanger.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

Vestlig og sentralpalearktisk art som hekker over nesten hele Europa nord til Sør-Skandinavia og Sør-Finland. Trekkfugl som overvintrer i tropisk Afrika.

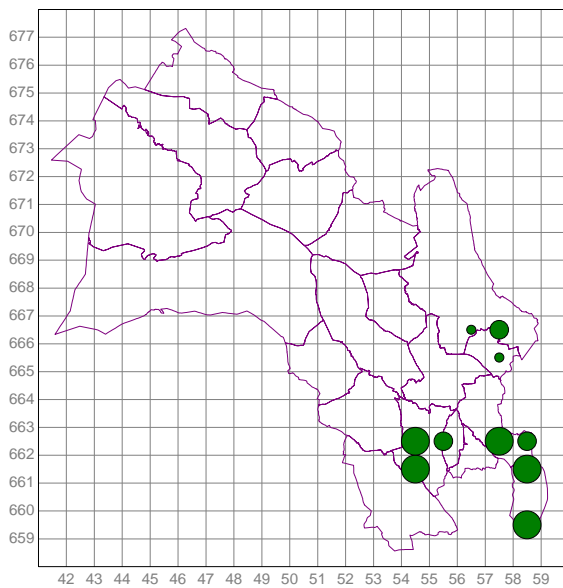
Forekomst i Buskerud

Status: Vanlig men ikke særlig tallrik hekkefugl i nedre deler av fylket. Trekkfugl.

Bestand: Rørsangeren har forekommet i Buskerud i alle fall siden 1950-tallet, men synes å ha etablert seg som fast hekkefugl først på 1970-tallet. Før dette er arten oppgitt som sporadisk hekkefugl. Første hekkefunn i Norge er fra Vestfold i 1947 (Hafstad 2003). Noen av de første registreringene i Buskerud

stammer fra Linnestranda, Lier og Fiskumvannet, Øvre Eiker. Også i Bårdsruddammene på Nærnes, Røyken ble det hørt en syngende hann allerede i 1971. Viktige hekkeområder fins i Steinsfjorden, Ringerike/Hole (5-10 par), Fiskumvannet (5-15 par) og Linnestranda (3-5 par). 1-3 par hekker også i Milejern, Nedre Eiker, og trolig i Sætrepollen, Hurum. Total hekkebestand i Buskerud anslås til 20-40 par. Arten synes ikke å ha utvidet hekkeområdet sitt vesentlig i Buskerud de siste 20 årene, men bestanden har muligens økt noe.

Rørsanger

Utbredelse til rørsanger i Buskerud (prykkene viser funn med Atlas-hekkekode B, C og D), oppdatert per 2004.

Rørsanger, Linnestranda 2005. Foto: J.E.Nygård

Rørsangeren kan synge hele døgnet, men dens noe ensformige, taktfaste og skurrende sang høres oftest i skumringen og i timene etter soloppgang. Arten er en biotopspecialist som er helt avhengig av velutviklede og tette bestander av takrør i våtmark.

Trekk: Rørsangeren ankommer normalt i midten av mai, gjennomsnittlig ankomstdato: 15.5. (17 år), tidligst Fiskumvannet 30.4.2004 (T.Bakken). Den går til hekking først midt i juni når takrøret er velutviklet. Som for myrsangeren, avtar antall observasjoner utover i juli og august, men arten kan også observeres en sjelden gang etter midten av august, seinest Fiskumvannet 26.9.1977 og Linnestranda 23.10.1977. Sistnevnte er blant de aller seineste observasjoner som er gjort av rørsanger i Norge (fuglen ble fanget og ringmerket av J.E.Nygård).

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*

Arten forekommer spredt i Sentral-Europa og i et bredt belte østover til Stillehavskysten, samt i Nord-Afrika. Trekkfugl som overvintrer i Afrika sør for ekvator og i Indonesia. Sjelden og tilfeldig sommergjest i Norge som står på sjeldenhetslista til NSKF. Per 2002 er det gjort 54 funn av trostesanger i Norge.

Forekomst i Buskerud

Status: Meget sjelden og tilfeldig sommergjest.

Godkjente funn (1/1):

1993 ØVRE EIKER: 2K+ Furua ved Fiskumvannet 11.7. (A.Hals).

Trostesanger, Fiskumvannet 1993. Foto: A.Hals.

Buskeruds eneste trostesanger ble fanget og ringmerket av Anders Hals på Furua ved Fiskumvannet i 1993. Et ikke helt uventet førstefunn for Buskerud, siden arten er påtruffet flere ganger i våre nabo-fylker.

Trostesangeren har i seinere år utvidet hekkeområdet sitt mot nord og øst, mens bestanden i sør har vært i tilbakegang. Dette forklarer den økende tendensen i antall funn her i landet, men trostesangeren er en varmekjær art som nok synes at Norge blir i kaldeste laget. Arten foretrekker større takrørsbelter langs kanten av vann.

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

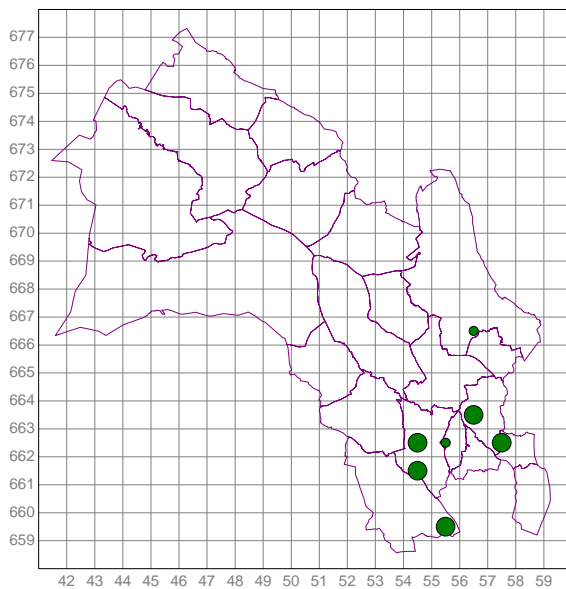
Arten hekker i Sentral-Europa og videre østover gjennom Sentral-Asia til Altai. Skandinaviske fugler overvintrer i Afrika sør for Sahara. Fåttallig og sporadisk hekkefugl i Sør-Norge.

Forekomst i Buskerud

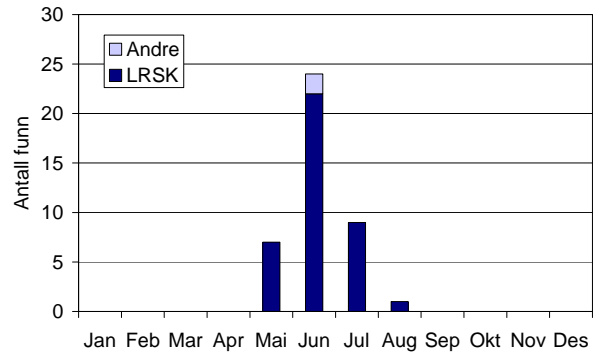
Status: Sjelden og tilfeldig sommergjest, ikke påvist hekkende, men anses som mulig hekkefugl i fylket.

Forekomst/funn: Det er registrert 23 godkjente funn av gresshoppesanger i Buskerud, 15 av disse er fra Fiskumvannet, Øvre Eiker som har utpekt seg som den klart beste lokaliteten i fylket. De åtte øvrige funnene er: 1M på Hedenstad, Kongsberg 18-20.7.1967 (dette var første kjente funn i Buskerud), 1M Krekling, Øvre Eiker 21-23.6.1977, 1M Egge, Lier 30.5.-10.7.1982, 1M Linnestranda, Lier 25.6.1997 (det foreligger to funn til fra Linnestranda som ikke er innsendt til LRSK), 1M Komnes, Kongsberg 3.6.-14.7.1999, 1M Gomnes, Hole 19-20.6.2001, 1M Onsakervika, Hole 3.6.2004 og Domholt, Hole 11-18.6.2004. Det første funnet fra Fiskumvannet stammer fra juni 1972 (Nævra 1975), og arten er observert årlig på denne lokaliteten i perioden 1995-2004, med unntak av 2001 og 2002.

Gresshoppesanger

Utbredelse til gresshoppesanger i Buskerud (prikkene viser funn med Atlas-hekkekode B og C), oppdatert per 2004.

Funnfordeling til gresshoppesanger i Buskerud per 2004.

Gresshoppesangeren ankommer Buskerud i månedsskiftet mai/juni, gjennomsnittlig ankomstdato: 31.5. (13 år), tidligst Fiskumvannet 24.5.1981 og 25.5.2000. Arten er hyppigst å høre utover i lyse juninetter og inn i første halvdel av juli, seinest er arten observert ved Fiskumvannet 9.8.1996. De fleste funnene dreier seg om enkeltindivider, dvs. enslige syngende hanner. Unntaksvisst er det hørt to hanner samtidig, bl.a. ved Fiskumvannet 4.6.2003. Sangen er en monoton, høyfrekvent svirring som kan pågå i timevis, kun med korte pauser innimellom.

Bortsett fra syngende fugler, som stort sett bare høres i skumringen og om natta, er dette en art som sjelden sees da den oppholder seg godt skjult i tett vegetasjon og ofte nede ved bakken. Gresshoppesangeren er derfor svært vanskelig å konstatere hekkende. Arten foretrekker lokaliteter dominert av høyt gress og urter med spredte busker og enkelte mindre trær, ofte langs næringsrike innsjøer, elver, bekker og grøfter.

Gresshoppesanger, Lista mai 2005. Foto: V.Bunes

Elvesanger *Locustella fluviatilis*

Arten hekker i Øst-Europa vest til Tyskland, nord til Sør-Finland og østover i sentrale deler av Russland. Overvintrer i tropisk Øst-Afrika. Sjelden sommergjest i Norge. Arten står på sjeldenhetslista til NSKF. Per 2002 er det gjort 66 funn av elvesanger i Norge.

Forekomst i Buskerud

Status: Meget sjelden og tilfeldig sommergjest.

Godkjente funn (4/4):

- 1995 RINGERIKE: 1 ind Juveren 4.6. (K.Myrmo).
1996 RINGERIKE: 1M Juveren 7-13.6. (V.Bunes, K.Myrmo m.fl.).
ØVRE EIKER: 1M Fiskumvannet 10-16.7. (J.L.Hals, B.T.Bollerud, O.E.Bakken m.fl.).
1999 ØVRE EIKER: 1M Fiskumvannet 15.6.-3.7. (T.Lande, T.Jensen, J.T.Bollerud m.fl.).

I tillegg foreligger det ett ikke innrapportert/godkjent funn fra Fiskumvannet i 1995.

Elvesanger, Fiskumvannet 1999. Foto: T. Schandy

Elvesangeren synger fortrinnsvis i skumringen og i grålysningen. Sangen har en mer maskinaktig, pulserende surrelyd enn gresshoppesangeren. Bortsett fra syngende hanner, er dette en sky art som det er vanskelig å få øye på. Arten foretrekker noe mer tettvokste lokaliteter enn gresshoppesangeren, gjerne i fuktige løvkratt langs elver og myrkanter, og i mindre sumpskoger med høyt og tett feltskikt av urter og gress.

Referanser

- Gjershaug, J.O. m.fl. (red) 1994. Norsk Fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
Hafstad, I. 2003. Rørsangeren i Norge. Vår Fuglefauna 26 (4): 155-161.
Nævra, A. 1975. Fuglefaunaen i Øvre Eiker, 2. utgave. NOF Øvre Eiker lokallag.

Sjeldne fugler i Buskerud 2004

Rapport fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen (LRSK) i Buskerud

Av Steinar Stueflotten

Antall registrerte funn i 2004 var lavere enn i de to foregående årene. Også forekomsten av spesielle sjeldenheter var moderat. Likevel ble det gjort flere interessante funn, bl.a. av sjeldne sjøfugler under en stormperiode i slutten av september. Det ble registrert og godkjent to nye arter for Buskerud derav en fra 2002.

Saksbehandling

Denne rapporten er basert på ca. 410 registrerte observasjoner av 75 arter og en hybrid. Dette er færre registreringer enn i de to foregående årene, mens antall arter er omtrent det samme som tidligere. Bare 18 av funnene er fra perioden før rapporteringsåret 2004 (inkludert 4 ikke godkjente funn).

LRSK/NSKF har i forbindelse med denne rapporten behandlet 34 godkjenningssaker. Av disse er 10 saker ikke godkjent, mens en sak er plassert i kategorien avventes. 3 nye saker fra perioden er blitt oversendt NSKF for godkjenning: sabinemåke (2 funn) og halsbåndfluesnapper. Vi har mottatt tilbakemelding fra NSKF om at følgende observasjoner er godkjent: hybrid stokkand x brunnakke (2003), sabinemåke (2004) og halsbåndfluesnapper (2002), mens observasjoner av svarthalsdykker (2003), skrikørn (2003) og busksanger (2001), ikke ble godkjent. Vi venter fortsatt på NSKFs godkjenning av en observasjon til av sabinemåke i 2004. Totalt utgjør andelen av funn som ikke er godkjent, 29% av totalt antall ferdigbehandlede godkjenningssaker. Dette er noe høyere enn i de siste årene. 38% av godkjenningssakene var dokumentert med fotobelegg, jamført ca. 30% i de tre foregående årene.

LRSK har avholdt ett møte i 2004, ingen i 2005. Ut over dette har saksbehandlingen skjedd vha telefon, epost og brev. LRSKs arbeid avhenger av god tilgang på observasjoner. Derfor er det viktig at flest mulig sender inn sine observasjoner av sjeldne arter, enten ved å gjøre disse tilgjengelige på Internett, eller ved å sende dem direkte til LRSKs sekretær. LRSK forbeholder seg retten til å vidererapportere funn som observatøren(e) allerede har publisert andre steder. For arter som krever dokumentasjon, er det viktig at observatøren gir en så fylldig beskrivelse av fuglen og dens adferd som mulig, slik at forveksling med andre arter kan utelukkes. En oversikt over hvilke arter som skal rapporteres og hvilke som skal beskrives, finner du bakerst i denne rapporten.

Vi takker alle rapportørene som har bidratt til å holde kunnskapen om sjeldne arters forekomst i fylket oppdatert, og til nok en fylldig årsrapport fra LRSK.

Noen hovedtrekk fra forekomsten i 2004

Fugleåret 2004 i Buskerud var omtrent på det normale, men antall rapporterte funn av sjeldenheter gikk noe ned. En kraftig stormperiode i september førte et stort antall sjøfugler inn mot kysten og inn i Oslofjorden, bl.a. ble det sett mange havhester, alkefugler, sjeldne måkearter og flere joarter i dagene 14.-22. september. Også Buskerud fikk sin del av disse sjeldenheterne: havhest (funn nr.8), storjo (funn nr.6 og 7), flere dvergmåker, sabinemåke (funn nr.2), polarlomvi (ny art) og teist. Andre spesielle funn fra 2004 som bør fremheves, er: gulnebbblom (funn nr.3), snøgås (funn nr.3), mandarinand (funn nr.8), fjellmyrløper (funn nr.2), og trelerke (funn nr.9). Hva gjelder nattsangere ble det observert færre vaktler, vannrikser, myrrikser og åkerrikser enn i 2003, mens antall nattravner, gresshoppesangere og myrsangere var omtrent som normalt. Også i 2004 ble det gjort hekkefunn av hornedykker og sangsvane i Buskerud. Vinterfunn av stjertand, vandrefalk og jernspurv bør også nevnes.

Tabell 1: Funnstatistikk pr. kommune (inkl. godkjente etter-rapporteringer fra 2002 og 2003).

Kommune	2002	2003	2004
Drammen	7	7	9
Flesberg	1	0	1
Flå	2	0	2
Gol	2	12	7
Hemsedal	1	9	3
Hol	15	4	7
Hole	89	107	52
Hurum	34	32	38
Kongsberg	24	16	22
Krødsherad	2	0	0
Lier	36	50	62
Modum	14	10	2
Nedre Eiker	14	16	17
Nes	3	5	1
Nore og Uvdal	2	0	2
Ringerike	98	112	55
Rollag	0	0	0
Røyken	4	5	7
Sigdal	0	2	1
Øvre Eiker	109	118	99
Ål	7	21	12

Kommuneoversikten (tabell 1) viser antall funn per kommune i de tre siste årene. Det er fortsatt Øvre Eiker som topper lista. En halvering av antall registreringer i Ringerike og Hole, samt markert nedgang i Modum,

tyder på en betydelig lavere feltinnsats i dette området i 2004. I Lier derimot økte antall registrerte funn, noe som førte Lier med Linnestranda helt opp på 2. plass på lista.

Endringer i rapporteringslista

Polarlomvi og halsbåndfluesnapper er føyd til lista.

Ny oppdatert rapporteringsliste fins bakerst i rapporten.

Oppbygging av rapporten

Denne rapporten er bygd opp etter samme mønster som tidligere. Opplysningene i artsgjennomgangen settes opp på følgende vis: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes (funn/individer før rapportåret - funn/individer i rapportåret), (4) eventuelt angivelse av hvilken funnkategori som er med i rapporten (f.eks. vinterfunn). R betyr at arten er rapporteringsart og at LRSK ikke krever beskrivelse av funn, mens NSKF betyr at funnet er godkjent av NSKF, (5) år, (6) kommune i alfabetisk rekkefølge, (7) antall individer (ikke angitt hvis 1), (8) kjønn og alder hvis bestemt, (9) lokalitet, (10) dato(er), (11) * bak dato angir positivt belegg, og en parentes med symbol angir beleggstype (F - fotografi, V - video/filmopptak, L - lydopptak og D - drept eller funnet død hvis den er innsamlet og skinnlagt/utstoppet), (12) navn på den som observerte fuglen (ved opptil tre observatører angis samtlige, ved flere enn tre observatører angis rapportør/hovedobservatør), (13) kommentarer til observasjonen(e). Her er det innført en forenkling i forhold til tidligere rapporter, idet hekke- og overvintringsområdet nå bare angis i spesielle tilfeller, og funnkommentarene ellers er noe mer begrenset.

For noen arter er det innrapportert mange funn. Arter med fem eller flere funn er derfor presentert i tabellform i kronologisk rekkefølge for å spare plass. Disse artene forekommer normalt temmelig regulært i fylket. For kortnebbgås er ikke alle funnene gjengitt av plasshensyn, kun et sammendrag av funnmengden. Hekkefunn er angitt med (H) i tabellene.

Antall oppgitte funn/individer gjelder i utgangspunktet bare funn som er innrapportert til og godkjent av LRSK. For flere underrapporterte arter gir funnstatistikken følgelig ikke et helt korrekt uttrykk for antall kjente funn av arten i Buskerud.

Opplysninger om utbredelse til artene er i hovedsak hentet fra Handbook of the Birds Europe, the Middle East and North Africa – the Birds of the Western Palearctic (Cramp et.al. 1977-1994) og Norsk Fugleatlas (Gjershaug m.fl. 1994).

Godkjente funn og rapporteringsarter 2004

Smålom *Gavia stellata* (? – 7/15) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
08.04.	2	Frognøya, Hole	K.Myrmo, J.L.Hals
18.04.	2	Gomnes, Hole	K.Myrmo, J.L.Hals
15-19.05.	3	Vassfjorden, Ål	E.Mikalsen
25.05.	1	Henstjern, Ringerike	B.H.Larsen
13.06.	3	Varaldsetvatnet, Hol	S.Sannes
21.06.	2 ad (H)	Uspes., Ål	R.Solvang
20.10.	1 ad + 1 juv	Verket, Hurum	E.Gates

Arten hekker spredt i nordfylket, og sees regelmessig på vårtrekke i Tyrifjorden i siste halvdel av april til medio mai. Gjennomsnittlig ankomstdato: 17.04. (9 år). 08.04. er tidligste ankomst til nå. Sjelden å se på høsttrekkek.

Gulnebbom *Gavia immer* (2/2 – 1/1)

2004 HURUM: utenfor Filtvet 15.05. (E.Gates)

Arten er svært sjelden å se i Oslofjorden. Individet ved Filtvet, som var i sommerdrakt, ble sett flere steder i ytre Oslofjord medio mai.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* (>100 - 7/11) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
15.01.	2	Drammenselva, Åmot, Modum	B.H.Larsen
27.04.	1	Steinsvika, Hole	K.Myrmo
02.10.	2	Miletjern, N.Eiker	S.Stueflotten
02.10.	1	Linnestranda, Lier	J.E.Nygård
08.10.	1	Juveren, Ringerike	K.Myrmo
11-24.10.	1 2 ind 19/10	Fiskumvannet, Ø.Eiker	T.Bakken, J.T.Bollerud, B.T.Bollerud
12.-24.10.	1	Linnestranda, Lier	G.Acklam, B.Ellingsen, m.fl.
26.10.	1	Eikredammen, Hemsedal	S.Sannes
30.10.-01.11.	2	Linnestranda, Lier	J.E.Nygård, B.Ellingsen

Toppsykker *Podiceps cristatus* hekking R

2004 HOLE: 1 rugende par Vik 20.07. (K.Myrmo), og minst 2 vellykkede hekkinger i Steinsvika, (3+1 juv 05.09.) (K.Myrmo).

ØVRE EIKER: Fiskumvannet, minst 1 par fikk frem 3 unger (S.Stueflotten m.fl.).

Horndykker *Podiceps auritus* (? – 7/13) R
 2003 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 19.09.
 (K.A.Dokka)

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
17.04.	4	Linnestranda, Lier	J.E.Nygård, S.Stueflotten
20.04.	1	Steinsvika, Hole	K.Myrmo
17.05. +29.05.	2 ad	Uspes.1 Golsfjellet, Gol	S.Sannes
23.06.	2 ad +1 pull	Uspes.2 Golsfjellet, Gol	R.Solvang
21.08.	1 juv	Fiskumvannet, Ø.Eiker	S.Stueflotten
27.08. +29.08.	1 juv	Steinsvika, Hole	K.Myrmo
28.08.	1	Fiskumvannet, Ø.Eiker	L.Palmstrøm, T.Bakken
12.09.	1 juv	Steinsvika, Hole	K.Myrmo
17.10. +24.10.	1	Nordfjorden, Ringerike	K.Myrmo

Arten sees regelmessig i sørfylket på vårtrekket (medio april - mai) og høsttrekket (august - november). 1-2 par har hekket på Golsfjellet de siste tre årene.

Havhest *Fulmarus glacialis* (7/12 – 1/10) R
 2004 HURUM: 10+ Storskjær 21.09. (H.E. Karlsen,
 E.Gates), 3 utenfor Verpen 22.09. (R.E.
 Andersen).

Arten besøker av og til ytre Oslofjord, og er sett noen ganger utenfor Hurumlandet. Mye havfugl i Oslofjorden i perioden 14.-22.09.2004, deriblant flere havhester.

Storskarv *Phalacrocorax carbo* vinterfunn R
 2004 HOLE: 1 Steinsvika 05-19.12. (K.Myrmo).

I tillegg til vinterfunnet ovenfor, kan vi nevne at vårtrekket i 2004 startet 18.03. Dette er tidligste start til nå. Fra 28.03. og utover i april gikk det et jevnt trekk av storskarv nordvestover gjennom Buskerud. Den siste flokken trakk over Linnestranda 24.04. Til sammen ble det registrert 21 flokker med litt over 2000 ind på vårtrekket i 2004, men dette er nok bare en del av det totale antallet som trekker gjennom Buskerud. Av mer spesielle innlandsfunn kan vi nevne 1 juv som 05.10. rastet i Urevassfjorden i Hol, 1000 moh på grensa til Sogn og Fjordane (M.O.Furuseth).

Gråhegre *Ardea cinerea* (13 - 1) hekking R
 2004 RINGERIKE: minst 1 par hekket i granholtet på Snyta (S.Stueflotten).

Sangsvane *Cygnus cygnus* sommerfunn/hekking R
 2003 GOL: Lysern 29.05. (S.Sannes).
 2004 NES: 2 ad + 3 juv og 2 uklekte egg på uspesifisert hekkeplass 12.06. (S.Sannes).

RINGERIKE: 1 ind Nordfjorden 27.06.
 (K.Myrmo).
 ØVRE EIKER: 1-3 ind jevnlig på Fiskumvannet hele sommeren (S.Stueflotten, m.fl).

Arten observeres nå årlig om sommeren i Buskerud, bl.a. i Fiskumvannet. Mye tyder på at arten nå har etablert seg som fast hekkefugl i fylket. Ett hekkefunn i 2004.

Sædgås *Anser fabalis* (23/148 – 0/0)
 2003 ØVRE EIKER: 4 ad + 2 juv Fiskumvannet
 25.11. (A.Olsen).

Arten observeres nesten årlig i trekketidene både vår (april - medio mai) og høst (ultimo sept. – medio nov.) i Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet, sjelden ellers.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchos* R
 Under vårtrekket i 2004 ble arten observert fra 01.04. til 13.05. Gjennomsnittlig ankomstdato for de 7 foregående årene har vært 07.04. Vårtrekket i 2004 hadde dårligere dekning enn tidligere år. Bare 3.100 ind ble registrert mot >10.000 ind tidligere år. 21.04. passerte det ca. 150 kortnebbgjess med en snøgås i ploegen over Fiskumvannet kl.14.15 (T.Bakken). Disse landet på Karlsrudtangen kl.14.52 (V.Ree). Den samme flokken ble også observert over Gjernerstangen ved Risør kl.12.20 (T.Helleren). Med en avstand i luftlinje på 160 km, gir dette en flygehastighet på 63 km/t. Høsttrekket pågikk fra 14.09. til 28.10. Det ble registrert til sammen minst 2.500 ind på trekk gjennom Ringerike, Hole, Øvre Eiker, Lier og Kongsberg. Også dette er færre individer enn tidligere.

Tundragås *Anser albifrons* (13/16 – 1/5)
 2004 HOLE: 4 ad + 1 2K Sørum, Steinsletta 27-28.03.
 (K.Myrmo, J.L.Hals).

Arten observeres nesten årlig i trekketidene vår (april) og høst (ultimo september – medio november), hyppigst i Nordre Tyrifjorden, sjelden ellers. De fem individene som beitet på en høsthveteåker på Steinsletta, er de tidligste som er observert i Buskerud til nå.

Grågås *Anser anser* hekking R
 2004 HURUM: 2 kull sør på Hurumlandet 16.05.
 (R.E. Andersen, J.E.Nygård).
 NEDRE EIKER: 4 kull med til sammen 18 pull
 Mjøndalen 06.06. (S.Stueflotten).

Snøgås *Anser caerulescens* (2/2 – 1/1)
 2004 RINGERIKE: Karlsrudtangen 21.04. (V.Ree,
 V.Bunes, K.Myrmo).
 ØVRE EIKER: samme ind ptN Fiskumvannet
 21.04. (T.Bakken).

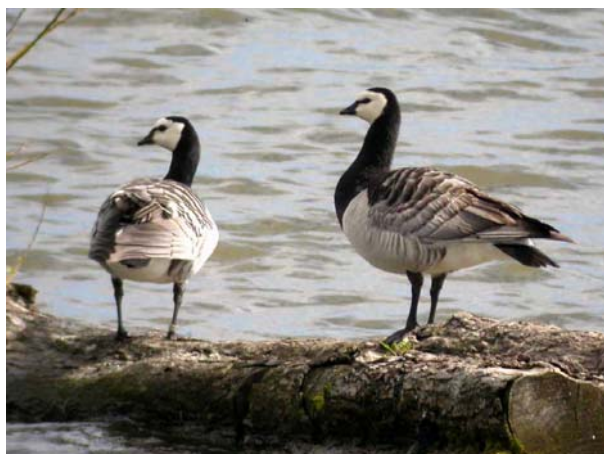
(Høyarktisk deler av NØ-Sibir, Nord-Amerika og Grønland. Uklar status i Europa da mange funn dreier seg om rømte og utsatte fangenskapsfugler som også har hekket i flere land). Arten sees av og til sammen med kortnebbgjess på vårtrekket. Dette individet ble sett i en flokk på 150 kortnebbgjess som passerte over Fiskumvannet og landet på Karlsrudtangen en halv time seinere. Snøgåsa var ringmerket (V.Bunes).

Hvitkinngås *Branta leucopsis* (41/97 – 11/31) **R**

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
06.04	2	Mjøndalen, N.Eiker	T.Bakken
14..04.	2	Nordfjorden, Ringerike	O.H.Kristiansen
28.04.	4	Linnesstranda, Lier	J.E.Nygård
03.05.	2	Linnesstranda, Lier	E.Gates
15.05.	1	Storskjær, Hurum	R.E.Andersen
16.05. +29.05.	1 par (H)	Høvikskjæra, Røyken	R.E.Andersen, J.E.Nygård, S.Stueflotten
29.05.	4	Geitungholmen, Røyken	R.E.Andersen, J.E.Nygård, S.Stueflotten
29.05.	2	Sundbyholmene, Røyken	R.E.Andersen, J.E.Nygård, S.Stueflotten
(mai)	(2 par)		(M.Bergan)
03- 06.06.	2	Drammenselva, Mjøndalen, N.Eiker	C.Mikalsen, S.Stueflotten
06.06.	2	Linnesstranda, Lier	S.Stueflotten
28.08.	2 ad	Storskjær, Hurum	E.Gates
19.09.	5	Sandtangen, Nordfj, Ringerike	K.Myrmo

Antall observasjoner av hvitkinngås har økt mye i Buskerud i seinere år, og arten har nå etablert seg som fast hekkefugl i Oslofjorden. Det hekker nå flere par på holmer og skjær langs kysten av Røyken og Hurum.

Hvitkinngås, Linnesstranda juni 04. Foto: S.Stueflotten

Gravand *Tadorna tadorna* (? – 4/12) innlandsfunn **R**

2004 HOLE: 2 Nordfjorden Ø 31.03. (J.T.Fossum, C.Lundström), 2 Nordfjorden Ø 11.05. (J.T.Fossum, C.Lundström, M.Lundström). RINGERIKE: 8 Nordfjorden 25.03. (K.Myrmo), 2 Nordfjorden 27.03. (K.Myrmo).

ØVRE EIKER: Fiskumvannet 17.04. (B.T. Bollerud, J.T.Johnsen, R.Holmen), Fiskumvannet 13.06. (B.Ellingsen).

Årvis om våren i Tyrifjorden og Fiskumvannet. Arten ankommer kysten av Hurum og Røyken medio mars.

Mandarinand *Aix galericulata* (7/7 – 1/1) **R**

2004 KONGSBERG: hann Kongsberg sentrum 11.04. (E.Gates) til 08.10. (F.T.Brandbu).

Denne hannen hadde tilhold i Lågen i Kongsberg sentrum hele sommeren. Også sett samme sted i 2003. Funnet plasseres i kategori C (forvillede arter som reproducerer i vill tilstand).

Brunnakke *Anas penelope* hekking **R**

2004 RINGERIKE: 2 hunner med 5 og 4+ pull Solbergstjern, Tyrstrand 06.07. (V.Ree).

Arten hekker spredt i nordfylket, sjelden ellers. Dette er første påviste hekking i Tyrifjords-området.

Hybrid stokkand x brunnakke *Anas platyrhynchos x penelope* (1/1 – 0/0) **NSKF**

2003 HURUM: 1 ad M Verket 14.04.* (F) (E.Gates).

Individet viste artskarakterer til både stokkand hann og brunnakke. Hybrider mellom disse to artene observeres av og til i Norge. Dette er første funn i Buskerud.

Snadderand *Anas strepera* (18/35 – 3/7)

2004 HOLE: 2M+1F Steinsvika 18-27.04.(B.H. Larsen, K. Myrmo) (kun 1 par 18. og 27.04.). LIER: 2M+1F Linnesstranda 15.04.* (F) (J.E. Nygård, R.E.Andersen). NEDRE EIKER: 1M Drammenselva ved Krokstadelva 02.10.* (F) (S.Stueflotten).

Snadderand, Krokstad, oktober 04. Foto: S.Stueflotten.

Arten observeres nesten årlig på både vårtrekket (april-mai) og høsttrekket (sept-okt). De tre individene som

ble sett på Linnestranda 15.04. og i Steinsvika et par dager seinere, kan muligens være de samme. Arten ble også sett på disse to lokalitetene i april 2002 og 2003.

Stjertand *Anas acuta* (3/3 – 1/1) vinterfunn/hekk. R

2004 DRAMMEN: hann Drammenselva 21.02.
(J.Gylder, G.Ersdal).
HOL: 1 hunn m/6 unger Budalsvatnet 06.07.
(L.E.Furuseth).

Vinterfunn av stjertand er sjeldne i Buskerud (angitt antall på artslinjen gjelder bare vinterfunn). Fåttallig hekkefugl i nordfylket. LRSK ønsker flere rapporter om hekkefunn.

Knekkand *Anas querquedula* (? – 6/15) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
16.04.	1M+1F	Linnestranda, Lier	S.Landsverk
18.- 27.04.	1-5 (3M+2F)	Juveren, Ringerike	K.Myrmo, J.L.Hals
18.04.+ 20.04.	1M	Synneren, Ringerike	K.Myrmo, V.Bunes
19.04.	1M+1F	Fiskumvannet, Ø.Eiker	S.Landsverk, m.fl.
28.04.- 01.06.	1-3 (2M+1F)	Fiskumvannet, Ø.Eiker	J.T.Bollerud, B.T.Bollerud m.fl.
25.05.	1M+ 1F/2 pull	Fiskumvannet, Ø.Eiker	J.T.Bollerud
29.04.	1M	Nordfjorden, Ringerike	K.Myrmo
22.05.	1M	Steinsvika, Hole	S.Stueflotten
04.08.	1F	Linnestranda, Lier	E.Gates

Arten observeres regelmessig men fåttallig, spesielt om våren (april-mai). Gjennomsnittlig ankomstdato: 25.04. (24 år). Det har lenge vært mistanke om at arten har hekket i Buskerud. Observasjonen i Fiskumvannet 25.05. er første sikre bevis på dette.

Knekkand, Fiskumvannet, mai 04. Foto: S.Stueflotten

Skjeand *Anas clypeata* (? – 9/11) R

2003 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 09.11.
(B.T.Bollerud)

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
18.04.+ 21.04.	1 par	Steinsvika, Hole	K.Myrmo, J.L.Hals, B.H.Larsen
18.04.	1	Synneren, Ringerike	J.L.Hals
20.04.+ 27.04.	1M	Juveren, Ringerike	K.Myrmo
24.04.	1M	Steinsvika, Hole	K.Myrmo, J.L.Hals, V.Ree, m.fl.
05.05.	1 par	Linnestranda, Lier	G.Gisholt
05.06.	1M	Linnestranda, Lier	J.E.Nygård, B.Ellingsen
08.06.	1M	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.Steinsvåg, J.T.Bollerud
04.09.+ 09.09.	1 hunnf.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T.Bollerud, H.J.Hovelstad m.fl.
02.10.- 12.10.	1 hunnf.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T.Bollerud, S.Stueflotten, m.fl.
24.10.	1 hunnf.	Synneren, Ringerike	K. Myrmo
05.11	1	Fiskumvannet, Ø.Eiker	J.T.Bollerud

Arten observeres fåttallig men regelmessig, spesielt i trekktidene vår (medio april – mai) og høst (sept – okt), gjennomsnittlig ankomstdato: 26.04. (21 år). Noen av funnene kan dreie seg om de samme individene. 05.11. er blant de seineste observasjonene i fylket til nå.

Taffeland *Aythya ferina* (? – 5/9) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
19.04.	1M+1F	Fiskumvannet, Ø.Eiker	S.Landsverk, J.T.Bollerud, A.Nævra
03.09.	1M	Fiskumvannet, Ø.Eiker	F.Gregersen
25.09.	1M+1F	Vik, Hole	K.Myrmo
02.10.	3	Åsa/Steinsfjorden, Hole	K.Myrmo
15.10.	1M	Linnestranda, Lier	J.E.Nygård
31.10.	1M+1F	Fiskumvannet, Ø.Eiker	B.R.Skullestad, B.T.Bollerud

Arten har vært observert regelmessig i Fiskumvannet og Nordre Tyrifjorden både vår (medio april – medio mai) og høst (medio sept – medio nov), sjelden ellers. Gjennomsnittlig ankomstdato: 18.04. (18 år).

Havelle *Clangula hyemalis* (? – 5/15) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
11.05.	7	Nordfjorden Ø, Hole	J.T.Fossum M.Lundström
25.05.	1F	Henstjern, Ringerike	B.H.Larsen
21.10.	1 juv	Hemsila, Hemsedal	S.Sannes
30.10.	3M	Lågen v/Hostvet, Kongsberg	F.T.Brandbu
31.10.	1M+ 2 hunnf.	Åsa, Steinsfjorden, Ringerike	K.Myrmo

Sjelden hekkefugl i indre fjellstrøk, ellers fåttallig og sporadisk både i lavlandet og i kyststrøk vår (april-mai) og høst (oktober-november).

Svartand *Melanitta nigra* vinterfunn R

2004 HURUM: 6 Tofte 01.01. (R.E.Andersen),
1F Verket 03.01. (E.Gates), 4 hunnf. Verket
08.12. (E.Gates).

Sjelden vintergjest, hyppigst rundt Hurumlandet.
Hekker i fjellet i nordfylket. Verdt å nevne er også 150
ind observert i Nordfjorden, Hole 11.05. (J.T.Fossum
m.fl.).

Sjørre *Melanitta fusca* (? – 6/30) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
21.06.	8	Kråkhamarvatnet, Ål	R.Solvang
21.06.	4	Breavatnet, Ål	R.Solvang
14.08.	3 kull (3F/15 juv)	Kråkhamarvatnet, Ål	S.Sannes
05.10.- 25.10.	1	Linnesstranda, Lier	R.E.Andersen, J.E.Nygård, m.fl.
24.10.	1 par	Nordfjorden, Ringerike	K.Myrmo
24.10.	1M+3F	Svendsrudvika, Hole	K.Myrmo
08.12.	1M	Verket, Hurum	E.Gates

Arten hekker spredt i indre fjellstrøk, og observeres
sporadisk i lavlandet utenom hekketida og på kysten om
høsten.

Lappfiskand *Mergus albellus* (91 – 5/9) R

2002 NES: Nesbyen 04.05. (S.Sannes).

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
13.01.	2M+1F	Begna v/Bergsund, Ringerike	B.H.Larsen
28.03.	1 par	Nordfjorden, Ringerike	O.H.Kristiansen
01.04.	1F	Nordfjorden, Ringerike	K. Myrmo
10.04.- 13.04.	1M	Fiskumvannet, Øvre Eiker	K.A.Dokka, J.T.Johnsen, m.fl.
31.05.	1 par	Simoa v/Albjørk, Sigdal	B.Engelstad, T.Mesna
12.10.- 23.10.	1 hunnf.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud, B.T.Bollerud, B.Ellingsen

Arten overvintrer regelmessig, oktober – april. Funn så
seint som 31.05. er sjeldne. Færre observasjoner i 2004
enn i de to foregående årene.

Havørn *Haliaeetus albicilla* (16/16 – 1/1)

2004 RINGERIKE: 1 ad Ask 24.10. (S.Bergan).

Arten observeres nå årlig i nedre Buskerud. De fleste
funn blir gjort i vinterhalvåret (november - mars).
Oversikten er dessverre mangelfull fordi flere funn ikke
blir innrapportert til LRSK, eller ikke blir godkjent pga
mangelfulle beskrivelser.

Sivhauk *Circus aeruginosus* (? – 7/9) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
17.04.	1F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T.Bollerud, J.T.Johnsen, R.Holmen
18.04.- 19.04.	1M 2K	Fiskumvannet, Øvre Eiker	L.Palmstrøm, S.Stueflotten, m.fl.
18.04.	1 hunnf.	Synneren, Ringerike	K.Myrmo
20.04.	1F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	O.Gilde
21.04.	1F 2K	Steinsvika, Hole	B.H.Larsen
04.05.	1M 2K + 1F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud
07.05.- 08.05.	1M 2K	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud, m.fl.
07.05.- 08.05.	1F	Linnesstranda, Lier	B.Ellingsen, S.Stueflotten
12.05.	1F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud, T.Andersen
13.05.	1M	Linnesstranda, Lier	E.Gates
20.05.	1F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	S.Stueflotten, B.T.Bollerud, m.fl.
30.05.- 07.06.	1F	Fiskumvannet, Øvre Eiker	S.Dale, m.fl. J.T.Bollerud
12.06.	1M+1F + 1 2K	Fiskumvannet, Øvre Eiker	M.Sjøblom, E.Mikalsen
20.06.	1M 2K	Steinsvika, Hole	K.Myrmo
13.08.	1 juv	Juveren, Ringerike	K.Myrmo
27.08.	1 juv	Steinsvika, Hole	K.Myrmo
28.08.	1 hunnf.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	L.Palmstrøm, T.Bakken
29.08.	1 juv	Karlsruadtangen, Ringerike	K.Myrmo
04.09.- 05.09.	1 hunnf.	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T.Bollerud, m.fl. S.Stueflotten
09.09.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	H.J.Hovelstad

Et nytt godt år med mange observasjoner. Flere av
observasjonene dreier seg med stor sannsynlighet om de
samme individene. Gjennomsnittlig ankomstdato:
27.04. (16 år), men en uke tidligere i seinere år.

Myrhauk *Circus cyaneus* (? – 10/11) R

2003 HEMSEDAL: 1F Hemsila 14.05. (S.Sannes).

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
09.04.	1M	Røyse, Hole	V.Ree
13.04.	1M	Fiskumvannet, Øvre Eiker	M.Hunn
23.04.	1M ad	Hemsila, Gol	S.Sannes
09.05.	1M	Hemsila, Hemsedal	S.Sannes
15.05.- 16.05.	1M	Leveld, Ål	B.Kyrkjedelen
22.05.	1M	Breidset, Ål	E.Frantzen
sommer	1 hekking	Uspes., Hol	O.Vaagan Slåtten
11.09.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	ukjent
03.10.	1	Hvittingfoss, Kongsberg	H.J.Hovelstad
31.10.	1 juv	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.R.Skullestad, B.T.Bollerud

Arten hekker fåtallig i fylkets nordlige deler. I nedre deler observeres den fåtallig men regelmessig på vårtrekket (medio april – mai) og høsttrekket (ultimo august – oktober), gjennomsnittlig ankomstdato: 23.04. (25 år), men en uke tidligere i seinere år. 09.04. er blant de tidligste ankomstene til nå.

Kongeørn *Aquila chrysaetos* (23 - 3) lavlandsfunn **R**

2004 KONGSBERG: 1 ad Kongsberg 03.12. (J.T.Bollerud, Å.Gustavsen).
ØVRE EIKER: 1 subad Eikeren 28.02. (A.Granbakken) og Sf Fiskumvannet 24.04. (T.Bakken, B.T.Bollerud, S.Stueflotten m.fl).

Arten hekker spredt i høyereliggende deler av fylket. Spesielt ungfugler kan av og til sees på streif i lavere-liggende deler av fylket, særlig i vinterhalvåret. Bare et fåtall funn blir innrapportert.

Lerkfalk *Falco subbuteo* (76/103 – 13/22) **R**

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
04.05.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud
27.05.	1	Karlsruadtangen, Ringerike	K.Myrmo
13.06.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.Ellingsen
15.06.	1	Storøya, Hole	V.Ree, B.H.Larsen, M.Bergan, K.Myrmo
02.07.	1	Gomnes, Hole	V.Ree
sommer	1H	Uspes., Kongsberg	(ref. O.F.Steen)
sommer	3H	Uspes., Modum	(ref. O.F.Steen)
sommer	3H	Uspes, Øvre Eiker	(ref. O.F.Steen)
14.07.	1 ad	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud
11.08.	1H	Uspes., Ringerike	(ref. O.F.Steen)
28.08.- 29.08.	2	Fiskumvannet, Øvre Eiker	L.Palmstrøm, T.Bakken, F.Brandbu
03.09.- 11.09.	1-2	Fiskumvannet, Øvre Eiker	F.Gregersen, B.T.Bollerud, m.fl.

Arten har i seinere år blitt et fast innslag i nedre deler av fylket. Etter aktiv leting sommeren 2004, ble arten påvist hekkende på ikke mindre enn 8 lokaliteter, mot tre kjente fra tidligere. Gjennomsnittlig ankomstdato: 04.05. (17 år).

Jaktfalk *Falco rusticolus* (? – 2/3) **R**

2004 NORE OG UVDAL: 1 unge ringmerket 13.06.* (F) (P.Furuseth, M.O.Furuseth).
ØVRE EIKER: Fiskumvannet 29.08. (F.T.Brandbu).

Arten hekker spredt og fåtallig i fjellet i øvre og midtre deler av Buskerud. Arten er sjelden å se i lavlandet.

Vandrefalk *Falco peregrinus* (3 - 1) vinterfunn **R**

2004 DRAMMEN: 1F Åskollen 03.02. (K.Aarseth, W.A.Tandberg, B-O.Hagren)

Arten hekker nå flere steder i nedre Buskerud, men er sjelden å se om vinteren. Den 13 år gamle, ringmerkede hunnen hadde havnet i en lysgrav på Åskollen i Drammen etter å ha slått en kråke. Reportasje med bilde i DTBB 04.02.04.

Vaktel *Coturnix coturnix* (? – 3/3) **R**

2004 KONGSBERG: Nordre Kleppan, Passebekk 21.05. (H.J.Hovelstad), Senning i Lågendalen 06.06. (B.R.Skullestad).
ØVRE EIKER: Fiskumvannet 23.05. (J-I.Vidal).

Arten observeres årlig i nedre deler av fylket fra ultimo mai til primo august. Gjennomsnittlig ankomstdato: 31.05. (12 år). Antall funn er mye lavere enn i 2002 og 2003.

Vannrikse *Rallus aquaticus* (33/39 – 5/5) **R**

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
01.05.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T.Bollerud
30.05.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	S.Dale, m.fl.
06.06.	1	Øyen-Lågen, Kongsberg	B.R.Skullestad
03.07.	1F	Miletjern, N.Eiker	S.Stueflotten
28.08.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	T.Bakken
04.09.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T.Bollerud, I.T.Steen, E.Mikalsen

Arten er blitt observert årlig de siste årene, mai – november, hyppigst ved Fiskumvannet. Gjennomsnittlig ankomstdato: 13.05. (7 år).

Myrrikse *Porzana porzana* (32/39 – 3/3) **R**

2004 DRAMMEN: Svensedammen 09-12.05. (S.Stueflotten, m.fl.).
HOLE: Onsakervika 03. og 07.06. (V.Bunes)
RINGERIKE: Karlsruadtangen 27-28.05. (V.Bunes).

Noen færre observasjoner i 2004 enn de to foregående årene. Arten ankommer nedre deler av fylket i slutten av mai, gjennomsnittlig ankomstdato: 22.05. (12 år).

Åkerrikse *Crex crex* (45 – 3/3) **R**

2002 RINGERIKE: hekking Odden 01.06. (Naturdatabase – Dir. for naturforvaltning).
2004 HOLE: Hundstad, Røyse 09.06. (J.T. Fossum).
KONGSBERG: Nordre Kleppan, Passebekk 08-10.05. (H.J.Hovelstad).
ØVRE EIKER: Hals 07.06. (A.Hals).

Færre observasjoner i 2004 enn de to foregående årene. Arten ankommer normalt Buskerud ultimo mai, gjennomsnittlig ankomstdato: 25.05. (8 år). 08.05. er tidligste observasjon til nå.

Sivhøne *Gallinula chloropus* (? – 15/33) R

2003 RINGERIKE: 1 ad + 2 juv Juveren 28.09. (K. Myrmo).

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
17.04.	1	Miletjern, N.Eiker	S.Stueflotten
18.04.	1	Synneren, Ringerike	J.L.Hals
24.04.-29.04.	1-2	Linnestranda, Lier	J.E.Nygård, R.E.Andersen
02.05.	1	Rudsås Sf Krekling, Kongsberg	F.Gregersen
08.05.-15.06.	1 ad – 2ad/7 pull	Lahelldammen, Lier	J.Mjåland, S.Stueflotten
21.05.	1	Sætre, Hurum	S.Stueflotten
22.05.-23.05.	1	Miletjern, N.Eiker	M.Halmrast
23.05.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J-I.Vidal
25.05.	1	Hårum, Hole	B.H.Larsen
13.06.	2	Miletjern, N.Eiker	S.Stueflotten
02.08.	1 ad +2 juv	Sætre, Hurum	E.Gates
04.08.	8+ (ad+juv)	Lahelldammen, Lier	J.Mjåland
10.08.	1 juv	Steinsvika, Hole	B.H.Larsen
12.08.	1 juv	Juveren, Ringerike	K.Myrmo
21.08.-02.10.	1 ad – 2 ad+3 juv	Miletjern, Nedre Eiker	S.Stueflotten
25.08.-27.08.	1 juv	Linnestranda, Lier	E.Gates, R.E.Andersen
27.08.	1 juv	Hårum, Hole	K.Myrmo
05.09.	1 juv	Svensedammen, Drammen	S.Stueflotten
23.09.	2 ad	Sætre, Hurum	S.Stueflotten
03.10.	1 ad	Hærstrøm, N. Eiker	S.Stueflotten
03.10.-25.10.	1-3 juv	Linnestranda, Lier	S.Stueflotten, J.E.Nygård, E.Gates
17.10.	1 juv	Miletjern, N.Eiker	S.Stueflotten
26.10.	1	Lahelldammen, Lier	J.Mjåland
06.11.	2	Linnestranda, Lier	B.Ellingsen
17.11.	1 ad	Åsa, Steinsfjorden, Ringerike	B.H.Larsen

Arten ankommer normalt i siste halvdel av april og holder seg i vårt område til ut i oktober. Gjennomsnittlig ankomstdato: 18.04. (14 år). Hekket på de faste lokalitetene på Sætre og Miletjern, trolig også i Nordre Tyrifjords-området, samt på ny lokalitet i Lahelldammen i Lier. Rekordmange funn i 2004.

Tundralo *Pluvialis squatarola* (26 – 2/2) R

2004 HOLE: Sandtangen, Nordfjorden 22.09. (V.Ree).
RINGERIKE: 1 ad Karlsrudtangen 29.08. (K.Myrmo).

Arten opptrer fåtallig og forholdsvis regelmessig på høsttrekket (medio august – primo oktober) i nedre deler av Buskerud, sjeldent ellers.

Tundralo, Karlsrudtangen, august 04, Foto: K.Myrmo

Polarsnippe *Calidris canutus* (15 – 1/2) R

2004 RINGERIKE: 2 juv Karlsrudtangen 27.08. (K. Myrmo).

Arten opptrer bare sporadisk og i lite antall på høsttrekket i Buskerud (ultimo juli – primo oktober).

Dvergsnippe *Calidris minuta* (? – 2/2) R

2004 LIER: Linnestranda 25.05. (R.E.Andersen).
RINGERIKE: Karlsrudtangen 29.08. (K.Myrmo).

Arten observeres stort sett årlig i nedre deler av fylket i lite antall på høsttrekket (medio august – september), sjelden på vårtrekket (mai).

Temmincksnippe *Calidris temminckii* (? – 5/13) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
13.05.	1	Linnestranda, Lier	R.E.Andersen, E.Gates
20.05.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	S.Stueflotten, B.T.Bollerud
23.05.	1+	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J-I.Vidal
25.05.	1	Linnestranda, Lier	R.E.Andersen
26.05.	7	Linnestranda, Lier	J.E.Nygård, B.Ellingsen
30.05.	1	Linnestranda, Lier	S.Stueflotten
30.05.	1	Henstjern, Ringerike	K.Myrmo
03.06.	3	Ustedøla, Øf Ustaoset, Hol	T.Breihagen

Arten hekker sparsomt i øvre deler av fylket, og observeres sporadisk på vårtrekket (mai) og høsttrekket (medio august – ultimo september) i nedre deler.

Tundrasnippe *Calidris ferruginea* (19 – 2/2)

2004 LIER: 1 ad Linnestranda 24-25.08.* (F) (E.Gates, G.Acklam, R.E.Andersen).
RINGERIKE: 1 juv Karlsrudtangen 29.08. (K.Myrmo).

Arten observeres sporadisk i lite antall (typisk 1-3 ind) på høsttrekket i nedre Buskerud. De fleste funn er gjort fra medio august til medio september i Nordre Tyrifjorden og Fiskumvannet. Dette er første funnet på Linnesstranda siden 1974.

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus* (1/1 - 1/1)
2004 RINGERIKE: 2K+ Henstjern 30.05.* (F)
(K.Myrmo).

Dette er det andre godkjente funnet av fjellmyrløper i Buskerud i nyere tid. Det første ble gjort på Røsshalmstranda 07.08.1992 (B.H.Larsen).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media* (? - 2/2) **R**
2004 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 28.08.
(L.Palmstrøm, T.Bakken).
ÅL: Breidset 22.05. (E.Frantzen).

Arten hekker spredt i øvre deler av Buskerud, og ses sporadisk på trekket vår og høst i nedre deler av fylket.

Småspove *Numenius phaeopus* hekking (? - 1/1) **R**
2004 GOL: Halleflæi, Golsfjellet 23.06. (R.Solvang).

Fåtallig hekkefugl i nordfylket. Regelmessig på trekket vår og høst. LRSK ønsker flere rapporter om hekkefunn.

Sotsnipe *Tringa erythropus* (44 - 1/1) **R**
2004 HOLE: Steinsvika 22.06. (B.H.Larsen).

Arten observeres nesten årlig i Buskerud i lite antall på vårtrekket (mai) og høsttrekket (august-september). Sommerfunn som dette, er sjeldne.

Steinvender *Arenaria interpres* (19 - 2/2) **R**
2002 HOL: Budalsvatnet (1022 moh!), 01.06.
(T.Furuseth)
2004 HOLE: Småøyene, Steinsfjorden 25.05.
(B.H.Larsen).
RØYKEN: 1 ad Høvikskjæra 29.05. (R.E.
Andersen, J.E.Nygård, S.Stueflotten).

Arten observeres sporadisk i Buskerud, oftest i mai. Funnet i Budalsvatnet på Geilo er det første i nordfylket og i fjellet.

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus* (? - 4/12) **R**
2004 GOL: 2 Metubba, Golsfjellet 29.05. (S.Sannes).
HOL: 3M+1F Budalsvatnet, Geilo 22.06.
(R.Solvang).
ØVRE EIKER: 3 Fiskumvannet 22.05.
(T.Andersen).
ÅL: 3+ Klypestjørne, Reineskarvet 21.06.
(R.Solvang).

Arten hekker flere steder i øvre deler av Buskerud, noe også funnene i 2004 viser. Arten sees sjelden på trekket i lavlandet. Gjennomsnittlig ankomstdato: 23.05. (10 år)

Jo sp. *Stercorarius sp.* (? - 1/3)
2004 HURUM: 3 1K ved Storskjær 21.09. * (F)
(E.Gates).

De fleste observasjoner av joer i Buskerud gjøres langs kysten om høsten. De tre ungfuglene lot seg ikke med sikkerhet artsbestemme. Både fjelljo, tyvjo og polarjo ble sett i Oslofjorden rundt 20.09. Mest sannsynlig dreide det seg om tre unge tyvjoer.

Storjo *Stercorarius skua* (5/5 - 2/2)
2004 HURUM: 1 ad ptSV utenfor Tofte 21.09.
(E.Gates), 1 ind funnet dødt i sjøen utenfor
Storsand 22.09.* (F) (R.E.Andersen).

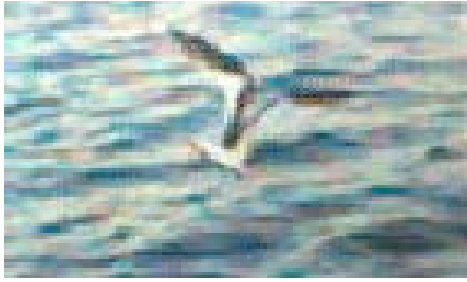
Flere storjoer og andre joarter ble observert i Oslofjorden i dagene rundt 20.09. bl.a. en storjo ved Huk i Oslo 22.09. De to funnene kan derfor dreie seg om forskjellige individer.

Dvergmåke *Larus minutus* (21/40 - 2/9)
2004 HOLE: 2 ad + 1 2K Steinsvika 12-16.05.
(V.Bunes, K.Myrmo).
HURUM: 1 ad + 1 2K + 4 1K Nf Storskjær
21.09. (E.Gates).

Arten er blitt observert årlig i Buskerud de siste årene. De fleste funn blir gjort i august-september. Storm i Nordsjøen og Skagerrak hadde blåst en stort antall havfugler inn mot kysten og inn i Oslofjorden i dagene rundt 20.09, deriblant mange dvergmåker. Den 19.09. ble det sett hele 16 dvergmåker i fjorden utenfor Holvik i Vestby (AK), flere av disse visstnok også på Hurumsida.

Sabinemåke *Larus sabini* (1/1 - 1/3) **NSKF**
2004 HURUM: 3 1K ved Storskjær 21.09. (E.Gates),
1K Storsand 22.09.* (F) (R.E. Andersen).

(Sirkumpolar høyarktisk utbredelse, overvintrer vesentlig i tropiske strøk). Det første funnet av sabinemåke i Buskerud ble gjort i Tyrifjorden 20-25.09.1997 (V.Bunes, m.fl.). Stormvær i Nordsjøen og Skagerrak i dagene rundt 20.09. førte til en stor invasjon av sabinemåker i Sør-Norge, bl.a. ble minst 6 ind sett ved Håøya 21.09. (ref.: fugler.net). I tillegg til de angitte funnene, avventes NSKFs godkjenning av ett funn til utenfor Filtvet 18.09. Siden det ikke er mulig å skille individene som ble observert utenfor Hurum i dagene 18-22.09., regnes dette som ett funn av 3 individer. Alle individer observert i Buskerud har for øvrig vært 1K fugler. Bildet nedenfor ble tatt v.h.a. en mobiltelefon!

Sabinemåke juv, Storsand, sept.04. Foto: R.E.Andersen

Krykkje *Rissa tridactyla* (? – 2/11) **R**

2004 HURUM: 10+ ved Storskjær 21.09. (H.E. Karlsen).
KONGSBERG: 1 ind funnet påkjørt ved Hvitvingfoss 28.12. (H.J.Hovelstad).

Arten forekommer trolig relativt hyppig langs kysten av Hurumlandet i vinterhalvåret, spesielt etter uværsperioder som den i september 2004. Innlandsfunn er derimot mer sjeldne.

Lomvi *Uria aalge* innlandsfunn (? – 3/5) **R**

2003 RINGERIKE: 4 Nordfjorden 12.01. (V.Ree).
2004 DRAMMEN: Haugesgate i Drammen 14.10. (O.Gaaserud).
HOLE: 3 SØf Bønsnes, Tyrifjorden 06.03. (V.Ree), 1 Vf Frognøya 08.04. (J.L.Hals, K.Myrmo).
ØVRE EIKER: 1 ad Fiskumvannet 09-11.10. (K.A.Dokka, J.T.Bollerud).

Lomviene som havnet i Tyrifjorden under den store invasjonen høsten 1997, har hatt tilhold der siden. Antallet har avtatt noe for hvert år, og etter vinteren 2003/04 var det bare 3-4 ind igjen. Uten tilførsel av nye individer, vil nok dette fenomenet snart opphøre.

Polarlomvi *Uria lomvia* (0/0 – 1/1)

2004 HURUM: 1 ad Oslofjorden SVf Oscarsborg 05.10. (E.Gates).

(Hekker i kolonier i Arktis og overvinter i tilstøtende havområder). Dette er første bekreftede funn av arten i Buskerud. Fuglen som var i vinterdrakt, svømte sammen med 2 lomvier på Frogn-sida i Akershus før den fløy over til Buskerud-sida av fjorden utenfor Slottet, SVf Oscarsborg. Enkeltindivider av polarlomvi er observert noen få ganger tidligere i Oslofjorden, de fleste om høsten (Dale m.fl. 2001).

Teist *Cephus grylle* (5/6 – 2/2) **R**

2004 FLÅ: Hangstjern 03.08. (T.Bøhler).
HURUM: 1K Verket 05.10 (E.Gates).

Sjelden art langs kysten av Hurum og Røyken. Enda mer oppsiktsvekkende var observasjonen i Hangstjern i

Flå, 592 moh! Fuglen ble oppdaget idet den stod på en grusvei ca. 5 m fra Hangstjernet. Den fløy opp og landet ute på vannet. Slike innlandsfunn av teist er meget sjeldne i Norge.

Haukugle *Surnia ulula* (? – 3/3) **R**

2004 ØVRE EIKER: Smebakken, Darbu 07.03. (J.T.Bollerud, I.Bollerud).
ÅL: Helsingset, Torpo 07. og 19.05. (E.Frantzen), 1K Fetjastølen 03.08. (T.Breiehagen, A.M. Monclair).

Arten hekker spredt i øvre deler av fylket i gode smågnagerår, sees årlig her, mer sporadisk i sørfylket.

Nattravn *Caprimulgus europaeus* (? – 12/26) **R**

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
18.05.+	1	Fukleknatten/ Smiåsen, Kongsberg	H-J.Hovelstad
21.05.	1	Gravdalsåsen, Kongsberg	H-J.Hovelstad
23.05.+ 03.06.	1	Neslia, Sandsvær, Kongsberg	B.R.Skullestad, S.Stueflotten, B.Engelstad
08.06.	1	Slettfjellet, Ø.Eiker	S.Stueflotten
08.06.- 09.06.	2	Østerudfjellet, Kongsberg	J.T.Johnsen, E.Andersen
12.06.	2	Østerud, Øvre Eiker	S.Stueflotten, m.fl.
12.06.	6+	Storekleiv-Tryterud Eikeren, Ø.Eiker	S.Stueflotten
13.06.	6+	Røstad-Aklangen, Hurum	F.N.Bye, E.Gates, J.Mjåland
14.06.	2	Stokker, Hurum	F.N.Bye, E.Gates, J.Mjåland
14.06.	1	Dustad, Hurum	F.N.Bye, E.Gates, J.Mjåland
14.06.	2	Tronstad, Hurum	F.N.Bye, E.Gates, J.Mjåland
02.07.	1	Knivsfjellet, Hurum	E.Gates
ca. 28.07.	2	V/Rødbyvatnet, Hurum	L.T.Poppe

De tre siste årene er det gjennomført et eget prosjekt for å kartlegge nattravnens forekomst i Buskerud. Dette har gitt mye ny kunnskap om artens forekomst i fylket. Hurum har trolig en av Norges tetteste bestander av nattravn. I 2004 var det spesielt lokaliteter i Øvre Eiker og Kongsberg som ble undersøkt. Nattravnen ankommer normalt i midten av mai, gjennomsnittlig ankomstdato: 17.05. (8 år).

Ilsfugl *Alcedo atthis* (45 – 2/2) **R**

2004 LIER: Linnestranda 01.05. (R.E.Andersen),
17.05. (T.Svorkmo-Lundberg), 24.05.
(B.Ellingsen), 24.08. (G.Acklam) og 11.09.
(R.E.Andersen).

Arten er observert årlig i Buskerud i seinere år. De fleste funn (alle i 2004) er gjort på Linnestranda. Arten ankommer normalt i slutten av april, gjennomsnittlig ankomstdato: 26.04. (9 år).

Dvergspett *Dendrocopos minor* (? - 1) hekking **R**

2004 ØVRE EIKER: 1 ad m/pull i reirhull ved Skotselv i juni (J.T.Johnsen).

LRSK ønsker flere rapporter om hekkefunn for å få en bedre oversikt over denne rødlisteartens utbredelse i fylket.

Trelerke *Lullula arborea* (8/10 – 1/1)

2004 ØVRE EIKER: 1 sy Gulliksrud, Darbu 07-14.04. (J.T.Johnsen, J.Steinsvåg) og 25.05. (J.T.Johnsen)

Arten er blitt observert flere ganger i Kongsberg og Øvre Eiker i seinere år, men er ikke med sikkerhet blitt konstatert hekkende ennå.

Fjellerke *Eremophila alpestris* **R**

2004 HOL: 1 syngende hann ved Tuva 22.06. (R.Solvang, S.Sannes).

Arten hekker spredt i høfjellet i nordfylket. Arten sees svært sjeldent på trekket i lavlandet.

Skjærpiplerke *Anthus petrosus* (? – 3/5) **R**

2004 HURUM: Tofteholmen 17.10. (E. Gates, J.Mjåland), 2 Tofte 14.11. (E.Gates, J.Mjåland), 2 Tofte 08.12. (E.Gates).

Arten hekker sparsomt langs kysten av Hurumlandet, og sees heller sjeldent på høsttrekket (september-oktober), kan også overvintre enkelte år på kysten av Hurum.

Jernspurv *Prunella modularis* (2/2-1/1) vinterfunn **R**

2004 LIER: Lahelldammen 04-14.02. (J.Mjåland).

Arten er trekkfugl som sjelden observeres om vinteren her i Norge. LRSK kjenner til to tidligere vinterfunn i Buskerud: 1 ind på Nærnes, Røyken vinteren 1976/77 og 1 ind på Krekling, Øvre Eiker i desember 1977.

Gresshoppesanger *Locustella naevia* (20 – 3/3)

2004 HOLE: Onsakervika 03.06. (V.Bunes), Domholt 11-18.06. (V.Bunes).
ØVRE EIKER: Fiskumvannet 31.05.-12.06. (J.T.Bollerud, S.Stueflotten, T.Bakken, m.fl.), Fiskumvannet 28.06. (J.T.Bollerud).

Fiskumvannet er sikreste lokalitet for arten i Buskerud. Arten er observert her både i 2003 og 2004. Observasjonene i Hole kan dreie seg om samme individ. Gjennomsnittlig ankomstdato: 31.05. (13 år).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* (? – 1/1)

2004 ØVRE EIKER: 1M Råen, Fiskumvannet 08-12.05. (S.Stueflotten, m.fl.).

Arten er relativt sjelden, men observeres nesten årlig i lite antall i Buskerud. De fleste observasjoner gjøres om våren fra mai til medio juni.

Myrsanger *Acrocephalus palustris* (77 – 11/21) **R**

2003 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 07.07. (J.T.Bollerud).

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
27.05.-12.06.	1-5 sy (5M 11.06.)	Fiskumvannet, Øvre Eiker	S.Stueflotten, JT.Bollerud, m.fl.
02.06.	1	Hvam, Kongsberg	H.J.Hovelstad
04.06.-09.06.	1-2 sy	Linnesstranda, Lier	J.E.Nygård, m.fl.
07.06.	1	Steinsletta, Hole	V.Bunes
07.06.+13.06.	1	Lore, Hole	B.H.Larsen, K.Myrmo
08.06.	1	Bjørketangen, Hole	B.H.Larsen
11.06.	2	Skoger, Drammen	S.Stueflotten
11.06.-12.06.	1	Berg/Sælabonn, Hole	V.Bunes, J.T.Fossum
12.06.	5	Linnesstranda, Lier	J.E.Nygård
18.06.	2	Gjellum, Røyken	F.N.Bye
18.06.	1	Helgeroa, Spikkestad, Røyken	F.N.Bye
26.06.	1	Sætrepollen, Hurum	E.Gates
27.06.-28.06.	1-2	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud
29.06.	3	Linnesstranda, Lier	E.Gates
19.07.	1	Linnesstranda, Lier	E.Gates

Myrsanger, Linnesstranda 2004. Foto: J.E.Nygård

Arten er blitt stadig vanligere i nedre Buskerud de siste årene, med rekordmange funn de siste årene. Arten ankommer Buskerud i månedsskiftet mai/juni, gjennomsnittlig ankomstdato: 29.05. (17 år).

Halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis* NSKF

2002 HURUM: 1 hann Sætre, primo mai* (F)
(H.Østern).

(Sørøst-Europa fra Frankrike og Italia i vest, øst til Volga i Russland, samt Gotland og Øland i Sverige). Dette er det 8. funnet av arten i Norge. Fuglen oppholdt seg på Sætre i ca. 5 dager. Fuglen ble fotografert, og heldigvis fikk en fugleinteressert person, Ole Hans Kristiansen, sett bildet og vist det til K.Myrmo som rapporterte funnet til NSKF.

Halsbåndfluesnapper, Sætre, mai 02. Foto: H.Østern

Tornskate *Lanius collurio* hekking R

2004 ÅL: 1 par m/2 juv Dokki, Fetjastølsdalen 19.07.-06.08. (T.Breiehagen).

Vanlig men heller fåtallig hekkefugl i Buskerud. Hekkefunnet 920 moh i Ål er blant de mer spesielle. Ungene ble ringmerket 06.08. LRSK ønsker rapporter om flere hekkefunn av tornskate.

Varsler *Lanius excubitor* (? – 9/9) R

2003 HEMSEDAL: Hemsila 20.09. (S.Sannes).

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
07.04.-08.04.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	J.T.Bollerud
23.05.	1	Hostvet, Sandsvær, Kongsberg	B.R.Skullestad
24.09.	1	Tofte, Hurum	E.Gates
02.10.-07.10.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.T.Bollerud, J.T.Bollerud, T.Bakken
26.10.	1	Lahell, Lier	J.Mjåland
31.10.-08.11.	1	Fiskumvannet, Øvre Eiker	B.R.Skullestad, B.T.Bollerud, m.fl.
10.11.	1	Senning, Kongsberg	F.T.Brandbu
01.12.	1	Vestfossen, Ø.Eiker	M.Sjøblom
21.12.	1	Verp, Skollenborg, Kongsberg	F.T.Brandbu

Noen færre funn ble innrapportert i 2004 enn de foregående årene. De fleste observasjoner blir gjort i vinterhalvåret, september-mars.

Kornkråke *Corvus frugilegus* (? – 5/17) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
21.02.	1	Rundtom, Drammen	J.Gylder
24.04.	1	Svarstadvika, Hole	K.Myrmo, J.L.Hals, V.Ree, m.fl.
23.10.	9	Bomenga, Hokksund, Ø.Eiker	M.Sjøblom
28.10.	ca.5	Mjøndalen, N.Eiker	T.Bakken
06.12+	1 juv	Gomsrud, Kongsberg	B.R.Skullestad

Arten observeres årlig i Buskerud, de fleste i vinterhalvåret fra oktober til april, normalt bare som enkeltindivider eller noen få individer (2-5) sammen.

Brunsisik *Carduelis cabaret* (? – 6/17) R

Observasjoner 2004:

Dato	Antall	Lokalitet	Observatør
03.01.	1M	Tranby, Lier	R.E.Andersen
19.01.	1F	Tranby, Lier	R.E.Andersen
24.01.	1	Sætre, Hurum	R.E.Andersen
12.04.	4	Miletjern, N.Eiker	M.Halmrast, M.Winness
29.04.-27.05.	1-3	Linnesstranda, Lier	R.E.Andersen, J.E.Nygård, E.Gates
25.08.-03.10.	1-4	Linnesstranda, Lier	R.E.Andersen, S.Stueflotten
10.10.	7-8	Linnesstranda, Lier	R.E.Andersen, J.E.Nygård

Arten observeres stort sett bare i vinterhalvåret i Buskerud. Brunsisik kan være vanskelig å skille fra gråsisik i felt, og arten er derfor ganske sikkert underreportert. Det diskuteres nå om denne nye arten skal endre status tilbake til underart av gråsisik igjen.

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes* hekk. R

2004 DRAMMEN: 1 unge Gjerpén, Drammen 30.05. (O.Fønnebø), 1 juv Bragernes 28.06. (M.Winness).

Arten har økt i antall i Buskerud i seinere år, og observeres nå stadig oftere på foringsplasser i vinterhalvåret. Arten er meget vanskelig å påvise hekkende, og bare et fåtall hekkefunn er kjent.

Funn som inntil videre er plassert i kategorien ”avventes”

Sabinemåke *Larus sabini*. NSKF
2004 HURUM: Filtvet 18.09.

Ikke godkjente funn

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* NSKF
2001 ØVRE EIKER: Hals 14.08.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* NSKF
2003 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 19.09.

Skrikørn *Aquila sp.* NSKF
2003 KONGSBERG: Skollenborg 14.09.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus*
2003 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 06.05.

Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa*
2004 HURUM: Tofte 21.09.

Havørn *Haliaeetus albicilla*
2004 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 22.05.

Hybrid kanadagås x hvitkinngås
Branta canadensis x leucopsis
2004 Hurum: Storskjær 28.08.

Dvergmåke *Larus minutus*
2004 HURUM: Filtvet 19.09.

Dvergmåke *Larus minutus*
2004 ØVRE EIKER: Fiskumvannet 07.10.

Svartkråke *Corvus corone corone*
2004 ØVRE EIKER: Hals 24.04.

Rettelser til LRSK-rapport 2003

Bildet av dvergsvaner ved Røsshalmstranda i mars 2003 er tatt av V.Bunes ikke K.Myrmo.

LRSKs sammensetning

Steinar Stueflotten (sekretær), Vegard Bunes, Jon Ludvig Hals og Kendt Myrmo.

Litteratur

Cramp, S. & Simmons, K. E. L. (red.) 1977-1994. Handbook of the Birds Europe, the Middle East and North Africa. The Birds of the Western Palearctic. London. 9 bind.

Dale, S., Andersen, G.S., Eie, K., Bergan, M. og Stensland, P. 2001. Guide til fuglelivet i Oslo og Akershus. Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Oslo og Akershus.

Gjershaug, J.O. m.fl. (red) 1994. Norsk Fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.

Stueflotten, S. 2004. Sjeldne fugler i Buskerud 2003. Buskskvetten 20 (<http://nofbuskerud.net/buskskvetten.htm>).

Stueflotten, S. m.fl. 2003. Sjeldne fugler i Buskerud 2002. Buskskvetten 19(3): 60-74.

LRSKs innrapporteringsliste

Koder:

Alltid med beskrivelse:

X	Observasjoner skal innrapporteres LRSK med utførlig beskrivelse. "NSKF" indikerer at LRSK videresender rapporten til behandling i NSKF, eller NSKF behandler saken direkte.
---	---

I tillegg kommer alle arter som ikke tidligere er registrert i Buskerud og/eller Norge.

Versjon 2005, gyldig fra 01.01.2006

Beskrivelse ikke nødvendig:

x	Observasjoner skal innrapporteres LRSK.
z	Observasjoner skal innrapporteres LRSK. Funn basert på lyd/sang trenger ikke beskrives, ellers som X.
H	Hekkefunn skal innrapporteres LRSK. Beskrivelse av omstendighetene rundt hekking ønskes.
K	Kystfunn skal innrapporteres LRSK.
I	Innlandsfunn av arten skal innrapporteres LRSK.
S	Sommerfunn skal innrapporteres LRSK.
V	Vinterfunn skal innrapporteres LRSK.
O	Overnattingsplasser skal innrapporteres LRSK.
F	Observasjoner fra Fiskumvannet trenger ikke beskrives.
T	Observasjoner fra Tyrifjorden trenger ikke beskrives.
N	Bare funn fra nedre deler av Buskerud skal innrapporteres LRSK.

x	Smålom	H	Vepsevåk	X	Polarjo	X NSKF	<i>L. s. cyanecula</i>
V	Storlom	X NSKF	Svartglente	X	Tyvjo	X	Svartrodstjert
X	Islom	X	Glente	X	Fjelljo	X	Svartstrupe
X	Gulnebbloom	X NSKF	Båndhavørn	X	Storjo	V	Måltrost
x	Dvergdykker	X	Havørn	X	Dvergmåke	V	Duetrost
H	Toppsykker	x	Sivhauk	X NSKF	Sabinemåke	X F	Gresshoppesanger
X	Gråstrupedykker	x	Myrhauk	V	Sildemåke	X NSKF	Elvesanger
x	Hornedykker	X NSKF	Steppehauk	X	Grønlandsmåke	X	Sivsanger
X NSKF	Svarthalsdykker	V	Musvåk	X	Polarmåke	X NSKF	Busksanger
X NSKF	Svartbrynalbatross	V	Fjellvåk	x	Krykkje	z	Myrsanger
X NSKF	Gråhodealbatross	X NSKF	Steppeørn	X NSKF	Rovterne	X NSKF	Trostesanger
x	Havhest	x N	Kongeørn	X	Splitterne	X	Hauksanger
X NSKF	Storlire	H	Fiskeørn	XN/H	Rødnebbterne	V	Munk
X	Grålire	V	Tårnfalk	X NSKF	Dvergterne	X NSKF	Østsanger
X	Havlire	X NSKF	Aftenfalk	X	Svartterne	X NSKF	Fuglekongesanger
x	Havsule	V	Dvergfalk	I	Lomvi	X	Gulbrynsanger
V	Storskarv	x	Lerkefalk	X	Polarlomvi	V	Gransanger
X	Toppskarv	x	Jaktfalk	I	Alke	X NSKF	<i>Phyl. c. tristis</i>
X NSKF	Rørdrum	V	Vandrefalk	x	Teist	X NSKF	Rodtoppfuglekonge
X NSKF	Egretthege	X	Rapphone	I	Alkekonge	X	Dvergfluesnapper
H	Gråhege	z	Vaktel	x	Lunde	X NSKF	Halsbåndfluesnapper
X NSKF	Stork	z	Vannrikse	X NSKF	Steppehøne	X	Skjeggmeis
X NSKF	Bronseibis	z	Myrrikse	H	Skogdue	X	Lappmeis
X NSKF	Skjestork	z	Åkerrikse	X	Turteldue	X	Pirol
X	Dvergsvane	x	Sivhøne	X	Hubro	X NSKF	Rødhalevarsler
SH	Sangsvane	H	Trane	X	Snøugle	H	Tornskate
X FT	Sædgås	V	Tjeld	x	Haukugle	x	Varsler
x	Kortnebbgås	H	Dverglo	X	Slagugle	K	Lavskrike
X	Tundragås	V	Sandlo	X	Lappugle	H	Nøttekråke
H	Grågås	x	Boltit	VH	Hornugle	X	<i>Sibirnøttekråke</i>
x	Stripegås	V	Heilo	VH	Jordugle	x	Kornkråke
x	Snøgås	x	Tundralo	x	Nattravn	X	Svartkråke
x	Hvitkinggås	V	Vipe	x	Isfugl	X NSKF	Rosenstær
X	Ringgås	x	Polarsnipe	X NSKF	Bieter	X NSKF	Gulirisk
X NSKF	Rustand	x	Sandløper	X NSKF	Blåråke	H	Stillits
X NSKF	Niland	x	Dvergsnipe	x	Hærfugl	V	Tornirisk
IV	Gravand	x	Temmincksnipe	H	Gråspett	V	Bergirisk
x	Mandarinand	X	Tundrasnipe	X	Hvitryggspett	x	Brunsisik
H	Brunnakke	x	Fjæreplytt	H	Dvergspett	X	Polarsisik
X	Snadderand	V	Myrsnipe	X NSKF	Topplerke	X	Båndkorsnebb
X NSKF	Amerikakrikkand	X	Fjellmyrløper	X	Trelerke	H	Grankorsnebb
VH	Stjertand	V	Brushane	x	Fjellerke	H	Furukorsnebb
x	Knekkand	X	Kvartbekkasin	O	Låvesvale	H	Rosenfink
x	Skjeand	x	Dobbeltbekkasin	V	Heipiplerke	x	Konglebit
X NSKF	Rødhodeand	V	Rugde	X	Lappiplerke	H	Kjernebiter
x	Taffeland	X	Svarthalespove	x	Skjærpiplerke	X	Hortulan
VH	Bergand	X	Lappspove	X	Sørlig gulerle	X	Vierspurv
I	Ærfugl	H	Småspove	X	Engelsk gulerle	X	Dvergspurv
x	Havelle	H	Storspove	X	Svarttryggerle	X NSKF	Svarthodespurv
VH	Svartand	x	Sotsnipe	V	Jernspurv		
x	Sjørre	x	Steinvender	H	Nattergal		
x	Lappfiskand	x	Svømmesnipe	X NSKF	Sornattergal		
X NSKF	Stivhaleand	X NSKF	Polarsvømmesnipe	K	Blåstrupe		

Fuglelivet i Linnestranda Naturreservat. Rapport 2004

av Jens Erik Nygård

Årets Linnestranda-rapport er blitt gitt en ny form i forhold til tidligere år. Utgangspunktet for det, er at alle observasjoner i 2004 er lagt inn i et regneark, slik at lagt flere data har kunnet trekkes ut. Alle artene som er registrert på Linnestranda er omtalt, ikke bare de mest uvanlige observasjonene som tidligere.

Observasjonsarbeidet

Innsatsen fra observatørene økte ytterligere i 2004, hele 221 besøk ble foretatt på 112 dager.

Antall dager med besøk hver måned:

Januar	3
Februar	1
Mars	10
April	26
Mai	26
Juni	8
Juli	6
August	10
September	12
Oktober	21
November	11
Desember	7

Følgende observatører har bidratt: Jens Erik Nygård (JEN) (59 besøk), Rolf Andersen (REA) (52 besøk), Bent Ellingsen (BEL) (41 besøk), Eli Gates (EGA) (18 besøk), Steinar Stueflotten (SST) (18 besøk), Jan Gylder (12 besøk), Jo Rustad (JRU) (5 besøk), Torbjørn Gylder (4 besøk), Geoffrey Acklam (GAC) (4 besøk), Øivind Syvertsen (ØSY) (2 besøk), Stian Landsverk (SLA), Øistein Selbo, Jarl Fr. Erichsen (JFE), Gunnar Gisholt (GGI), Øivind Solberg (ØSO), Torkild Lundberg (TLU) og Ole Edv. Bakken (OEB) (1 besøk hver).

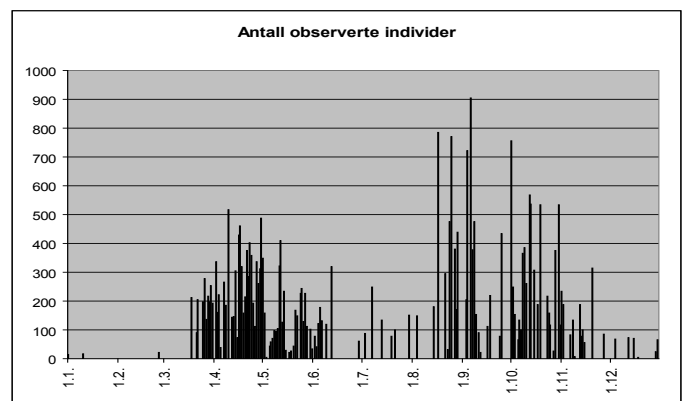
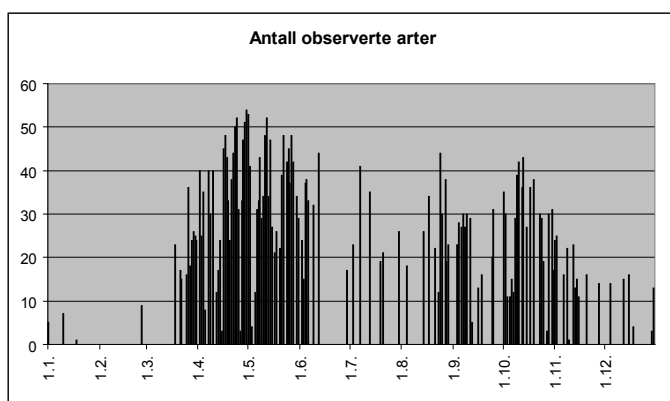
Takk til alle som tar en tur innom Linnestranda og som bidrar med verdifulle observasjoner. De kan sendes fortløpende til NOF Buskeruds epostliste FuBu eller til meg direkte på epost: jenygard@online.no. Linnestranda har egen hjemmeside på Internett. Den er plassert under NOF Buskeruds hjemmeside som har adressen <http://www.nofbuskerud.net>. Der har du muligheten til å lese om nye observasjoner etter hvert som de gjøres.

Resultater

Med hele 133 arter observert, ble 2004 det nest beste året noensinne. Ingen nye arter ble observert dette året, men likevel er en art lagt til lista, nemlig brunsisik som er splittet fra gråsisik.

Det ble sett flere arter som ikke er registrert på mange år: Tundrasnipe(1974) 4. obs, sjørre (1999) 2. obs, tårnfalk (1980) 7. obs, jordugle (1980) 2. obs og grankorsnebb (1998) 2. obs på Linnestranda.

Årets beste dager (> 50 observerte arter) var 25.4, 30.4, 1.5, 2.5 og 13.5.

Artsgjennomgang

SMÅLOM

Status: Sjelden. Sist sett i 2001.

STORLOM

Status: Nesten hvert år 1-2 ind. på våren.

2004: 1 ind. 25.4 (JEN, REA, SST), 1 ind. 11.5 (JEN) og 2 ind. 12.5 (REA).

DVERGDYKKER

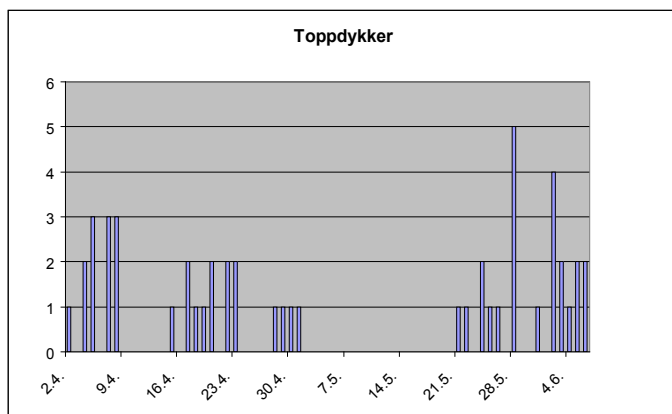
Status: Årvis i lite antall på høsten.

2004: 8 observasjoner av 1-2 ind. i perioden 2.10 – 1.11. Trolig samme individer.

TOPPDYKKER

Status : Vanlig på vårtrekk, økende forekomst de siste åra.

2004: Hele 28 observasjoner av 1-5 ind. i perioden 2.4 – 6.6. 5 ind. 28.5 (EGA) er tangering av makstall.

HORNDYKKER

Status : Nesten årvis i lite antall.

2004: Hele 4 ind. ble sett sammen den 17.4 (JEN, REA, SST). Dette er nytt makstall

Foto: Jens Erik Nygård

STORSKARV

Status: Forekommer i en lokal ikke-hekkende populasjon av mellomskarv (*Phalacrocorax carbo sinensis*) som er innvandret de siste åra, og overtrekkende flokker av nordlig storskarv (*P. c. carbo*) som sees på vårtrekk.

2004: Storskarv ble observert 72 dager i perioden 8.4 – 18.12. Den 12.4 ble en flokk på 106 storskarver sett på trekk nordover (JEN, REA). Mindre flokker ble sett 17.4, 24.4 og 29.4. Lokale mellomskarver var vanlige i størstedelen av den isfrie perioden, som oftest i et antall av 5-6 ind., men opp til 18 ind. ble sett tidlig på høsten.

GRÅHEGRE

Status: Kan sees på Linnestranda store deler av den isfrie perioden, som oftest 1-2 ind.

2004: Ble sett på 53 dager i perioden 4.4. til 29.12. Maks antall 7 ind. den 11.5 (JEN).

KNOPPSVANE

Status: 1 – 3 par er hekkende årlig, og den kan sees hele den isfrie perioden.

2004: Ble registrert på hele 103 av 140 dager, hvilket gjør den til den nest oftest observerte arten på Linnestranda. Maks antall var 17 ind. 29.6 (EGA). Også i 2004 hekket knoppsvane på Dyno-dammen, så vidt vi vet med vellykket resultat. Paret med ungene forlot trolig dammen rett etter klekking.

SANGSVANE

Status: Sees årlig i lite antall tidlig vår og sein høst. Arten er blitt sjeldnere på Linnestranda i forhold til på 70-tallet, da det kunne forekomme store flokker.

2004: Seks observasjoner ble gjort: 6 ind. 30.3 (JGY, REA), 1 ind. 24.4 (JEN), 1 ind. 15.11 (BEL), 1 juv. 20.9 (JEN) og 3 ind. 4.12 (BEL, JEN).

SÆDGÅS

Status: Sjelden. 1 observasjon fra 1981

KORTNEBBGÅS

Status: Passerer Linnestranda i store flokker om våren, noen færre blir observert om høsten. Kan enkelte ganger lande for å raste, men i de fleste tilfeller flyr de over for å raste på Tyrifjorden.

2004: Relativt få flokker ble observert i år. Ca. 100 ind. fløy over den 27.4 (JEN), 5 ind. 28.4 (JEN), 200 ind. 13.5 på kvelden (REA, ØSO). Eneste høstobservasjon kom så seint som den 28.10, 1 ind. svømte utenfor Gilhusodden (GEA).

GRÅGÅS

Status: Observeres med jevne mellomrom. Dette er lokalt hekkende grågjess som for det meste holder til langs Drammenselva.

2004: Observert 8 ganger fra 3.4 til 12.9, maks 13 ind. fløy over 21.8 (JEN).

STRIPEGÅS

Status: Sjelden. Sist sett i 2001.

KANADAGÅS

Status: Vanlig. Har hekket ett år.

2004: Ble observert 21 ganger fra 21.3 til 2.10. Maks 31 ind. observert 27.8 (REA).

HVITKINNGÅS

Status: Sjelden, men økende.

2004: Ble observert 3 ganger, 4 ind. 28.4 (JEN), 2 ind. 3.5 (EGA), og 2 ind. 6.6 (SST).

RUSTAND

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1978.

GRAVAND

Status: Økende hyppighet, særlig på våren.

2004: 12 observasjoner fra 21.3 til 27.8. Maks 7 ind. 31.3 (JEN).

MANDARINAND

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1999.

BRUNNAKKE

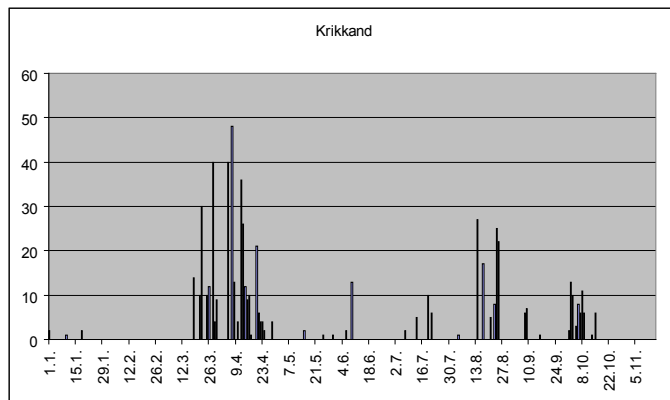
Status: Vanlig i trekketidene.

2004: Brunnakke ble observert 10 ganger fra 2.4 til 29.4 og 14 ganger fra 14.8 til 31.10. Maks antall 26 ind. 18.4 (JEN).

KRIKKAND

Status: Meget vanlig i trekketidene.

2004: 56 observasjoner fra 27.3 til 31.10. Maks antall 48 ind. 28.4 (JEN).

STOKKAND

Status: Meget vanlig i den isfrie perioden. Årlig hekkende 1-3 par.

2004: 121 observasjoner av stokkand fra 18.3 – 31.12 gjør den til den oftest observerte arten. Maks antall 130 ind. 15.10 (JEN). Gjennomsnittlig antall ca. 20 ind. 30.5 ble 2 hunner med henholdsvis 2 og 3 unger sett på Dyno-dammen (BEL).

SNADDERAND

Status: Sjelden, økende forekomst

2004: 1 observasjon 15.4 av 2 hanner og 1 hunn (JEN, REA).

STJERTAND

Status: Årvis i lite antall i trekketidene.

2004: Kun 1 observasjon av 2 ind. 30.7 (JEN).

KNEKKAND

Status: Årvis i lite antall

2004: 2 observasjoner, ett par 16.4 (SLA) og 1 hunn 4.8 (EGA)

SKJEAND

Status: Årvis i lite antall

2004: 2 observasjoner, 2 ind. 5.5 (GGI); 1 hann 5.6 (BEL, JEN).

TAFFELAND

Status: Sjelden i trekktiden

2004: 1 hann observert 15.10 (JEN).

TOPPAND

Status: Meget vanlig i trekketidene.

2004: 74 observasjoner i tiden 21.3 til 15.11. Maks antall var 67 ind. 13.10 (JEN).

BERGAND

Status: Sjelden.

2004: 1 observasjon av ett hunnfarget individ den 17.8 (EGA), 1 juv 9.9 (REA) og

ÆRFUGL

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1997.

HAVELLE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1977.

SVARTAND

Status: Sjelden

2004: 1 hunn ble sett i perioden 6.5 – 11.5 (REA, JEN m.fl.), 6 ind. 10.10 (JEN, REA), 2 hunner 30.10 – 13.11 (BEL, EGA, JEN, OEB m.fl.) og 8 ind. 27.11 (JEN).

SJØORRE

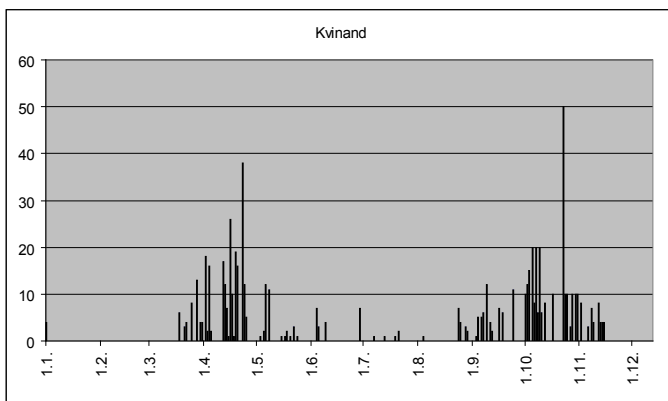
Status: Sjelden

2004: 1 ind. 5.10 – 24.10 (REA, JEN, BEL, EGA, SST).

KVINAND

Status: Meget vanlig i trekketidene, også sett i hekketida.

2004: Sett 83 dager, maks antall 50 ind. 30.10 (JEN).

LAPPFISKAND

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1998.

SILAND

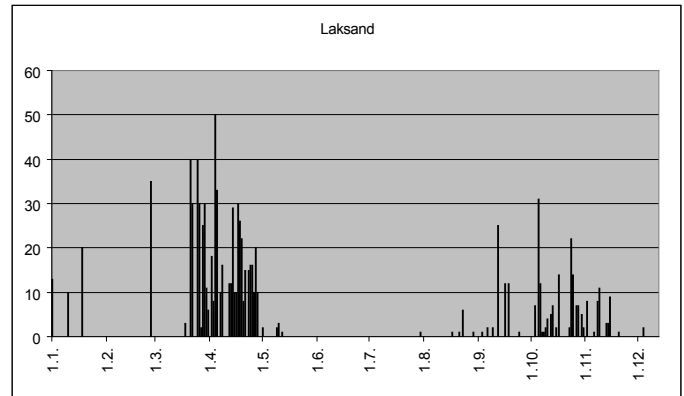
Status: Vanlig om våren, økende forekomst.

2004: Det ble gjort 25 observasjoner med maks antall 22 ind. 10.5 (REA). 2 ind. allerede 21.3 (REA) er tidligste vårobservasjon noensinne. Siste observasjon ble gjort 19.7.

LAKSAND

Status: Vanlig på vår- og høsttrekk.

2004: Observert 79 dager, fordelt på periodene 21.3 – 18.5 og 23.8 – 30.12. Maks antall 50 ind. 12.4 (JEN, REA).

VEPSEVÅK

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1997.

SIVHAUK

Status: Sjelden, økende forekomst.

2004: Sivhauk ble observert 3 ganger i år, 1 hunn 7.5 (BEL), 1 hunn 8.5 (SST) og 1 hann 13.5 (EGA). Den siste er første hann som er observert på Linnestranda.

MYRHAUK

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1979.

HØNSEHAUK

Status: Årviss i vinterhalvåret

2004: 1 observasjon 18.12 (JEN).

SPURVEHAUK

Status: Vanligste rovfugl på Linnestranda.

2004: Sett 12 ganger i periodene 30.3 – 7.5 og 21.8 – 6.11. Maks antall 2 ind. 28.8 (JEN, REA).

MUSVÅK

Status: Årviss på trekk i lite antall.

2004: Kun en observasjon 7.5 (REA, BEL).

FJELLVÅK

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1999.

FISKEØRN

Status: Regelmessig fiskende i sommerhalvåret.

2004: 6 observasjoner av 1 ind. 18.4 – 29.8. 1 ind. 18.4 (JEN, BEL) var ny vårekstremum for arten.

TÅRNFALK

Status: Sjelden

2004: 2 observasjoner av ett ind. 19.4 (REA) og 28.8 (JEN, REA). Dette er første observasjoner siden 1980.

DVERGFALK

Status: Sjelden. Sist sett i 2003

LERKEFALK

Status: Sjelden. Sist sett i 2003.

VANDREFALK

Status: Sjelden. Sist sett i 1999.

JERPE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1998.

ORRFUGL

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1996.

FASAN

Status: Meget vanlig, tilstede hele året, sannsynlig hekkefugl.

2004: 53 observasjoner i perioden 26.2 – 9.11. Maks antall 4 ind. flere ganger.

VANNRIKSE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 2003.

MYRRIKSE

Status: Sjelden. Sist sett i 2001.

SIVHØNE

Status: Tidligere hekkefugl, nå sjeldnere.

2004: Ble observert hele 16 ganger i perioden 24.4 – 6.11. Maks 3 ind. 13.10 (JEN). Dette var 2 ungfugler. Ble ikke observert i mai måned, så det kan ikke konkluderes med hekking i år heller. 2 ind. 24.4 (JEN) lettet fra elva og landet oppe i buskene på Øya, der de ble sittende ganske lenge. Uvanlig sted for sivhøne!

SOTHØNE

Status: Årviss i lite antall i trekktidene.

2004: 1 vårobs, ett ind. 8.4 (JEN), 7 høstobser av 1-2 ind. fra 14.8 – 24.10.

TRANE

Status: Sjelden. Sist sett i 2003.

TJELD

Status: Vanlig om våren, økende forekomst.

2004: 15 observasjoner av 1-3 ind. i perioden 17.4 – 9.6. Maks antall 3 ind. en rekke ganger.

DVERGLO

Status: Vanlig

2004: 14 observasjoner i perioden 29.4 – 3.6. Maks antall 4 ind. 1.5 (SST).

SANDLO

Status: Vanlig

2004: 20 observasjoner i periodene 27.3 – 2.6 og 1 høstobs 25.8 da det ble sett hele 8 ind. (EGA).

HEILO

Status: Meget sjelden

2004: 1 ind. på trekk nord 24.5 (REA).

TUNDRALO

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1978.

VIPE: Meget vanlig, hekkefugl i kulturlandskapet utenfor reservatet.

2004: 58 observasjoner i perioden 21.3 – 19.10, hyppigst om våren. Maks antall 30 ind. 2.4 (JEN).

POLARSNIFE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1977.

DVERGSNIPE

Status: Årlig i lite antall på trekk.

2004: 1 ind. 25.5 (REA).

TEMMINCKSNIFE

Status: Årlig i lite antall på trekk.

2004: 4 observasjoner, 1 ind. 13.5 (EGA, REA), 1 ind. 25.5 (REA), 7 ind. 26.5 (BEL, JEN) og 1 ind. 30.5 (SST).

TUNDRASNIPE

Status: Meget sjelden.

2004: 1 ind. ble sett 24.-25.8 (GEA, EGA). Dette er første observasjon siden 1974!

FJÆREPLYTT

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1995.

MYRSNIPE

Status: Årviss på trekk i lite antall.

2004: Observert 1 ind. 25.8 (REA) og 4.9 (JEN, SST).

BRUSHANE

Status: Årviss på trekk i lite antall.

2004: Sett 8 ganger i periodene 28.4-3.5 og 25.8 – 28.8. Maks antall 12 ind. 28.4 (JFE) ellers 6-7 ind.

KVARTBEKKASIN

Status: Sjelden. Sist sett i 1998.

ENKELTBEKKASIN

Status: Vanlig på trekk.

2004: Observert 19 ganger i periodene 17.4 – 29.4 og 24.8 – 25.10. For det meste 1 – 2 ind. Maks antall 6 ind. 25.10 (EGA).

DOBBELTBEKKASIN

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1978.

RUGDE

Status: Sjelden. Sist sett i 2003.

SMÅSPOVE

Status: Årviss på trekk i lite antall

2004: 2 ind. observert 15.5 (JEN) og 1 ind. 30.5 (BEL).

Foto: Jens Erik Nygård

STORSPOVE

Status: Vanlig på trekk, oftest om våren.

2004: Observert 14 ganger i periodene 5.4 – 26.4 og 9.6 – 24.8. Maks antall 14 ind. 26.4 (EGA).

SVARTHALESPOVE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 2003.

SOTSNIPE

Status: Sjelden. Sist sett i 2002.

RØDSTILK

Status: Årviss på trekk i lite antall

2004: 6 observasjoner i periodene 12.5 – 2.6 og 21.7 – 25.8. Maks antall 14 ind. 30.5 (SST).

GLUTTSNIPE

Status: Vanlig på trekk

2004: Kun 9 observasjoner gjort i periodene 22.4 – 11.5 og 25.8 – 11.9. Maks antall 13 ind. 28.4 (JFE).

SKOGSNIPE

Status: Meget vanlig, mulig hekkefugl

2004: 35 observasjoner fra 2.4 – 27.8, for det meste 1 – 2 ind. Maks antall 4 ind. 29.4 (REA).

GRØNNSTILK

Status: Årviss på trekk i lite antall

2004: 7 observasjoner i periodene 30.4 – 28.5 og 30.7 – 21.8. Maks antall 3 ind. 4.8 (EGA).

STRANDSNIPE

Status: Meget vanlig, sannsynlig hekkefugl.

2004: 38 observasjoner fra 3.4 – 28.8. Maks antall 8 ind. 13.5 (EGA).

STEINVENDER

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1972.

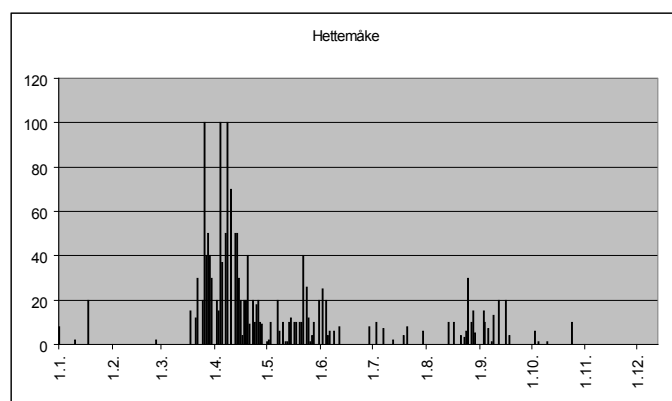
DVERGMÅKE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1994.

HETTEMÅKE

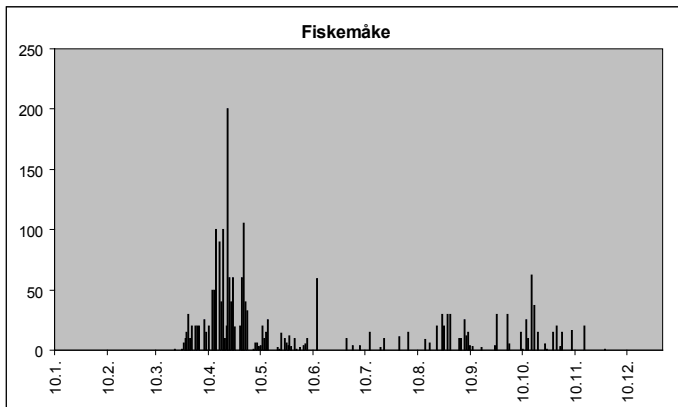
Status: Meget vanlig.

2004: 90 observasjoner fra 21.3 – 31.10. Maks antall 100 ind. 31.3, 12.4 og 15.4.

FISKEMÅKE

Status: Meget vanlig året i den isfrie perioden.
Hekker av og til på bøyer utenfor Gilhusodden.
2004: 99 observasjoner i perioden 22.3 – 4.12. Maks antall 200 ind. 22.4 (REA). Oftest tilstede 15 – 30 ind.

SILDEMÅKE

Status: Vanlig i lite antall i sommerhalvåret.
2004: 55 observasjoner ble gjort i perioden 21.3 – 12.9. Oftest sees 2-4 ind. Maks antall var ind. 20 ind. 25.8 (EGA). 4 ind. 21.3 var ny vårekstremum (ØSY).

GRÅMÅKE

Status: Meget vanlig året rundt.
2004: Observert 86 ganger fra 10.1 – 31.12. Vanligvis 5 -15 ind. Maks antall 200 ind. 2.10 (REA).

GRØNLANDSMÅKE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 2001.

POLARMÅKE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1978.

SVARTBAK

Status: Meget vanlig i den isfrie perioden.
2004: Observert 95 ganger fra 21.3 – 12.12. Oftest 2-3 ind. Maks antall 10 ind. ble sett en rekke ganger.

SPLITTERNE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1978.

MAKRELLTERNE

Status: Vanlig i sommerhalvåret.
2004: Observert 35 ganger fra 7.5 – 24.9. Oftest sees 2 ind. Maks antall 4 ind. 29.6, 13.7 og 21.7.

RØDNEBBTERNE

Status: Sjelden. Sist sett i 1997.

LOMVI

Status: Sjelden, økende forekomst de siste årene.
2004: 15 observasjoner av 1-3 ind. i perioden 7.10 til 9.11. Maks 3 ind. 23.10 (REA).

BYDUE

Status: Sees av og til i sommerhalvåret.
2004: 8 observasjoner i perioden 22.4 – 31.5. Maks 7 ind. 22.4 (REA).

SKOGDUE

Status: Årlig i lite antall.
2004: Uvanlig store antall i år. Ble observert 8 ganger i perioden 21.8 – 9.9. Maks antall 75 ind. 8.9 (REA) er ny rekord for Linnestranda.

RINGDUE

Status: Meget vanlig i sommerhalvåret. Hekkefugl.
2004: Sett 85 ganger i perioden 22.3 – 19.5. Maks antall 250 ind. 21.8 (REA). 220 ind. ved jordhaugene 30.4 er et høyt tall for våren (EGA).

TYRKERDUE

Status: Var vanlig på 70-tallet, nå sjelden.
2004: Sannsynlig denne art sett 30.4 (EGA, REA).

GJØK

Status: Sees eller høres nesten årlig.
2004: 1 ind. hørt 6.6 (JEN).

KATTUGLE

Status: Sjelden. Sist sett i 1997.

JORDUGLE

Status: Meget sjelden
2004: 1 ind. observert 12.5 (REA). Dette er 2. observasjon av arten på Linnestranda.

TÅRNSEILER

Status: Vanlig i sommerhalvåret
2004: 19 observasjoner i perioden 24.5 – 25.8. Maks antall 30 ind. 29.6 (EGA).

ISFUGL

Status: Blir nesten årlig observert på Linnestranda, som er et av de sikreste stedene i Norge for arten.
2004: Hele 5 observasjoner i år, 1 ind. 1.5 (REA), 17.5 (TLU), 24.5 (BEL), 24.8 (GAC) og 11.9 (REA).

VENDEHALS

Status: Meget sjelden. Sist sett i 2003.

GRÅSPETT

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1973.

GRØNNSPETT

Status: Vanlig på Dynos område, høres fra reservatet.
2004: 13 observasjoner av ett ind. i perioden 27.3 – 12.5, og en høstobservasjon 30.10 (JEN).

SVARTSPETT

Status: Sjelden. Sist sett i 2003.

FLAGGSPETT

Status: Forholdsvis vanlig i vinterhalvåret.
2004: 10 observasjoner av maks. 2 ind. i perioden 29.8 – 4.4.

HVITRYGGSPETT

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1973.

DVERGSPETT

Status: Vanlig, hekkefugl.
2004: 24 observasjoner av maks 2 ind. i perioden 27.3 – 24.8.

SANGLERKE

Status: Meget vanlig, hekkefugl
2004: 37 observasjoner i perioden 18.3 – 10.10.
Maks 25 ind. 2.10 (JEN).

SANDSVALE

Status: Vanlig i sommerhalvåret.
2004: Observert 16 ganger i perioden 11.5 – 25.8 med maks 100 ind. 25. og 26.5 (REA).

LÅVESVALE

Status: Vanlig i sommerhalvåret.
2004: 43 observasjoner fra 30.4 – 24.9. Maks 300 ind. 27.8 (REA) og 6.9 (JEN).

TAKSVALE

Status: Vanlig i sommerhalvåret.
2004: 34 observasjoner av fra 3.5 til 4.9. Maks 80 ind. 12.5 (REA).

TREPIPLERKE

Status: Meget sjelden på Linnestranda, til tross for at den er vanlig i skogområder i nærheten. Sist sett i 1999.

HEIPIPLERKE

Status: Vanlig på trekk vår og høst.
2004: 18 observasjoner i periodene 17.4 – 1.5 og 29.8 – 23.10. Maks 15 ind. 11.9 (JEN).

SKJÆRPIPLERKE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1998.

GULERLE

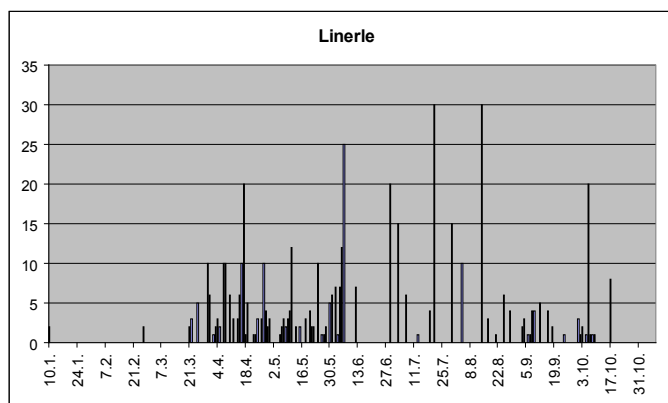
Status: Vanlig på trekk, fortrinnsvis om høsten.
2004: Ble kun sett 3 ganger, 1 ind. 28.8 (JEN, REA), 2 ind. 6.9 (JEN) og 1 ind. 7.9 (JEN).

VINTERERLE

Status: Sjelden på trekk.
2004: 4 observasjoner, 2 ind. 27.3 (JEN), 1 ind. 4.8 (EGA), 2 ind. 8.9 (REA) og 1 ind. 9.9 (REA).

LINERLE

Status: Meget vanlig, hekkefugl.
2004: 86 observasjoner ble gjort i perioden 3.4 – 12.11. Maks antall 30 ind. 6.9 (JEN) og 9.9 (REA).

SIDENSVANS

Status: Sporadisk forekommende i vinterhalvåret.
2004: 8 observasjoner i perioden 10.10 – 27.10.
Maks antall 95 ind. 15.10 (JEN).

FOSSEKALL

Status: Nesten årviss på trekk.
2004: 2 ind. ble observert 10.10 (JEN).

GJERDESMETT

Status: Vanlig, men varierende i antall, hekkefugl.
2004: 60 observasjoner i perioden 18.1 – 31.12. Maks antall 8 ind. 13.10 (JEN).

JERNSPURV

Status: Vanlig i lite antall om våren, hekkefugl.
2004: 33 observasjoner i perioden 2.4 – 19.7. 1 høstobservasjon 3.10 (SST). Maks 4 ind. 1.5 (REA) og 2.5 (JEN, REA).

RØDSTRUPE

Status: Meget vanlig, hekkefugl.
2004: 83 observasjoner i perioden 21.3 – 31.12.
Maks 20 ind. 13.10 (JEN).

NATTERGAL

Status: Vanlig i hekketiden, trolig årlig hekkende.

2004: 23 observasjoner i perioden 7.5 – 12.6. Maks antall 3 ind. flere ganger.

Foto: Jens Erik Nygård

BLÅSTRUPE

Status: Nesten årlig på trekk om høsten. Sist sett i 2001.

RØDSTJERT

Status: Sjelden

2004: 1 hunn observert 6.5 (REA).

BUSKSKVETT

Status: Tidligere hekkefugl, nå sjelden

2004: 2 observasjoner, 2 ind. 8.5 (REA) og 1 ind. 21.8 (JEN).

STEINSKVETT

Status: Sjelden

2004: 2 observasjoner, 1 ind. 1.5 (REA) og 1 ind. 25.5 (REA).

RINGTROST

Status: Meget sjelden. Sist sett i 2003.

SVARTTROST

Status: Vanlig, hekkefugl

2004: 66 observasjoner av maksimum 5 ind., oftest 1-2 ind. i perioden 25.3 – 25.10.

GRÅTROST

Status: Meget vanlig, hekkefugl i stort antall

2004: 85 observasjoner i løpet av året. Et overvintrende eksemplar ble sett 18.1 (BEL). Vårtrekket ble innledet 30.3 og høsttrekket avsluttet 13.11. I hekketiden var høyeste registrerte antall 45 ind. På høsttrekket ble det sett maks. 100 ind. 2.10 (JEN).

MÅLTROST

Status: På trekk i lite antall

2004: Det ble gjort 8 observasjoner, maks 2 ind. flere ganger. Vårtrekk 8.4 – 13.5 og høsttrekk 2.10 – 15.10.

RØD Vingetrost

Status: Meget vanlig, hekkefugl i stort antall.

2004: 74 observasjoner i perioden 27.3 – 24.10. Maksimum 50 ind. 3.10 (SST). I hekketiden ble maks 15 ind. observert.

Duetrost

Status: Sjelden. Sist sett i 1999.

Gresshoppesanger

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1997.

Sivsanger

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1998.

Myrsanger

Status: Årlig hekkende i lite antall

2004: 7 observasjoner ble gjort i perioden 4.6 – 19.7. Den 4.6 ble ett ind. hørt syngende i Møysund, en ny lokalitet for denne arten (JEN). Den 5.6 ble ett ind. hørt syngende på enga ved Linneskrysset, en ny lokalitet, dette også (JEN, BEL). Den 6.6 ble 2 syngende hanner registrert henholdsvis

Foto: Jens Erik Nygård

bak renseanlegget og på enga ved Linneskryset (JEN). Den 9.6 ble 2 ind. funnet syngende av NOF nattsanger-ekskursjon. En av disse satt ved myra nord for fugletårnet. Den 12.6 ble minst 5 myrsangere hørt og sett, 2 nedenfor bebyggelsen på Linnesstranda, 1 på Øya, 1 ved renseanlegget og 2 på enga ved Linneskryset. Videre ble 3 ind. sett 29.6 og 19.7 (EGA). Dette er det beste året for myrsanger hittil.

RØRSANGER

Status: Vanlig i sommerhalvåret, hekkefugl

2004: Det ble gjort observasjoner på 28 dager i perioden 13.5 – 28.8. Maks antall var 6 ind. 9.6 (SST)

GULSANGER

Status: Vanlig om våren.

2004: 13 observasjoner ble gjort i perioden 15.5 – 29.6. Maks 3 ind. ble observert 28.5 (EGA).

MØLLER

Status: Årviss i lite antall om våren.

2004: 1 ind. ble observert 9.5 (BEL).

TORNSANGER

Status: Årviss i lite antall om våren.

2004: Ble observert kun 1 gang 12.6 (JEN), men ble observert flygende fram og tilbake med mat i nebbet. Sannsynlig hekking.

HAGESANGER

Status: Vanlig i hekketiden

2004: 28 observasjoner ble gjort i perioden 11.5 – 21.8, med maks 6 ind. 29.6 (EGA).

MUNK

Status: Meget vanlig i sommerhalvåret, hekkefugl.

2004: Det ble gjort observasjoner på 36 dager fra 26.4 – 11.9, med maks 8 ind. 2.5 (JEN, REA).

BØKSANGER

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1982.

GRANSANGER

Status: Vanlig på trekk.

2004: 54 observasjoner i perioden 2.4 – 28.10. Også sett sporadisk utenom trekketiden. Maks. 8 ind. 17.4 og 18.4 (JEN).

LØVSANGER

Status: Meget vanlig, hekkefugl

2004: Det ble gjort 54 observasjoner i perioden 19.4 – 18.9. Maks antall 20 ind. ble observert 21.8 og 29.8 (JEN). Oftest observeres 3-5 ind.

FUGLEKONGE

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1998.

GRÅFLUESNAPPER

Status: Vanlig i lite antall om våren. Sannsynlig hekkefugl.

2004: Ett ind. ble observert 6 ganger i perioden 12.5 – 2.6.

SVARTHVIT FLUESNAPPER

Status: Vanlig i lite antall om våren. Hekkefugl.

2004: Ble observert kun 4 ganger, ett ind. hver gang, i perioden 6.5 – 25.5.

SKJEGGMEIS

Status: Meget sjelden. Sist sett i 2001.

STJERTMEIS

Status: Sees sporadisk i små familieflokker i vinterhalvåret.

2004: Ble sett 7 ganger i perioden 2.10 -31.12. Maks 15 ind. 17.10 (SST).

LØVMEIS

Status: Vanlig hele året, men kan være nokså stillferdig og usynlig i perioder. Hekkefugl.

2004: Ble sett på 22 dager i perioden 18.1 – 31.12. Maks 4 ind. ble sett 12.9 (SST).

GRANMEIS

Status: Art som bruker området om vinteren, men ellers holder til i nærliggende barskogsområder.

2004: Ble kun sett 1 gang i år, 1 ind. 9.5 (BEL).

SVARTMEIS

Status: Sjelden. Sist sett i 2001.

BLÅMEIS

Status: Meget vanlig året rundt, hekkefugl

2004: Ble observert på hele 103 dager, oftest 4-5 individer, men maksimum 35 individer 23.10 (REA).

KJØTTMEIS

Status: Meget vanlig året rundt, hekkefugl

2004: Ble observert hele 99 dager, oftest 3-4 individer, men maksimum 20 individer 2.10 (REA).

SPETTMEIS

Status: Vanlig, hekkefugl

2004: Ble observert 27 ganger i perioden 27.3-18.12, maksimum 3 ind. 2.11 (EGA). Hekking er påvist, 3 unger ble sett 7.7 (JGY)

TREKRYPER

Status: Sporadisk i vinterhalvåret

2004: 1 ind. observert 23.10 (JEN).

TORNSKATE

Status: Sjelden. Sist sett i 2003.

VARSLER

Status: Sjelden. Sist sett i 2003.

NØTTESKRIKE

Status: Årviss i lite antall

2004: 2 ind. 18.4 (JEN, BEL) og 1 ind. 25.4 (JEN, REA, SST).

SKJÆRE

Status: Meget vanlig året rundt, hekkefugl

2004: Ble observert på 92 dager, oftest 2-3 ind, men maksimum 10 ind. 4 ulike datoer.

NØTTEKRÅKE

Status: Årviss i lite antall

2004: 2 ind. 23.8 (REA) og 1 ind. 29.8 (JEN, BEL).

KAIE

Status: Overnatter på Gilhusodden i store flokker vinterstid sammen med kråker.

2004: Ble observert 21 ganger i løpet av året. 1-6 ind. ble sett i perioden 29.3 – 17.5. 1-40 ind. ble observert i perioden 1.10 – 15. 11. Ingen har altså

tallet på overnattingsplass dette året.

KORNKRÅKE

Status: Meget sjelden. Sist sett 2001.

KRÅKE

Status: Meget vanlig, hekkefugl. Overnatter på Gilhusodden i store flokker vinterstid sammen med kaier.

2004: Kråke ble observert på 94 ulike dager, fordelt på hele året. Maks antall var 100 ind. 35.3 og 6.9. Overnatting ble ikke sjekket dette året.

RAVN

Status: Årviss i lite antall

2004: 1 ind. 27.3 (SST), 1 ind. 30.3 (JGY), 1 ind. 25.4 (JEN, REA, SST), 1 ind. 8.9 (REA), og 2 ind. 8.10 (REA).

STÆR

Status: Vanlig, hekkefugl

2004: Ble observert 38 ganger i perioden 28.3 – 31.10. Maks antall 400 ind. 21.8 (REA) og 7.9 (JEN, BEL).

GRÅSPURV

Status: Vanlig i lite antall, hekkefugl. Tilstede hele året

2004: Ble observert bare 24 ganger, oftes 3-4 ind. maks 12 ind. 30.4 (EGA) og 2.5 (JEN, REA). Skyldes at vi ikke så ofte er innom artens kjerneområde nær Gullaug kirke.

PILFINK

Status: Meget vanlig, hekkefugl. Tilstede hele året

2004: Ble observert 54 ganger, oftest 4-5 ind. maksimum 15 individer 9.10 og 10.10 (JEN; REA).

BOKFINK

Status: Meget vanlig i sommerhalvåret, hekkefugl

2004: Ble observert 69 ganger i perioden 22.3 – 25.9. Maks antall 30 ind. 1.5 (REA).

BJØRKEFINK

Status: Årlig på trekk i lite antall.

2004: Ble observert 6 ganger i perioden 25.9 – 15.10. 1 vårobservasjon: 2 ind. 2.5. Maks antall 10 ind. 3.10 (SST).

GRØNNFINK

Status: Meget vanlig, hekkefugl

2004: Ble observert 87 ganger i perioden 18.3 – 29.12. Maks antall 20 ind. ble sett flere ganger.

STILLITS

Status: Vanlig, hekkefugl

2004: 37 observasjoner i perioden 27.3 – 13.11.

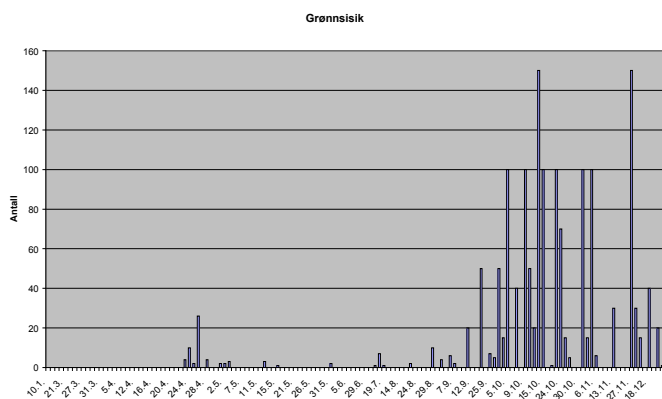
Maks antall 10 ind. 25.4 (JEN, REA, SST).

GRØNNSISIK

Status: Vanlig i vinterhalvåret, kan ha invasjonsarted forekomst, noen år også om sommeren.

2004: Ble observert 48 ganger i perioden 23.4

– 31.12. Flokker på 50 eller flere ble observert fra oktober til desember. Maks antall 150 ind. ble sett 13.10 (JEN) og 27.11 (JEN).

TORNIRISK

Status: Sjelden, mulig årlig hekkende i tujahekk ved veien til Gilhusodden..

2004: 2 ind. observert 30.4 (EGA).

BERGIRISK

Status: Sjelden. Sist sett 2001.

GRÅSISIK

Status: Vanlig i vinterhalvåret. Se kommentar under brunsisik

2004: Totalt 8 observasjoner spredt over året. Maks 15 ind. 15.12 (BEL).

BRUNISISIK

Status: Denne er nylig utskilt fra gråsisik som egen art, ble tidligere betegnet som underart cabaret.

Den er mer brunlig i drakten en den nordlige nominatrasen. Begge har trolig alltid forekommet på Linnestranda, men har ikke blitt systematisk registrert.

2004: Totalt 13 observasjoner i perioden 29.4-10.10 Maks 7 ind. 10.10 (REA).

GRANKORSNEBB

Status: Meget sjelden

2004: Denne arten opptrådte nærmest invasjonsartet i distriktet høsten 2004 og Linnestranda fikk sin del av denne. En flokk ble hørt flygende over tårnet 21.8 (REA). Dette er 2. obs på Linnestranda! Videre ble 2 ind. observert 19.10 (EGA), 3 ind. 23.10 (JEN) og 3 ind. 30.10 (JEN).

ROSENFINK

Status: Årvis i lite antall på våren

2004: 2 ind. syngende 27.5 (REA).

DOMPAP

Status: Vanlig i vinterhalvåret

2004: Arten ble observert 27 ganger i perioden 10.10 – 25.4. Maks antall 20 ind. 23.10 og 30.10 (JEN). Denne vinteren ble flokker av dompap sett på Østlandet som hadde avvikende lyd, en rar skurring. Dette ble heftig diskutert på nettet og konklusjonen synes å være at disse individene var av østlig opprinnelse. Slike individer ble også sett og hørt på Linnestranda, flokken på 20 fra den 30.10 var av denne typen. De ble hørt flere ganger fram til den 13.11 (EGA, JEN), siden ble bare vanlige dompaper hørt.

KJERNEBITER

Status: Sjelden. Sist sett i 2002.

LAPPSPURV

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1978.

SNØSPURV

Status: Meget sjelden. Sist sett i 2000.

GULSPURV

Status: Meget vanlig, hekkefugl

2004: Arten ble observert 54 ganger, i perioden 26.3 til 13.11. Maks antall 6 ind. 1.5 og 2.5 (REA, JEN).

HORTULAN

Status: Meget sjelden. Sist sett i 1993.

SIVSPURV

Status: Meget vanlig i sommerhalvåret, hekkefugl

2004: 89 observasjoner i perioden 22.3 – 9.11. Maks antall 10 ind. 12.5 (REA).

Pattedyr:

REV : Spor etter fiskespising 18.1 (BEL).

Lerker i Buskerud

Steinar Stueflotten, Damenga 19, 3032 Drammen, e-post: steinarstue@c2i.net

Lerkefamilien er representert med fire arter i Buskerud: topplerke, trelerke, sanglerke og fjellerke. Både sanglerke og fjellerke er regulære hekkefugler, mens trelerka trolig bare hekker sparsomt et par steder i fylket. Alle artene er trekkfugler. Sanglerka er valgt til årets fugl i Norge i 2005. Beskrivelsene er basert på den kunnskapen som LRSK for tiden har om de aktuelle artene i Buskerud.

Topplerke *Galerida cristata*

Arten er utbredt på det kontinentale Europa og østover gjennom Russland til Kina og Korea, og sørover til India og Nord-Afrika. Topplerka er i hovedsak en standfugl som aldri har vært særlig utbredt i Norge, og den har nå utgått som hekkefugl her i landet.

Forekomst i Buskerud

Status: Meget sjelden, nå bare tilfeldig forekomst, men har trolig hekket i fylket for over 50 år siden.

Historiske funn:

Det foreligger en anonym nedtegnelse på Kongsberg Gymnas om hekkefunn i Kongsberg sentrum i 1943 og mai 1944 (Såtvedt 2001). Petter Auerdahl angir i sine registreringer av fugletrekking i Kongsberg at topplerka ble observert fem ganger i perioden 1948-1965, med gjennomsnittlig ankomst 20.5. (Såtvedt 2002). Videre ble det sett ett par i Drammen både vinteren 1949/50 og 1950/51 (Haftorn 1972). Ut fra dette kan vi kanskje anta at arten i alle fall forekom sporadisk i byene Kongsberg og Drammen fram til 1950-tallet.

Godkjente nyere funn (2/2):

- 1975 ØVRE EIKER: 1 ind Langebru, Hokksund 23.11. (M.Sjøblom, K.Ø.Solum).
1988 RINGERIKE: 1 ind Nordre Torg, Hønefoss 28.-29.4. (A.H.Qvale).

Topplerka hekket tidligere spredt enkelte steder på Østlandet; i Oslo-området fram til begynnelsen av 1960-tallet. Siste kjente hekkefunn stammer fra Åkersvika ved Hamar 1972-1974. Arten observeres fortsatt sporadisk over hele Norge, hyppigst i Østlandsområdet (22 NSKF-godkjente funn i perioden 1977-2002).

Tilbakegangen i Norge henger sammen med en generell tilbakegang for arten i hele Nord-Europa. Det er derfor lite sannsynlig at vi får se topplerker igjen her i Buskerud. I så tilfelle ville de mest sannsynlige lokalitetene være å finne på industrifylinger, jernbaneområder og andre åpne plasser og torg i byene, vår og høst.

Trelerke *Lullula arborea*

Arten hekker fra Spania og England i vest, gjennom Mellom-Europa, sørlige Fennoskandia og Russland øst til Ural. Trelerka er en sjelden hekkefugl i Norge med en utbredelse konsentrert til området rundt Oslofjorden og med et kjerneområde i Østfold. Den norske bestanden er anslått til 100-200 par.

Forekomst i Buskerud

Status: Sjelden, men trolig årviss hekkefugl i kommunene Kongsberg og Øvre Eiker. Trekkfugl.

Historiske funn:

Det foreligger ingen kjente hekkefunn i Buskerud før 1970, men arten er blitt sett flere steder bl.a. på Eiker, Modum og ved Drammen (Haftorn 1971).

Godkjente nyere funn (8/9):

- 1982 ØVRE EIKER: 1 ind Fiskumvannet 25.4. (M.Sjøblom, B.V.Nyhus).
1995 DRAMMEN: 1 sy hann Setertjern, 4.6. (T.Jensen).
1998 ØVRE EIKER: 1 ind Fiskumvannet 21.3. (J.L.Hals).
2000 KONGSBERG: 1 sy hann Mastebakken Øf Kongsberg sentrum 16.-20.5. (J.T.Johnsen, K.Grøslund), 1 par inkl. sangflukt Revshalsåsen, Heistadmoen 22.6. (A.Heggland).
2001 ØVRE EIKER: 1 ind Fiskumvannet 2.-3.4. (K.Grøslund, L.T.Poppe m.fl.), 1 ind Bakken, Gamle Kongsbergvei 9.-10.7. (B.Engelstad).
2004 ØVRE EIKER: 1 sy hann Gulliksrud 7.-14.4. (J.T.Johnsen, J.Steinsvåg).

I tillegg foreligger det tre funn til som ikke er innsendt til og behandlet av LRSK.

Bestand: Vi har ingen sikre hekkeplasser for trelerke her i Buskerud, men syngende hanner er observert flere ganger i seinere år i grenseområdet mellom Kongsberg og Øvre Eiker, noe som kan tyde på at arten hekker sparsomt i dette området. LRSK kjenner ikke til noen observasjoner av trelerke i Hurum, men denne kommunen burde kunne by på egnede lokaliteter for arten. Trelerka foretrekker tørre og lysåpne furuskoger, gjerne i skogkanter mot beitemark, hogstflater, steinbrudd eller lignende.

Trekk: Trelerka er blant våre tidligste trekkfugler som ankommer Buskerud allerede i månedsskiftet mars-april. Gjennomsnittlig ankomstdato: 6.4. (4 år), tidligst Fiskumvannet 21.3.1998. Arten forlater landet igjen i september-oktober. Det foreligger bare ett ubekreftet høstfunn fra Øvre Eiker 17.10.1993.

Sanglerke *Alauda arvensis*

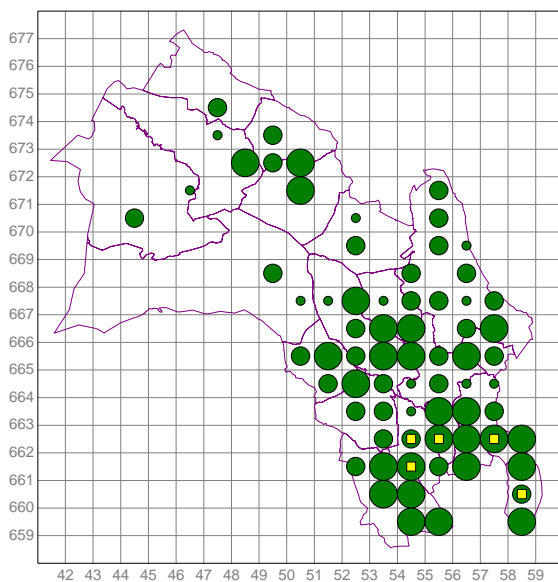
Arten er vidt utbredt i hele Eurasia. Vanlig hekkefugl i lavereliggende kulturlandskap i Sør-Norge, mer spredt videre nordover til Finnmark. Trekkfugl, men enkelte individer kan overvintre langs kysten av Sørvest-Norge. For ti år siden ble den norske bestanden anslått til 100.000-500.000 par.

Forekomst i Buskerud

Status: Vanlig hekkefugl på kulturmark i lavlandet over det meste av fylket. Trekkfugl.

Bestand: Både i Sverige og Danmark er bestanden til sanglerke redusert med ca. 50% i løpet av de siste 30 årene. Det samme er trolig også tilfellet i Norge og Buskerud. På tross av dette, hekker arten fortsatt spredt til vanlig i åpent kulturlandskap over store deler av fylket. Figuren nedenfor viser utbredelsen til sanglerke i Buskerud per 2005.

Sanglerke

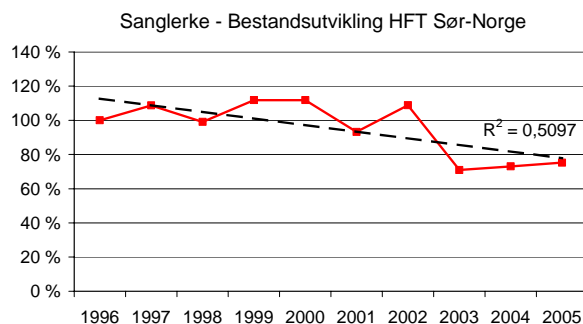

Kartet viser utbredelsen til sanglerke i Buskerud per 2005 (Atlas-hekkekoder er angitt med grønne prikker mens gule prikker viser vinterfunn (januar/februar)).

Som vi ser, er arten påvist i alle fylkets kommuner. Vanligst er den i nedre og midtre deler av fylket, mens den i øvre deler forekommer mer spredt og

fåfallig. Sanglerke er sjelden å se på dyrkingsfelt og setervoller i fjellet. Høyeste observasjon i Buskerud er 1 ind 1000 moh på Sangefjellet, Ål 28.7.1998 (T.Breiehagen).

Total bestandsstørrelse er vanskelig å anslå, men det hekker trolig 1.000 - 5.000 par i Buskerud. Det foreligger ingen spesifikke data som kan si noe om hvor mye bestanden har gått tilbake i vårt fylke, men data fra Norsk Hekkefugltaksering (HFT), tyder på en nedgang på ca. 30% i Sør-Norge i løpet av de siste ti årene (se figuren nedenfor).

Årsaken til denne bestandsreduksjonen er ikke fullt ut forstått, men den kan ha med omlegging og intensivering av jordbruket å gjøre. Denne negative utviklingen er også årsaken til at sanglerke ble valgt til årets fugl i Norge for 2005, der målet var å skaffe en oppdatert status for artens forekomst her i landet.

Sanglerke, Hole 2004. Foto: Kendt Myrmo

Trekk: Sanglerke er blant våre tidligst ankomne trekkfugler. Den er som regel på plass allerede i begynnelsen av mars, unntaksvis i slutten av februar mens snøen ennå kan dekke marka. Den tidlige ankomsten, en livlig og vakker sang, og nærhet til mennesker, har gitt sanglerka en spesiell status som kjær budbringer av vår og glede. "Og vesle lerka, ho hev det so at finn ho ein tuvetopp fri for snjo, so kved ho i med sin gladaste song, so trur ho på vår med einaste gong" (Per Sivle 1896).

Gjennomsnittlig ankomstdato til sørfylket er 9.3. (20 år), tidligst 16.2.2004 Vestfossen, Øvre Eiker (tidligere funn regnes som vinterfunn). Til nordfylket ankommer arten vel en uke seinere, gjennomsnittlig ankomstdato til Ål: 20.3. (11 år) (T.Breiehagen), tidligst 27.2.1967 (L.O.Odden). Vårtrekket er normalt over medio april. Av store flokker kan nevnes: 500 ind på Steinsletta og 300 ind på Gomnes, Hole 13.4.1998, etter et overraskende og seint snøfall, ellers sees sjelden over 100 ind i flokkene om våren.

Historisk sett foreligger det vårtrekdata fra Kongsberg kommune i periodene 1913-1920 (J.Kvam) og 1932-1940 (P.Auerdahl) begge perioder med 18.3. som gjennomsnittlig ankomstdato (Såtvéd 2002). Dette er identisk med gjennomsnittlig ankomstdato til Fiskumvannet i seinere år (11 år), noe som kan tyde på at vårtrekket ikke har endret seg mye i løpet av de siste 50 til 100 årene.

I september-oktober forlater sanglerka Buskerud igjen og trekker da tilbake til overvintringsområdet i Vest-Europa. Seinest er arten observert 29.11.1974 på Torpo, Ål (T.Breiehagen). Sees som regel kun i mindre flokker på høsttrekket, maksimalt 200-300 ind Fiskumvannet 5.10.1997 og 80 ind Linnestranda, Lier 21.9.1980.

Sanglerke, Tofte 9.2.2004. Foto: Eli Gates

Vinter. Arten er sjelden å se i Buskerud om vinteren. De fleste observasjoner i VinterAtlas gjelder tidlig ankomne fugler på vårtrekket i februar. Følgende egentlige vinterfunn er registrert: 1 ind Sand ved Eikeren, Øvre Eiker 3.1.1998 (A.Hals), Fiskumvannet 30.1.1998 (J.L.Hals) og Tofte, Hurum 9.2.2004 (E.Gates). Alle vinterfunn i januar/februar er gjort i nedre deler av fylket. Disse er vist med gule prikker i utbredelseskartet.

Fjellerke *Eremophila alpestris*

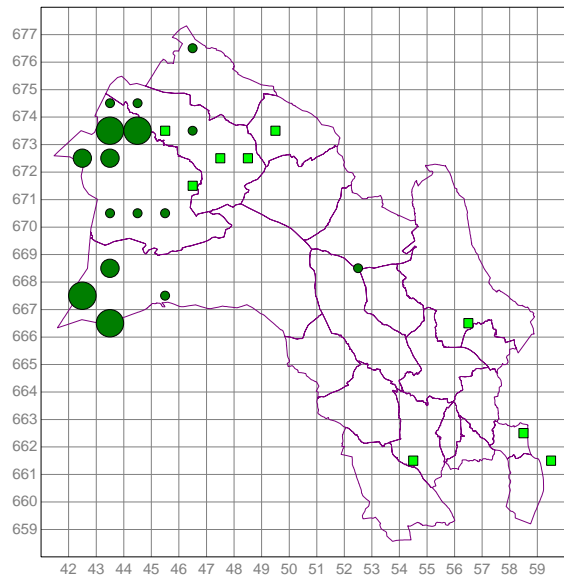
Arten har vid utbredelse i den holarktiske region, der den nordlige underarten hekker i et belte fra Fennoskandia østover gjennom nord-Russland og Sibir. I Norge hekker fjellerka i høyfjellet i Sør-Norge samt i Finnmark. Den norske bestanden er anslått til 1.000-5.000 par.

Forekomst i Buskerud

Status: Fåttallig hekkefugl i høyfjellet i øvre deler av fylket. Trekkfugl som sjelden sees i lavlandet.

Bestand: Fjellerka hekker spredt fra øverst i vierbeltet (lavalpin sone) og opp i mellomalpin sone, typisk i høydebeltet 1100 - 1400 moh. Som det framgår av kartet, hekker fjellerka bare i de fire øvre kommunene i fylket. I tillegg er det gjort en observasjon i hekketida på Norefjell. Fjellerka er en stillfarende og forsiktig fugl på hekkeplassene, og blir nok ofte oversett av den vanlige fjellvandrer. Derfor kan det være vanskelig å anslå hvor mange par som egentlig hekker i fylket. Basert på typiske tettheter i godt undersøkte områder i høyfjellet i Sør-Norge, og artens utbredelsesområde i Buskerud, kan 100-300 par være et mulig anslag.

Fjellerke

Kartet viser utbredelsen til fjellerke i Buskerud per 2005 (Atlas-hekketider er angitt med runde mørke prikker, trekkobservasjoner med lysere firkanter).

Fjellerke, Hardangervidda. Foto: Leif Palmstrøm

Fjellerka ankommer hekkeplassene tidlig, og slår seg da ned på de første barflekkene i fjellet. Eggleggingen kan starte allerede i slutten av mai, men oftest i begynnelsen av juni. Fjellerka er en av ytterst få arter i fjellet som kan legge to kull i året. Det andre kullet legges da som regel rundt 1. juli. Hunnen ruger ut dette mens hannen tar seg av ungene i det første kullet.

Trekk: Fjellerka ankommer normalt i slutten av april, og trekker da rett opp til hekkeområdene i fjellet. Derfor blir den bare unntaksvis sett i lavlandet, og da bare som enkeltindivider eller noen få individer sammen (2-4 ind). Slike observasjoner i lavlandet henger ofte sammen med sein vår med mye snø i fjellet. Gjennomsnittlig ankomstdato til Buskerud er 24.4. (4 år), tidligst 9.4.1982 Storsand, Hurum (P.O.Syvertsen).

Fjellerke, Hardangervidda. Foto: Leif Palmstrøm.

Høsttrekket foregår i september-oktober, men arten er også da sjelden å se i lavlandet. Enkelte individer kan sees helt ut i november, seinst 30.11.1967 Strandafjorden, Ål (L.O.Odden).

Som det framgår av utbredelseskartet, observeres fjellerka av og til på trekket vår og høst øverst i Hallingdalen, i tillegg til spredte forekomster i nedre deler av fylket.

Referanser

Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red) 1994: Norsk fugleatlas. NOF, Klæbu, 552 s.

Haftorn, S 1971. Norges fugler. Universitetsforlaget, Oslo. 862s.

Såtvedt, O. 2001. Fugler i Kongsberg. Kongsberg kommune (internet).

Såtvedt, O. 2002. Noen arter er blitt borte: Fugletrekk i Kongsberg i forrige hundreår. Langs Lågen 24(1): 38-41.

**Organ for Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Buskerud**